

Årsrapport 2024

Telemark fylkeskommune

Fylkesdirektørens innledning

Kjære innbyggere, samarbeidspartnere og ansatte i Telemark fylkeskommune,

2024 var det første driftsåret i nye Telemark fylkeskommune, og har vært et år preget av både muligheter og utfordringer, men ikke minst et år hvor vi har hatt muligheten til å legge grunnlaget for en sterk og bærekraftig organisasjon. Vi står ved et veiskille, der vi kombinerer historisk stolthet og tradisjon med fremtidsrettet innovasjon og samarbeid, innenfor økonomiske rammer som er mer krevende enn vi skulle ønske oss. Det er et år vi kan se tilbake på med stolthet, fordi vi har tatt viktige steg mot å realisere vår felles visjon om et inkluderende, grønt og digitalt Telemark.

Gjennom året har Telemark fylkeskommune fortsatt sitt arbeid med å bygge et sterkere fundament for vår region. Vi har sammen med kommuner, næringsliv og andre aktører, utviklet Telemarksplanen, som blir retningsgivende for alt vårt arbeid de nærmeste årene. Her skal vi sammen bidra til å realisere målene bak Inkluderende, Skapende og Naturrike Telemark, hovedsatsningene i denne nye regionale planstrategien for Telemark samfunnet.

Vi har jobbet målrettet med å utvikle et inkluderende og mangfoldig samfunn, der innbyggerne våre får relevant utdanning og muligheter til å kvalifisere seg for arbeidslivet, til å delta i kulturlivet og få tilgang til tannhelsetjenester. Vi står på hver dag for at innbyggere og næringsliv skal komme seg trygt fram på våre veier, med bil eller buss, i all slags vær. Dette er noen av grunnpilarene i et samfunn vi ønsker å bidra til.

Ett av de mest betydningsfulle gjennombruddene i 2024 har vært vårt arbeid med bærekraft og grønn omstilling. Vi fortsetter samarbeidet knyttet til det viktige bypakke arbeidet i Grenland, som bidrar til å redusere utslipp fra biltrafikk og samtidig sikrer et godt kollektivtilbud. Vi samarbeider tett med de andre fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet for å bidra til mer ressurser til samferdsel og for å sikre mer fornybar energi og større nettkapasitet i hele østlandsregionen.

I tillegg har vi prioritert utdanning og kompetanseutvikling som en nøkkel for å møte fremtidens utfordringer. Vi er stolte av de gode resultatene vi har fått gjennom vårt fokus på yrkesfag, livslang læring og fullføring. Vi ser positive trender i rekrutteringen til utdanninger som møter behovene i et arbeidsmarked i endring. Dette arbeidet har også bidratt til å styrke Telemark som en region med høy kompetanse og mange spennende karrieremuligheter.

Kultur, idrett og frivillighet har også vært sentrale områder i 2024. Vi vet at et aktivt kulturliv er en viktig faktor for både samfunnets trivsel og for å tiltrekke oss unge talenter. Derfor har vi støttet en rekke kulturprosjekter og -initiativ, fra lokale teaterforestillinger til større arrangementer som har satt Telemark på kartet. Det er med stolthet vi ser at kultur og idrett fortsatt står som et viktig samlingspunkt for innbyggere i alle aldre, og at frivilligheten fortsetter å være en bærende kraft i vårt samfunn.

Vi har også hatt et sterkt fokus på digitalisering, som er en nøkkelfaktor for å sikre fremtidig utvikling. Den teknologiske utviklingen skjer raskt, og Telemark fylkeskommune har derfor gjort betydelige investeringer i digital infrastruktur, tjenester og kompetanseutvikling gjennom 2024. Digitalisering gjør det lettere for innbyggerne og våre samarbeidspartnere å få tilgang til våre tjenester, og det gir oss som fylkeskommune muligheten til å være mer effektive og levere bedre tjenester til alle.

Selv om vi har oppnådd mye i 2024, er vi fullt bevisst på at det gjenstår viktige oppgaver. Vi skal fortsatt jobbe for å skape flere arbeidsplasser, for å styrke næringslivet i distriktene, og for å gjøre det lettere for folk å bosette seg i og flytte til Telemark. Vi har en stor oppgave foran oss når det gjelder å håndtere de demografiske endringene, spesielt knyttet til å sikre gode og relevante utdanningstilbud til befolkningen

i hele Telemark. Vi skal også fortsette vårt arbeid med å opprettholde en tilfredsstillende standard på våre fylkesveier og et godt kollektivtilbud, samt utvikle et enda mer bærekraftig fylke.

I årene som kommer vil det være nødvendig for oss å være mer fleksible og løsningsorienterte, samtidig som vi opprettholder vårt fokus på de langsiktige målene i Telemarksplanen. Det vil være krevende, men jeg er trygg på at vi har både viljen, kompetansen og de rette partnerne som skal til for å møte de utfordringene som ligger foran oss.

Denne årsrapporten gir et godt bilde av hva vi har oppnådd i 2024, men den er også en påminnelse om at det er mer arbeid å gjøre. Jeg vil benytte anledningen til å takke alle våre ansatte, samarbeidspartnere, og innbyggere for deres innsats og engasjement i året som har gått. Det er gjennom felles innsats at vi skaper en bedre fremtid for Telemark.

Vi ser frem til et nytt år med fortsatt samarbeid, utvikling og muligheter. Sammen kan vi bygge et Telemark som er fremtidsrettet, inkluderende og bærekraftig.

Med vennlig hilsen,
Ketil Reed Aasgaard
Fylkesdirektør, Telemark fylkeskommune

Leseveiledning

Dette dokumentet er Telemark fylkeskommunes årsrapport for 2024. Rapporten oppsummerer oppfølgingen av ambisjoner og budsjettpremisser i Budsjett og økonomiplanen for 2024–2027, og analyse av fylkeskommunens regnskap, utviklingstrekk og viktige hendelser for 2024. Telemark fylkeskommune er nyetablert i 2024 og det er derfor lite tilgjengelige sammenlikningstall for egen virksomhet og utviklingstall fra tidligere år.

Årsrapporten består av tre hoveddeler:

1. **Sentrale kapitler** med årsberetning, årsregnskap, omtale av investeringer og finansrapport samt klimaregnskap. Oppfølging av verbalvedtak og omtale av Telemarksplanen er også med her, samt fylkeskommunens politiske og administrative organisering.
2. **Grafikk og nøkkeltall** gir deg et raskt overblikk over finansielle måltall og hvor mye penger fylkeskommunen bruker på ulike områder, og der du har mulighet til å filtrere for å få frem den informasjonen du er mest interessert i. I tillegg finner du et interaktivt kart som viser hvor de planlagte investeringsprosjektene ligger geografisk plassert i fylkeskommunen.
3. **Fylkeskommunens tjenesteområder** gir informasjon om det enkelte tjenesteområdet, status for økonomi og investeringsprosjekter, vurdering og analyse, viktige resultater og litt om hva vi skal jobbe videre med.

Mye av informasjonen i årsrapporten er tilgjengelig flere steder, og gir deg mulighet til både å få overblikk og få detaljer for områder du er særlig interessert i. Dokumentet tilpasser seg slik at du enkelt kan lese det både på mobiltelefon og PC.

Vi anbefaler deg å navigere mellom de forskjellige kapitlene fra forsiden eller menyen øverst til høyre. Hvis du leter etter et bestemt tema, kan du bruke søkefunksjonen som ligger på toppen av alle sidene. Husk også at mange av tabellene og de grafiske elementene (med blå tekst) gir deg mer informasjon hvis du klikker på dem.

God lesning!

Organisasjon og styring

Politisk organisering

Telemark fylkeskommune er en politisk styrt organisasjon med formannskapsmodell.

Fylkestinget i Telemark, med sine 41 representanter, er det øverste folkevalgte organet i fylkeskommunen, og fatter vedtak i alle saker hvis ikke annet følger av lov eller delegering.

Fylkesutvalget i Telemark består av fylkesordfører og fylkesvaraordfører i tillegg til 11 andre representanter fra åtte ulike politiske partier. Utvalgets medlemmer velges av, og blant, fylkestingsrepresentantene basert på partienes styrkeforhold i fylkestinget.

Fylkestinget har opprettet fire hovedutvalg:

- Hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet
- Hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse
- Hovedutvalg for samferdsel
- Hovedutvalg for næring, industri og klima

Fylkestinget kan delegere vedtaksmyndighet og saksansvar til andre organer, men bare dersom dette ikke strider mot lovgivning. Fylkestinget i Telemark har vedtatt et eget delegeringsreglement, som redegjør for fylkestingets delegasjon til både fylkesutvalg, hovedutvalg og andre folkevalgte og administrative organer.

Fylkestinget har opprettet tre lovpålagte råd:

- Fylkeskommunalt eldreråd
- Fylkeskommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Telemark ungdomsråd

Rådene har en rådgivende rolle, og har rett til å uttale seg i de saker som angår den målgruppen de representerer.

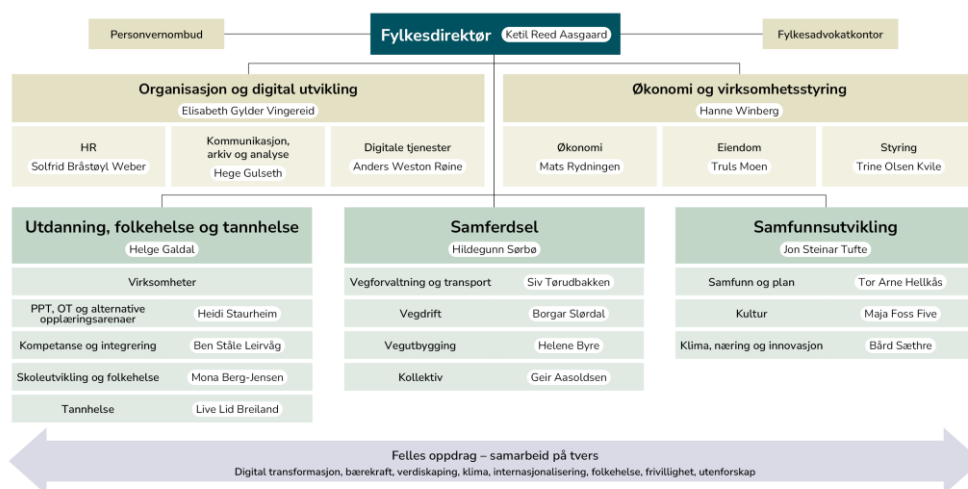
Politisk virksomhet i 2024

I den nye fylkeskommunens første driftsår, ble det gjennomført fem møterekker for de folkevalgte utvalgene. Administrasjonen har utredet og fremmet til politisk behandling flere store og viktige politiske saker, som Telemarksplanen, Bypakke Grenland, flere regionale planer, opprettelse av Fergene Telemark FKF, økonomireglement, delegeringsreglement og valg til styrer og råd.

I løpet av året har de politiske råd, nemnder, utvalg og fylkesting behandlet, gitt uttalelser og fattet vedtak i totalt nesten 430 saker.

Administrativ organisering

Telemark fylkeskommune er en stor og tverrfaglig utviklingsorganisasjon, med et viktig samfunnsoppdrag og et mangfold av høyt kompetente medarbeidere. Fylkeskommunens administrative ledelse består av fylkesdirektør og fylkessjefer som styrer fem sektorer.

Årsberetning

Forord

Årsberetningen og regnskap for 2024 er en del av fylkesdirektørens samlede rapportering til fylkestinget. Regnskapet ble formelt avlagt 20. februar 2025 og viser økonomiske oversikter og noter knyttet til driftsregnskapet, investeringsregnskapet og balanseregnskapet. Årsberetningen er ment å gi ytterligere opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme fylkeskommunens økonomiske resultat, samt andre forhold av vesentlig betydning for fylkeskommunen.

Telemark fylkeskommune har for 2024 levert et økonomisk resultat på minus 93,6 mill. kr, som er vesentlig svakere enn budsjettet. 2024 var første året for den nye fylkeskommunen og det var usikkerhet knyttet til fordelingen av sektorenes budsjettammer og innplasserte personalressurser. I tillegg skulle også aktivitetsnivået og driften tilpasses nye sentrale rammebetingelser og endringer i det fylkeskommunale inntektssystemet etter fylkesdelingen. Regnskapsresultatet for sektorene viser et samlet merforbruk på 80,5 mill. kr, noe som tilsvarer et budsjettavvik på 3,1 prosent. Av dette er 46,2 mill. kr knyttet til bruk av tidligere års øremerkede tilskudd og premieavvik på pensjon, slik at det reelle avviket var 34,3 mill. kr.

Vi har også brukt en større del av fondsreservene våre enn budsjettet. Resultatet på sektorer og nivå på

Årsrapport 2024

netto driftsresultat viser at det er helt nødvendig å ta grep i dag for å ha økonomisk bærekraft i fremtiden.

Kommuneloven vektlegger at fylkestinget skal forvalte fylkeskommunens økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, blant annet gjennom å vedta og styre etter finansielle måltall for utvikling av økonomien. Det er vedtatt finansielle måltall for økonomi både på drifts- og investeringssiden.

De finansielle måltallene viser følgende resultat for 2024:

- **Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter** ble minus 2,4 prosent, som er svakere enn måltallet på 3 prosent. Dette utgjør 213 mill. kr.
- **Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter** ble 80,4 prosent og er om lag på nivå med måltallet som har et ønsket resultat på 80 prosent.
- **Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter** ble 15,8 prosent, inklusiv premieavvikfond. Dette ligger over måltallet på 10 prosent.

Fylkesdirektøren viser for øvrig til årsrapporten for mer utfyllende rapportering på sentrale satsingsområder og for tjenesteutvikling og måloppnåelse innenfor tjenesteområdene.

Ketil Reed Aasgaard

Hanne Winberg

Fylkesdirektør

Fylkessjef økonomi og virksomhetsstyring

Bevilgningsoversikt drift etter §5-4 første ledd (1A)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd	-1 594 207	-1 629 628	-1 622 344	-7 284
Inntekts- og formuesskatt	-1 211 559	-1 197 273	-1 160 658	-36 615
Andre generelle driftsinntekter	-17 541	-17 541	-50 325	32 784
Sum generelle driftsinntekter	-2 823 307	-2 844 443	-2 833 327	-11 115
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 642 305	2 657 476	2 737 971	-80 495
Avskrivninger	183 945	183 945	203 462	-19 517
Sum netto driftsutgifter	2 826 250	2 841 421	2 941 433	-100 011
Brutto driftsresultat	2 943	-3 021	108 105	-111 127
Renteinntekter	-64 468	-64 468	-71 493	7 025
Utbytter	0	0	-535	535
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	-58	58
Renteutgifter	142 365	142 365	148 914	-6 549
Avdrag på lån	102 617	112 098	112 098	0

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Netto finansutgifter	180 514	189 995	188 927	1 068
Motpost avskrivninger	-183 945	-183 945	-203 462	19 517
Netto driftsresultat	-488	3 029	93 570	-90 542
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	70 300	71 800	49 987	21 813
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	354 035	-354 035
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-410 256	410 256
Avsetninger til disposisjonsfond	10 488	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-80 300	-74 829	-87 337	12 509
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	488	-3 029	-93 570	90 542
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Omtale av bevilgningsoversikt drift etter §5-4 første ledd (1A)

Skatt og rammetilskudd

Fylkeskommunen totale inntekter fra inntektsskatt og rammetilskudd utgjorde 2,8 mrd. kr i 2024, 18,4 mill. kr mindre enn budsjettert.

Rammetilskuddet består hovedsakelig av innbyggertilskudd. I desember 2024 mottok fylkeskommunen 22,4 mill. kr mer enn budsjettert rammetilskudd i forbindelse med nysaldering av statsbudsjettet 2024. For å sikre likeverdige tjenestetilbud er det foretatt en utgifts- og inntektsutjevning i rammetilskuddet. Per innbygger kompenseres Telemark for å løftes mot landsgjennomsnittet av skatteinngangen. Når den nasjonale skatteinngangen har blitt lavere enn budsjettert for kommunesektoren samlet, har fylkeskommunens inntektsutjevning blitt 29,7 mill. kr mindre enn budsjettert. Totalt for 2024 har fylkeskommunen med dette mottatt 7,3 mill. kr mindre enn budsjettert i rammetilskudd.

Anslag for skatteinntektene har i løpet av 2024 blitt gradvis nedjustert. For kommunesektoren samlet ble endelig skatteinngang om lag 1 prosent lavere enn det siste anslaget fra november 2024 (Tillegg nr. 1 til statsbudsjettet for 2025). Dette skyldes både at veksten i løpende innbetalinger av forskuddstrekk og forskuddsskatt for 2024 ble mindre enn forventet og at avregningsoppgjørene for foregående skatteår (korreksjonsoppgjør og marginoppgjør) ble svakere enn i tidligere år.

For Telemark fylkeskommune ble skatteinntektene i 2024 11,1 mill. kr lavere enn budsjettert, og endte på 1 160,7 mill. kr. Dette er på nivå med 2023, hvor skatteinngangen for Telemark var på 1 162,4 mill. kr, jamført oversikter fremstilt av KS basert på SSB 17. januar 2025.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter består av rentekompensasjon og naturressursskatt.

Fylkeskommunen har mottatt totalt 24,8 mill. kr i rentekompensasjon på fylkesveg og skolebygg i 2024, 7,3 mill. kr mer enn budsjettet.

Naturressursskatten, som er budsjettet samlet med andre skatteinntekter, er mottatt i henhold til budsjett på 25,5 mill. kr.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter i 2024 ble 1,1 mill. kr høyere enn budsjett.

Ved inngangen til 2024 var det forventninger om at styringsrenten skulle falle utover året, men med bakgrunn i den økonomiske utviklingen holdt Norges Bank styringsrenten på 4,5 prosent gjennom hele året. Dette ga økte renter som medførte både høyere låneutgifter og høyere renteinntekter for fylkeskommunen.

Avdrag på lån er i henhold til budsjett og i henhold til Kommunelovens krav til minimumsavdrag.

Avdragene skal minst være lik størrelsen på avskrivningene i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Netto driftsresultat og disponering av netto driftsresultat

Netto driftsresultat for 2024 ble -93,6 mill. kr. Dette er 90,5 mill. kr lavere enn budsjett.

Tabellen under viser endringen som utgjør avviket mellom budsjettet og regnskapsmessig netto driftsresultat for 2024.

Utvikling netto driftsresultat	2024
Netto driftsresultat pol.vedtatt budsjett	-3 029
Endring rammetilskudd	22 386
Endring skatt og inntektsutjevn.	-40 750
Endring rentekompensasjon	7 248
Merforbruk i tjenestoområdene	-24 275
Bruk av bundne øremerkede midler	-56 220
Endring netto finansutgifter	1 068
Netto driftsresultat regnskap	-93 570

Når driftsregnskapet viser et merforbruk, skal merforbruket reduseres så mye som mulig, jamført Kommunelovens § 14-6, og tilhørende forskrift, ved å stryke overføring til investering, avsetning til disposisjonsfond og inndekning av tidligere års merforbruk. Overføring av midler som etter lov eller avtale er reservert for særskilte formål, kan likevel ikke strykes fra overføring til investering. Hvis regnskapet fortsatt viser et merforbruk etter strykningene, skal merforbruket reduseres ytterligere ved bruk av disposisjonsfond, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet.

Årsrapport 2024

Regnskapet for Telemark fylkeskommune viser et merforbruk på 87,3 mill. kr etter at årsavslutningsdisposisjonene er gjennomført. Merforbruket er redusert ned til 0 ved å øke bruk av disposisjonsfond.

Disponeringen av netto driftsresultat ser da slik ut:

- 49,9 mill. kr er overført til investering
- 56,2 mill. kr er netto bruk av bundne driftsfond (inntekter er kommet før 2024)
- 87,3 mill. kr er brukt av disposisjonsfond

Bevilgningsoversikt drift etter §5-4 andre ledd (1B)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
1A - Politisk virksomhet	40 254	41 454	41 383	70
1B - Fylkesdirektør og advokatkontor	4 798	6 484	7 138	-655
1C - Fylkeskommunale fellesutgifter	134 707	-10 824	-22 828	12 004
2 - Organisasjon og digital utvikling	107 738	114 316	113 121	1 196
3 - Økonomi og virksomhetsstyring	92 090	95 901	94 805	1 096
4 - Utdanning, folkehelse og tannhelse	1 328 025	1 399 412	1 409 690	-10 278
5 - Samferdsel	777 180	831 267	842 036	-10 769
6 - Samfunnsutvikling	157 514	179 467	174 790	4 677
9 - Fellesfinansiering	0	0	884	-884
Sum bevilgninger drift, netto	2 642 305	2 657 476	2 661 019	-3 543
Herav:				
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	-12 438	12 438
Overføring til investering	0	0	6 883	-6 883
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	354 035	-354 035
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-410 256	410 256
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	1 368	-1 368
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-16 545	16 545
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 642 305	2 657 476	2 737 971	-80 495

Omtale av bevilgningsoversikt drift etter §5-4 andre ledd(1B)

Tjenesteområdene har ett samlet merforbruk på 15,7 mill. kr mot revidert budsjett.

Politisk virksomhet har et mindreforbruk på 0,1 mill. kr som tilsvarer 0,2 prosent av revidert budsjett.

Fylkesdirektør og advokatkontor har et merforbruk på 0,7 mill. kr som tilsvarer 10,1 prosent av revidert budsjett, og skyldes hovedsakelig:

- utgifter til lisenser samt uforutsette utgifter.

Organisasjon og digital utvikling har et samlet mindreforbruk på 1,2 mill. kr som tilsvarer 1 prosent av revidert budsjett, og skyldes hovedsakelig:

- reduserte lønnsutgifter, da en del ansatte har jobbet med delingen av Vestfold og Telemark fylkeskommune hvor tilsvarende lønn er dekket av midler fra delingsprosjektet.

Økonomi og virksomhetsstyring har et mindreforbruk på 1,1 mill. kr som tilsvarer 1,1 prosent av revidert budsjett, og skyldes i hovedsak:

- økte kostnader til bruk av eksterne konsulenter for gjennomføring av offentlige anskaffelser og oppbygging av internkontrollsystemet.
- høyere sykelønnsrefusjon enn forutsatt
- besparelser av godtgjøring til ekstern gjeldsforvalter, avtale ble ikke fornyet
- besparelser innad i seksjonen knyttet til personalutgifter

Utdanning, folkehelse og tannhelse har et merforbruk på 10,3 mill. kr som tilsvarer 0,7 prosent av revidert budsjett. Det er forholdsvis store variasjoner i avvikene på seksjoner og virksomheter i utdanning og folkehelse. Sektoren går i balanse, med unntak av tannhelse. Sektorens avvik skyldes i hovedsak sviktende pasientinntekter i tannhelsetjenesten.

Samferdsel har et merforbruk på 10,8 mill. kr som tilsvarer 1,3 prosent av revidert budsjett. Avviket skyldes i all hovedsak:

- økte IT-utgifter etter deling av fylkeskommunen
- det er utført færre driftsoppgaver for å tilpasse aktiviteten til budsjetttrammene, i tillegg har det vært uforutsette værhendelser og skadeerstatning på fylkesvegene
- høyere aktivitet på investeringsprosjektene gir reduserte utgifter i driftsregnskapet fordi utgifter knyttet til prosjektene overføres til investeringsregnskapet
- Prisøkning på kollektivkontraktene utover budsjett, vedvarende høye driftskostnader på kollektiv til tross for innsparingstiltak og rutekutt gir et merforbruk på 12,8 mill. kr.

Samfunnsutvikling har et mindreforbruk på 4,7 mill. kr som tilsvarer 2,6 prosent av revidert budsjett, og avviket skyldes i hovedsak:

- i reduserte personalutgifter forbundet med sykefravær
- i merinntekter knyttet til arkeologiske undersøkelser 2023
- knyttet til reduserte lønnsutgifter grunnet avvikling av ulønnede permisjoner og nyansettelser

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd (2A)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	674 697	801 854	761 360	40 494

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 694	-1 694
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 500	1 547	-47
Utlån av egne midler	0	0	250	-250
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	676 197	803 354	764 851	38 502
Kompensasjon for merverdiavgift	-122 795	-145 893	-124 586	-21 307
Tilskudd fra andre	-193 920	-289 020	-329 617	40 597
Salg av varige driftsmidler	-30 000	0	-757	757
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-204 482	-294 341	-259 904	-34 437
Sum investeringsinntekter	-551 197	-729 254	-714 864	-14 390
Overføring fra drift	-70 300	-72 600	-49 987	-22 613
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-3 200	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-51 500	-1 500	0	-1 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-125 000	-74 100	-49 987	-24 113
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Omtale av bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd (2A)

Årets investeringsregnskap viser investeringer på 761,4 mill. kr mot budsjettet 801,9 mill. kr. Det er noen prosjekter, som på grunn av forsinket fremdrift og dermed feil budsjettperiodisering mellom år, har ubenyttede midler ved utgangen av 2024 og som overføres til bruk i 2025. Noen prosjekter har gått over årsbudsjettet, men da ligger det bevilgninger og venter i 2025.

Detaljert omtale av de enkelte investeringsprosjektene finnes i tabell status investeringsprosjekter i kapitel om investeringer.

Finansiering

I 2024 ble investeringene finansiert med bruk av lån på 259,9 mill. kr, som er 34,4 mill. kr mindre enn budsjettet. Overføring fra driftsregnskapet ble 50,0 mill. kr.

Det er mottatt tilskudd fra andre på 329,6 mill. kr i 2024, noe som er 40,6 mill. kr høyere enn budsjettet. Tilskudd fra andre består av refusjon fra andre private og overføring fra kommuner på 32,7 mill. kr. I tillegg er det mottatt 296,9 mill. kr i bompenger til prosjekt Fv. 359 Kaste – Stoadalen, Bypakke Grenland og Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase.

Mottatt merverdikompensasjon knyttet til investeringer er 124,6 mill. kr og 21,3 mill. kr mindre enn budsjettet. Dette har sammenheng med lavere utgifter til investeringer i anleggsmidler enn budsjettet.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investering IT				
Investering IT	5 000	5 000	4 144	856
Sum Investering IT	5 000	5 000	4 144	856
Investering bygg				
Investering bygg	15 000	15 560	17 178	-1 618
Sum Investering bygg	15 000	15 560	17 178	-1 618
Utbygging av Bamble videregående skole				
Utbygging av Bamble videregående skole	2 000	8 040	10 380	-2 340
Sum Utbygging av Bamble videregående skole	2 000	8 040	10 380	-2 340
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole				
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	15 000	2 000	517	1 483
Sum Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	15 000	2 000	517	1 483
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22				
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	17 106	14 435	2 671
Sum Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	17 106	14 435	2 671
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22				
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	0	7 480	7 330	150
Sum Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	0	7 480	7 330	150
Investering skole				
Investering Skole	3 500	4 375	4 164	211
Investering skole - egenfinansiert	0	1 425	13 271	-11 846
Sum Investering skole	3 500	5 800	17 436	-11 636
Investering tannhelse				
Investering tannhelse	2 500	2 500	2 341	159
Sum Investering tannhelse	2 500	2 500	2 341	159
Investering fylkesveg				
Bruprosjekter	29 094	22 635	19 063	3 572
Oppgradering	22 244	14 500	10 695	3 805
Skredsikring	14 200	9 150	5 042	4 108
Kollektivtiltak	2 500	2 500	2 281	219
Trafikksikkerhet	3 000	3 000	3 033	-33
Planlegging etter Plan- og bygningsloven	4 000	2 500	772	1 728
Fv. 355 Storejarbryn – Kilegrend	15 000	4 000	3 336	664

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Øvrig fylkesveg	2 150	2 420	865	1 555
Sum Investering fylkesveg	92 188	60 705	45 087	15 618
Investering utstyr samferdsel				
Investering utstyr samferdsel	5 000	2 022	1 977	45
Sum Investering utstyr samferdsel	5 000	2 022	1 977	45
Investering kollektiv				
Investering kollektiv	10 750	6 960	5 310	1 650
Sum Investering kollektiv	10 750	6 960	5 310	1 650
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)				
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)	7 800	11 800	1 959	9 841
Sum Tiltak sidevegnett Rugtvedt-Dørdal (tidl.E18)	7 800	11 800	1 959	9 841
Fv. 359 Kaste - Stoadalen				
Fv. 359 Kaste - Stoadalen	193 700	217 000	207 428	9 572
Sum Fv. 359 Kaste - Stoadalen	193 700	217 000	207 428	9 572
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås				
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	22 578	20 945	15 395	5 551
Sum Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	22 578	20 945	15 395	5 551
Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase				
Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase	192 800	330 000	327 565	2 435
Sum Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase	192 800	330 000	327 565	2 435
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark				
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 945	7 537	408
Sum ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 945	7 537	408
Fv. 359 Åse bru				
Fv. 359 Åse bru	0	600	58	542
Sum Fv. 359 Åse bru	0	600	58	542
Fv. 450 Eidsborgkleivane				
Fv. 450 Eidsborgkleivane	42 000	32 700	14 846	17 854
Sum Fv. 450 Eidsborgkleivane	42 000	32 700	14 846	17 854
Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes				
Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes	2 200	5 400	5 196	204
Sum Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes	2 200	5 400	5 196	204
Bypakke Grenland fase 1				
Bypakke Grenland fase 1	43 130	40 540	29 064	11 476
Sum Bypakke Grenland fase 1	43 130	40 540	29 064	11 476
Investering Samfunnsutvikling				
Investering Samfunnsutvikling	1 750	1 750	146	1 604
Sum Investering Samfunnsutvikling	1 750	1 750	146	1 604
Fellesfinansiering				
Fellesfinansiering	0	0	26 029	-26 029
Sum Fellesfinansiering	0	0	26 029	-26 029

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	674 697	801 854	761 360	40 494

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Refusjon Fv34 Mjølner-Kleppveien, Porsgrunn	0	0	500	-500
Justeringsavtaler	0	0	1 194	-1 194
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 694	-1 694

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Egenkapitalinnskudd KLP	1 500	1 500	1 547	-47
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 500	1 547	-47

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Fellesfinansiering	0	0	250	-250
Utlån av egne midler	0	0	250	-250
Sum del 1-4	676 197	803 354	764 851	38 502

Resultatoversikt (3)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd	-1 594 207	-1 629 628	-1 622 344	-7 284
Inntekts- og formuesskatt	-1 211 559	-1 197 273	-1 160 658	-36 615
Andre skatteinntekter	0	0	-25 536	25 536
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-29 591	-29 591	-100 750	71 159

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Overføringer og tilskudd fra andre	-779 234	-779 234	-805 786	26 552
Salgs- og leieinntekter	-155 246	-152 776	-104 603	-48 173
Sum driftsinntekter	-3 769 837	-3 788 503	-3 819 677	31 174
Lønnsutgifter	1 231 464	1 278 121	1 269 651	8 471
Sosiale utgifter	405 422	329 074	322 135	6 939
Kjøp av varer og tjenester	1 257 411	1 283 901	1 553 779	-269 879
Overføringer og tilskudd til andre	694 537	710 440	578 755	131 685
Avskrivninger	183 945	183 945	203 462	-19 517
Sum driftsutgifter	3 772 780	3 785 481	3 927 782	-142 301
Brutto driftsresultat	2 943	-3 021	108 105	-111 127
Renteinntekter	-64 468	-64 468	-71 493	7 025
Utbytte	0	0	-535	535
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	-58	58
Renteutgifter	142 365	142 365	148 914	-6 549
Avdrag på lån	102 617	112 098	112 098	0
Netto finansutgifter	180 514	189 995	188 927	1 068
Motpost avskrivninger	-183 945	-183 945	-203 462	19 517
Netto driftsresultat	-488	3 029	93 570	-90 542
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	70 300	71 800	49 987	21 813
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	354 035	-354 035
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-410 256	410 256
Avsetninger til disposisjonsfond	10 488	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-80 300	-74 829	-87 337	12 509
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	488	-3 029	-93 570	90 542
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Økonomisk utvikling

I fylkesdirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2024-2027 ble det beskrevet flere risikomomenter, herunder potensielle budsjettskjevheter i sektorenes rammer. På grunn av delingen medførte valgt tilnærming for oppbygning av sektorrammer, en høyere risiko for skjevheter enn normalt. Noe skjevhet ble konstatert og rettet opp i gjennom året. Dette gjelder spesielt på sektor for Utdanning, folkehelse og tannhelse.

I løpet av 2024 har pengemarkedsrenten (Nibor) holdt seg stabil. Fylkeskommunens gjeldsportefølje er satt sammen for å minimere både refinansieringsrisiko og renterisiko. Netto finansutgifter utgjør omtrent 5 prosent av fylkeskommunens brutto driftsinntekter. Ved slutten av 2024 har måltallet for langsiktig lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter så vidt blitt overskredet, og ligger nå på 80,4 prosent.

En av de mest fremtredende faktorene som vil påvirke økonomien til Telemark og Telemark fylkeskommune er den demografiske utviklingen. Som mange andre steder i Norge, opplever Telemark en aldrende befolkning. Dette setter press på offentlige tjenester, særlig innen helse og omsorg, og krever omstilling både av arbeidskraft og ulike tjenester for å møte behovene til en eldre befolkning. Samtidig vil det være nødvendig med tiltak for å tiltrekke og beholde unge mennesker i fylket, som igjen kan bidra til å opprettholde en bærekraftig økonomisk vekst.

Finansielle måltall

Kommuneloven stiller flere grunnleggende krav til fylkeskommunens økonomiforvaltning. Fylkestinget plikter å forvalte fylkeskommunens økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, blant annet gjennom å vedta og styre etter finansielle måltall for utvikling av økonomien. Retningsgivende økonomiske handlingsregler for Telemark fylkeskommune ble vedtatt av fylkestinget i sak 64/24, som angir måleindikatorer for økonomi både på drifts- og investeringssiden.

Tabellen under viser status på fylkeskommunens finansielle måltall:

Handlingsregler	Måltall	Regnskap 2024
Netto driftsresultat i %	3 %	-2,4 %
Disposisjonsfond i %	Minimum 10 %	15,8 % (10,8 %)*
Langsiktig lånegjeld i %	Under 80 %	80,4 %

* 10,8 prosent er fritt disposisjonsfond uten premieavviksfond.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk handlefrihet i kommunal sektor. Denne viser driftsresultatet etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva vi sitter igjen med til avsetninger og investeringer. Regnskapet for 2024 viser et negativt netto driftsresultat på 93,6 mill. kr, som utgjør minus 2,4 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er klart lavest nasjonalt og langt unna gjennomsnittet for landets fylkeskommuner som i 2024 var på 2,7 prosent. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter etter bruk av bundne fondsavsetninger er på minus 1,0 prosent, som er på nivå med Finnmark fylkeskommune. Netto driftsresultat forklares slik:

- 56,2 mill. kr i driftsutgifter finansiert av bundne driftsfond (inntekter er kommet før 2024)
- 15,7 mill. kr i samlet merforbruk på sektorer (målt mot budsjett)
- 12,5 mill. kr i premieavvik (netto premieavvik)
- 11,1 mill. kr i inntektssvikt (målt mot budsjett)
- 1,0 mill. kr i positivt avvik på netto finansutgifter

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfond viser hva fylkeskommunen har av tilgjengelige reserver. Fylkeskommunens disposisjonsfond inneholder fritt disposisjonsfond på 412,9 mill. kr, samt premieavviksfond på 192,4 mill. kr, totalt 605,3 mill. kr. Gjennomsnittlig disposisjonsfond for landets fylkeskommuner var i 2024 på i overkant av 1 000 mill. kr. Disposisjonsfondet til Telemark fylkeskommune er redusert med 87,3 mill. kr i 2024.

Langsiktig lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Fylkeskommunen står overfor store investeringer for å tette vedlikeholdsetterslep og nybygg innenfor skole- og samferdselområdet. Langsiktig lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter viser en liten økning på 4,6 prosent fra starten på 2024, noe som vil si at fylkeskommunen investerer mer enn den betaler i avdrag. I Budsjett og økonomiplan 2024-2027, samt i Handlings- og økonomiplan 2025-2028 finansieres fylkeskommunens egenfinansiering av investeringer med disposisjonsfond og ikke av løpende drift.

Budsjettpremisser

Budsjettpremissene er beskrevet under hvert enkelt tjenestekområde.

Etisk standard

Fylkeskommunen har egne etiske retningslinjer for politikere og for ansatte. De etiske retningslinjer har til formål å sikre en god praksis og definere felles standarder for folkevalgte og ansatte i Telemark fylkeskommune. De har, sammen med fylkeskommunens verdier, betydning og konsekvens for folkevalgtes og ansattes handlinger. Fylkeskommunen ivaretar en rekke roller i lokalsamfunnet, og dette stiller store krav til rolleforståelse og etisk bevissthet.

Etiske retningslinjer sendes ut sammen med arbeidsavtalen til nye ansatte og er tema for refleksjon i oppstartsamtale som leder skal ha med sine nyansatte.

Likestilling

Likestilling og mangfold

Ved utgangen av 2024 hadde Telemark fylkeskommune 1 803 ansatte fordelt på 1 670 årsverk fordelt slik:

Andeler kvinner og menn	Kvinner	Menn
Fylkeskommunen	60,0 %	40,0 %
Fylkesdirektørens ledergruppe (uten fylkesdirektøren)	60,0 %	40,0 %
Seksjonsledere og rektorer	43,0 %	57,0 %
Teamledere, klinikkledere og avdelingsledere i skole	51,0 %	49,0%

Kilde: Visma HRM

Styring og kontroll

Internkontroll

Kommuneloven § 25-1 krever at fylkeskommunen skal ha internkontroll med virksomheten for å sikre at lover og forskrifter følges. Den skal være systematisk og tilpasses vår størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Telemark fylkeskommune har flere overordnede reglement, rutiner og retningslinjer som er styrende for virksomheten. Av de viktigste kan nevnes:

- Anskaffelsesstrategi
- Arbeidsreglement
- Behandling av personopplysninger- systembeskrivelse
- Delegasjonsreglement, både politisk og administrativt
- Dokumenthåndtering for Telemark Fylkeskommune
- Eierskapsmelding
- Etiske retningslinjer for ansatte
- HMS- systembeskrivelse
- Kvalitetsstyringssystem for Telemark Fylkeskommune

- Risikostyring for Telemark fylkeskommune
- Rutine for varsling
- Sentral beredskapsplan- systembeskrivelse
- Telemarksplanen, Regional planstrategi 2024-2028
- Økonomireglement

De fleste av disse er oppdatert i inneværende fylkestings periode.

Med utgangspunkt i de overordnede styrende dokumenter er det utarbeid detaljerte rutinebeskrivelser innenfor de ulike tjenesteområdene. Internkontrollen har som formål å gjennomføre en risikobasert kontroll på at det er etablert gode rutiner og arbeidsprosesser på viktige områder, at disse etterleves og at avvik og feil avdekkes og håndteres.

Fylkeskommunen har manglet et helhetlig system som sikrer felles rammeverk, metode og prosess for kvalitetsstyring- og internkontrollarbeider i organisasjonen. Fylkesdirektørens ledergruppe vedtok derfor å sette sammen en tverrfaglig og tverrsektoriell arbeidsgruppe som skulle arbeide med dette.

Dokumentasjonen av overordnede styrende dokumenter og rutinebeskrivelser er dels lagt i kvalitetssystemet TQM og dels på Innsida som er fylkeskommunens intranett. Kvalitetssystemet omfatter mål, organisering, arbeidsprosesser, prosedyrer/rutiner og bestemmelser i henhold til kravene i KommuneLOVEN §25-1, ISO-9001 og ISO/TR 10013 føringer.

Forvaltningsrevisjon

Vestfold og Telemark revisjon IKS startet på to forvaltningsrevisjoner av fylkeskommunen i 2024. Den ene revisjonen gjelder tjenestekvalitet innen videregående opplæring om utenforskap og forebygge frafall og utenforskap. Den andre revisjonen gjelder anskaffelser/kontraktoppfølgning om klima/miljø. Forvaltningsrevisjonene er ikke avsluttet.

Statlig tilsyn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har gjennomført tilsyn med internkontroll og gjennomføring av eksamen ved Hjalmar Johansen videregående skole og administrasjonen i fylkeskommunen. Tema for tilsynet er fylkeskommunens ansvar for gjennomføring av sentralt gitt skriftlig eksamen. Statsforvalteren konkluderte med *“at det er brudd på regelverket, og pålegger dere å rette forholdene. Vi har i tilsynet kommet frem til at fylkeskommunen ikke har en internkontroll på eksamensområdet som oppfyller kravet i kommuneloven § 25-1 om at internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse og egenart. Selv om vi vurderer at det ved Hjalmar Johansen videregående skole er rutiner og prosedyrer som sørger for at skolens internkontroll i forbindelse med gjennomføringen av eksamen er ivarettatt, mangler fylkeskommunen en helhetlig rutine for å avdekke avvik eller risiko for avvik på en måte som oppfyller kravet til internkontroll i kommuneloven. Etter vår vurdering, mangler derfor Telemark fylkeskommune en rutine for korrigerende styringstiltak for å forebygge brudd på rutiner eller lovkrav vedrørende fylkeskommunens ansvar for gjennomføring av eksamen.”*

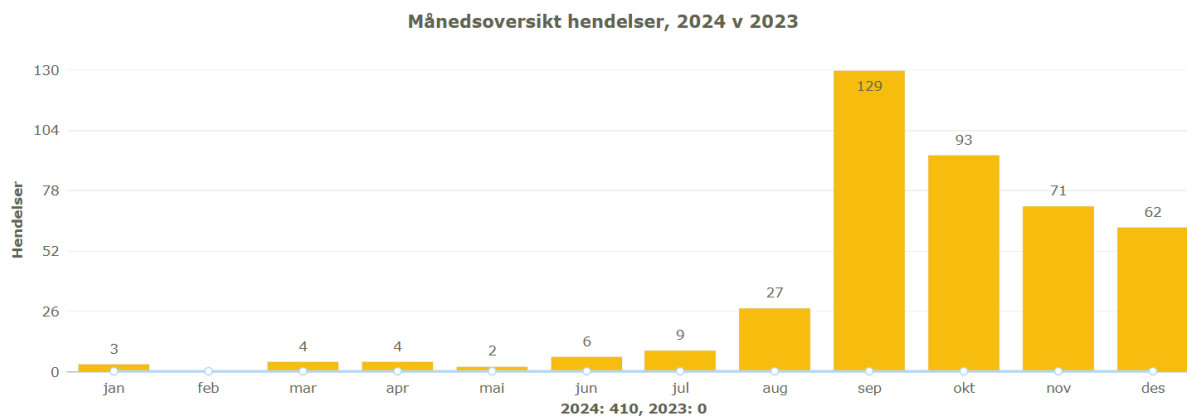
Avvikrapportering

En viktig del av internkontrollarbeidet er fylkeskommunens avvik- og forbedringrapportering.

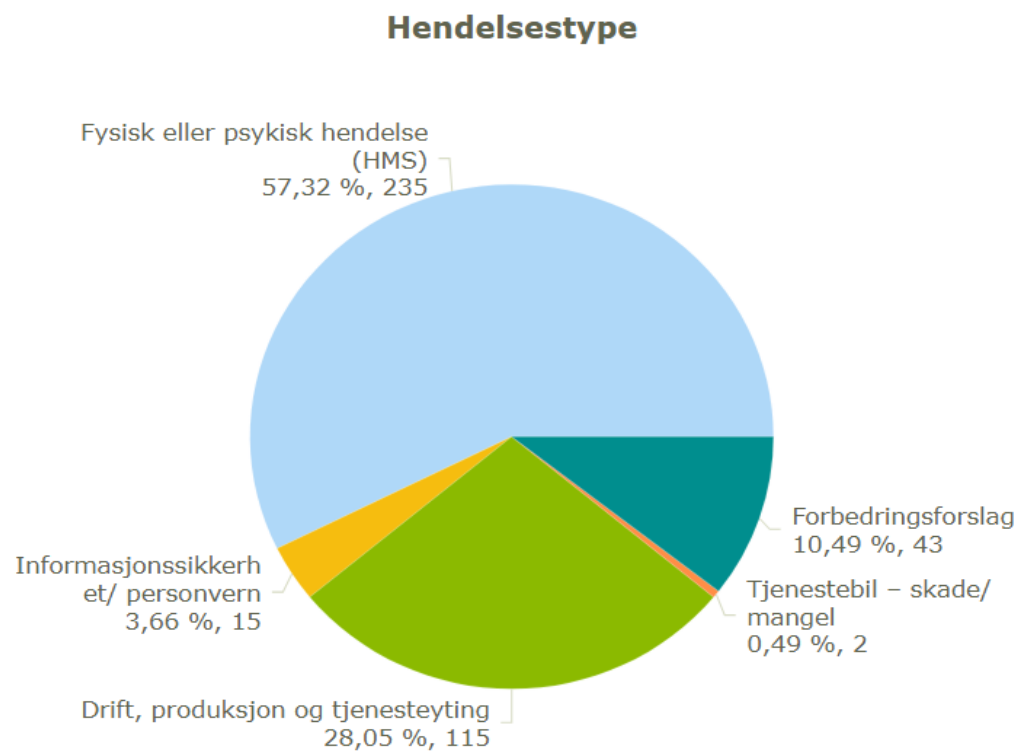
I 2024, har det blitt utarbeidet brukerveiledninger om å melde avvik og forbedringforslag, behandle avvik og forbedringforslag, ta ut statistikk fra TQM og bruk av TQM app. Brukerveiledningene er publisert på siden Avvik og Varsling på Innsida. I tillegg er det utarbeidet opplæringsvideoer om innlogging via QR-kode og app og hvordan melde avvik som også er publisert på samme nettside. Seksjon styring har stilt på flere møter for ansatte og ledere og gjennomført opplæring i melde avvik, behandle avvik, ta ut statistikk og gjennomføre risikovurderinger basert på enkelthendelser.

Årsrapport 2024

Fra januar 2024, fikk Telemark egen database etter splittingen fra Vestfold fylkeskommune. Fra skolestart i august 2024, ble skolene koblet på databasen. I gammel database (fra januar-sommerferien) ble det meldt 70 avvik. Det ble meldt totalt 410 avvik i ny database, og avvikene fordeler seg slik gjennom året:

Avvikene er fordelt på disse hendelsestypene:

Informasjonssikkerhet og personvern

Informasjonssikkerhetsrådgiver har sammen med det interne personvernombudet koordinert arbeidet etter anbefalingene gitt av det eksterne personvernombudet i 2023:

1. Å etablere fylkeskommunenes overordnede styringssystem for etterlevelse av personvernregelverket.
2. Å prioritere arbeidet med behandlingsprotokoller
3. Å etablere en felles metode, rutiner og opplæring i gjennomføring av risikovurderinger, og tiltak for å sikre etterlevelse av kravene på området
4. At ansvaret for kvalitetssikring, godkjenning og forvaltning (herunder leverandøroppfølging) av databehandleravtaler i fylkeskommunene evalueres
5. Å fortsette arbeidet med opplæring og bevisstgjøring om viktigheten av å melde avvik innen personvern og informasjonssikkerhet
6. Mer ressurser til personvern
7. Mer Opplæring

Kvalitetssystem

Arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern henger så tett sammen at det kan organiseres i samme kvalitetssystem. I kvalitetssystemet er noen styrende dokumenter godkjent i fylkesdirektørens ledergruppe, og en rekke andre er klare for godkjenning hos sektor for Organisasjon og digital utvikling. Det er etablert en sikkerhetsorganisasjon, og et årshjul med systematiske aktiviteter er under planlegging. Et nytt støttesystem er på plass. Det omfatter støtte for behandlingsprotokoll, databehandleravtaler og leverandørkontroll, risikovurderinger, og løpende arbeid i årshjulet. Det er et krav om at kvalitetssystemet for informasjonssikkerhet og personvern samordnes med virksomhetens kvalitetssystem.

Behandlingsprotokoller

Dette er lovpålagt dokumentasjon av hvordan fylkeskommunen behandler personopplysninger i de ulike arbeidsprosessene, og derfor prioritert. I 2024 ble mange protokoller dokumentert, over halvparten av behandlingene som ombudet har identifisert til nå. Arbeidet er tett knyttet til det som skjer i sektorene, og blir derfor en av de enkleste inngangene for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern ute i organisasjonen. Protokollen blir aldri ferdig, for behandlingene og systemene endres over tid, og protokollen må vedlikeholdes løpende. Det vil skje systematisk i et nytt støttesystem.

Risikovurderinger

God risikostyring er sentralt. Det vil skje systematisk i et nytt støttesystem.

Leverandøroppfølginger

Datatilsynet og lovgiver signaliserer økt fokuset på sikkerhet i hele kjeden. Det vil skje systematisk i et nytt støttesystem.

Avvikshåndtering

Vi knytter avvikshåndteringen på området informasjonssikkerhet og personvern opp mot den generelle avvikshåndteringen i fylkeskommunen (samme verktøy og retningslinjer). Det forekommer avvik. Ingen avvik i 2024 ble vurdert til at de måtte meldes til Datatilsynet.

Ressurser personvern

Nettverket for personvernkoordinatorene ble utpekt av sektorene i 2024. Nettverket fikk grunnleggende opplæring, og deltok i protokollarbeid. Arbeidet fortsetter i 2025, og fokus utvides da også til systematiske risikovurderinger. Koordinatorene er sentrale fordi det er sentrale i å få arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern «ut i virksomheten».

Opplæring

Ombudet hadde innledende møter med alle lederne i de ulike sektorene i løpet av 2024. Personvernombudet gjennomførte regelmessige møter i koordinatornettverket i 2024. Mange av

møtene bar preg av opplæring. I tillegg ble koordinator invitert med i protokollmøter - «praktisk arbeid med informasjonssikkerhet og personvern». Noen deltok på flere, og begynner å bygge innsikt. Et mål er at flere av koordinatorene tar en mer aktiv rolle i slike møter. Vi er et stykke unna målet, men opplæring står tydelig på agendaen også for 2025. I 2024 hadde ikke ombudet fokus på opplæring av «alle ansatte», men dette kommer tilbake på agendaen når kvalitetssystemet er bedre etablert.

Personvernombudets anbefalinger for 2025

Personvernombudet anbefaler fortsatt sterk innsats på områdene nevnt over, og at lederne i fylkeskommunen bør:

- Delta i / støtte innføringen av kvalitetssystemer
- Når det nye støtteverktøyet er innført, ha status- og dialogmøter om kvalitetssystemet og støtteverktøyet i sine ledergrupper sammen med koordinator, informasjonssikkerhetsrådgiver og personvernombud
- Støtte sine koordinatore og anbefale dem og andre medarbeidere å stille opp på protokollmøter og risikovurderinger, inkludert opplæring
- Støtte at opplæringstiltak settes i en organisatorisk ramme
- Etablere personvernkoordinator også ved hver videregående skole

Aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Tiltak for å hindre diskriminering

Telemark fylkeskommune har kontinuerlig fokus på likestilling på mange områder. Det er fokus på likestilling i blant annet rekrutteringsprosesser, lønnsfastsettelse og lønnsoppgjør der likelønn er et av kriteriene. Vi utarbeider en rapport om fylkeskommunens aktivitets- og redegjøringsplikt i henhold til likestilling og diskrimineringsloven § 26 som legges frem til behandling i Medbestemmelsesmøtet i april og Partssammensatt utvalg (PSU) i mai 2025.

Sykefravær

Fylkeskommunen har mål om 95 prosent nærvær. I 2024 er registrert sykefravær på 5,9 prosent, som gir et nærvær på 94,1 prosent. Dette er 0,9 prosent lavere enn måltallet.

Langtidsfravær utgjør den største andelen av sykefraværet, og er for 2024 på 3,5 prosent. Det er store variasjoner i sykefraværstallene for de ulike sektorene og innenfor ulike faggrupper.

Finansrapport

Finans- og gjeldsrapportering til fylkestinget følger av *Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner*. Formålet med rapporteringen er å gi fylkestinget et godt grunnlag for å følge opp sitt ansvar for forvaltningen av fylkeskommunens finansielle midler. Reglement for finans- og gjeldsforvaltning (finansreglement) er en del av Økonomireglementet for Telemark fylkeskommune, ble vedtatt av fylkestinget 24.04.2024, og er gjeldende fra 01.01.2024. Finansforvaltningen i Telemark fylkeskommune omfatter forvaltning av likviditet til driftsformål og forvaltning av gjeld.

2024 er det første driftsåret i ny fylkeskommune. Eiendeler og gjeld fra Vestfold og Telemark fylkeskommune er fordelt mellom Telemark fylkeskommune og Vestfold fylkeskommune, og politisk

vedtatt i begge fylkesting. Vedtatt inngående balanse på langsiktig gjeld i FT-sak 63/24 er 2 936,4 mill. kr.

Avtale med hovedbankforbindelse utløp 30.11.2024 men ble forlenget ut året. I høst ble det gjennomført en anskaffelse med god interesse fra markedet. Ny avtale er inngått og løper fra 01.01.2025.

Avtale med ekstern gjeldsforvalter løp frem til 01.04.2024. I god tid før dette ble det utlyst en konkurranse for gjeldsforvaltning. Grunnet få tilbydere ble konkurransen avlyst, og det planlegges en ny konkurranse i 2025.

Grunnlagsmaterialet til denne rapporteringen er hentet ut fra Kommunalbankens verktøy for forvaltning av gjeld – KBN Finans. Månedsrapport fra KBN Finans per 31.12.2024.

Markedsinformasjon

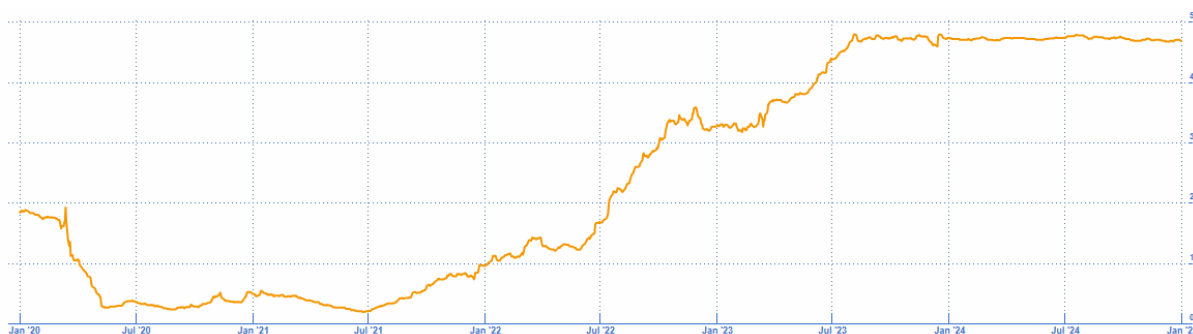
Renten bankene får på innskudd i Norges Bank opp til et fastsatt beløp, en kvote, kalles styringsrenten. Dette er Norges Bank viktigste virkemiddel for å stabilisere prisveksten og utviklingen i norsk økonomi.

Styringsrenten fastsettes av Komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet i Norges Bank, og fastsettes åtte ganger i året. Fire ganger i året kommer Norges Bank med en pengepolitisk rapport sammen med publisering av styringsrenten. Rapporten forklarer bakgrunnen for fastsettelsen og inkluderer en prognose for fremtidig utvikling av styringsrenten, som kalles rentebanen. Norges Bank har et mål om å holde prisveksten i Norge på nær 2 prosent over tid, og styringsrenten er det viktigste hjelpemiddelet for å nå dette målet.

Prognosen ved utgangen av 2023 indikerte en styringsrente på 4,5 prosent frem til høsten 2024 før den gradvis skulle avta. Med bakgrunn i en fortsatt høy prisvekst valgte Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent gjennom hele året 2024.

Det er styringsrenten som sammen med forventninger til utviklingen fremover ligger til grunn når bankene setter sine utlåns- og innskuddsrenter.

Grafen under viser utviklingen i 3 måneders pengemarkedsrente (Nibor) fra januar 2019 til slutten av desember 2024. Den viser at renten har vært nærmest unormalt stabil gjennom det siste året. Gjennomsnittlig Nibor for 2024 var 4,7 prosent.

Kilde: KBN Finans

Fylkeskommunens kortsiktige likviditet og gjeldsportefølje er nært knyttet til Nibor renten som påvirker både renteinntekter og renteutgifter.

Forvaltning av kortsiktig likviditet

Finansreglementet gir tilgang til å plassere fylkeskommunens midler til driftsformål i bankinnskudd, pengemarkedsfond og i direkte eie av verdipapirer med kort tidshorisont på inntil 12 måneder. Driftslikviditet skal plasseres hos hovedbankforbindelsen. Plasseringer utover dette skal konkurranseutsettes.

I tråd med reglementet har fylkeskommunens driftslikviditet i 2024 vært plassert i fylkeskommunens hovedbank til avtalte betingelser. Dette har gitt en gjennomsnittlig avkastning på 5,1 prosent.

Ledig likviditet utover det som er beregnet til dekning av fylkeskommunens løpende forpliktelser de nærmeste tre månedene har gjennom året vært plassert i bankinnskudd med 6 måneders fastrente.

Plasseringen har vært konkurranseutsatt to ganger, senest i desember, med fastrente binding i 6 måneder. Gjennomsnittlig avkastning på plasseringen i 2024 er 5,5 prosent som har gitt en meravkastning på 0,4 mill. kr.

Alle midler har etter avtale vært tilgjengelige umiddelbart.

Fylkeskommunens likvide midler er i slutten av 2024 sammensatt slik:

Kortsiktig likviditet (tall i 1000)	31.12.2024	Prosentandel
Bankinnskudd	890 952	81 %
Fastrenteinnskudd	205 460	19 %
Totalt	1 096 412	100 %

Forvaltningen av den kortsiktige likviditeten vurderes som tilfredsstillende med bakgrunn i begrensningene gitt i finansreglementet og tilgjengelige personalressurser i året som har gått.

Forvaltning av gjeldsportefølje

Fylkeskommunens langsiktige gjeld økte med 133,9 mill. kr til 3 070 mill. kr i 2024. Langsiktig lånegjeld er også kort beskrevet i note 8 til årsregnskapet.

Fylkeskommunens langsiktige gjeld er i slutten av året sammensatt slik:

Lån (tall i 1000)	31.12.2024	Prosentandel
Kommunalbanken AS	1 885 237	93,2 %
KLP Kommunekreditt	137 025	6,8 %
Gjeldsbrev	2 022 262	65,9 %
DNB	298 000	30,9 %
Danske Bank	340 000	35,3 %
Sparebanken 1 Markets	325 000	33,7 %
Obligasjoner	963 000	31,4 %
DNB	85 000	100 %
Sertifikater	85 000	2,8 %
Total lånegjeld	3 070 262	100 %

Gjelden forvaltes som en portefølje og tilpasses investeringsbehov og krav fastsatt i finansreglementet.

Fylkeskommunens gjeld består nesten utelukkende av gjeldsbrev (65,9 prosent) og obligasjonslån (31,4 prosent). Porteføljen består hovedsakelig av lån med flytende rente, enten basert på 3 måneders NIBOR eller p.t. rente. 35,67 prosent av porteføljen består av fastrentelån.

Den største långiveren er Kommunalbanken AS, som har 61,4 prosent av fylkeskommunens totale lånegjeld.

Det største enkeltlånet utgjør 11,4 prosent av total langsiktig gjeld. Det vil si at fylkeskommunen oppfyller krav i finansreglementet om at et enkeltlån ikke kan utgjøre mer enn 20 prosent av samlet gjeldsportefølje.

Finansiell risiko

Refinansieringsrisiko

Ifølge finansreglementet skal det tilstrebes en spredt forfallstruktur i porteføljen. Videre skal lån som skal refinansieres med hovedstol-forfall inntil ett år frem i tid utgjøre maksimalt 30 prosent av gjeldsporteføljen. Verdien av lån som forfaller innen 12 måneder og må refinansieres er 383 mill. kr. Det utgjør 12,5 prosent av porteføljen per 31.12.2024. Det vil si at fylkeskommunen oppfyller kravet i finansreglementet.

Porteføljens vektete gjennomsnittlige kapitalbinding (løpetid) hensyntatt avdragstruktur er 8,4 år. Fylkeskommunen har kun et sertifikatlån, som utgjør 2,8 prosent av total lånegjeld.

Tilgang på kapital i markedet har vært god i 2024 og fylkeskommunen vurderer derfor at refinansieringsrisikoen har vært lav i 2024.

Rentebinding og renterisiko

Årsrapport 2024

Ifølge finansreglementet skal mellom 30 og 80 prosent av netto renteeksponert gjeld over tid være rentesikret. Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding på samlet renteeksponert gjeld bør til enhver tid være mellom 1 og 5 år.

I finansreglementet defineres netto renteeksponert gjeld som gjeld til investeringsformål fratrasket konsernlikviditet forrentet til kort, flytende rente. Videre gjøres det fradrag for beregningsgrunnlaget i rentekompensasjonsordninger hvor inntekten følger kort, flytende rente. Dette gjelder ordningen for skolebygg.

Med de ovennevnte rentesikringstiltak fremkommer netto renteeksponert gjeld, rentesikring og rentebinding ved utgangen av 2024 slik:

<i>(tall i 1000)</i>	31.12.2024
Langsiktig gjeld (til investeringsformål)	3 070 262
Konsernlikviditet	1 096 412
Selvfinansierende gjeld (husbankens rentekompensasjon)	124 452
Netto renteeksponert gjeld	1 849 397
Herav gjeld med rentebindinger over 1 år (fastrente) og	1 095 025
Gjeld med renterisiko	754 372
Andel av gjeld med renterisiko	24,6 %
Andel fastrente av netto renteeksponert gjeld	59,2 %
Veid rentebinding netto renteeksponert gjeld	1,8 år

Netto renteeksponert gjeld er 1 849 mill. kr. Sikret gjeld (gjeld med rentebinding over 1 år) er 1 095 mill. kr eller 59,2 prosent av netto renteeksponert gjeld. Rentebindingen på renteeksponert gjeld er 1,8 år. Det vil si at fylkeskommunen oppfyller krav i finansreglementet.

Finansreglementets krav til forvaltning

Sett mot krav i finansreglementet er det ingen avvik mot faktisk forvaltning:

Krav i gjeldende reglement for forvaltning av kortsiktig likviditet	Status
Fylkeskommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert eventuelle trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser. Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko. Likviditet som er planlagt benyttet til drifts eller investeringsformål, eller til nedbetaling av lån innenfor neste rullerende fireårs økonomiplanperiode, skal forvaltes som kortsiktig likviditet etter dette finans- og gjeldsreglementet og kan ikke plasseres i langsiktige investeringer som langsiktig likviditet.	OK
Fylkesdirektøren gis fullmakt til å plassere fylkeskommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) i bankinnskudd, pengemarkedsfond og i direkte eie av verdipapirer. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner.	OK
Fylkeskommunens driftslikviditet skal plasseres i fylkeskommunens hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker med forvaltningskapital som overstiger 5 mrd. kr. Driftslikviditet som er plassert som innskudd i andre banker enn hovedbank kan maksimalt ha 2 dagers bindingstid og skal ikke overstige 2 prosent av bankens forvaltningskapital.	OK
Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål utover hva som trengs til dekning av fylkeskommunens løpende forpliktelser de nærmeste tre måneder, kan plasseres i bankinnskudd, i pengemarkedsfond eller i direkte eie av verdipapirer.	OK
For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger: • tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 12 måneder. • et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn 2 prosent av bankens forvaltningskapital.	OK
Ledige midler kan plasseres i pengemarkedsfond med lav risiko og i pengemarkedsfond som er verdsatt i norske kroner, i samsvar med siste	OK

reviderte utgave av Verdipapirfondenes forenings bransjestandard for klassifisering av rentefond (pengemarkeds- og obligasjonsfond).	
For direkte plassering av rentebærende papirer følger det begrensninger utifra om sertifikatet er utstedt av offentlig sektor eller banker, finansinstitusjoner eller kredittforetak, som er beskrevet i finansreglementet.	OK
Felles plasseringsbegrensninger: • fylkeskommunens samlede innskudd i bank-/kredittinstitusjon skal ikke overstige 2 prosent av institusjonens forvaltningskapital. Dette gjelder ikke hovedbankforbindelsen. • fylkeskommunens eierandel i et pengemarkedsfond skal ikke overstige 100 mill. kr eller 10 prosent av fondets forvaltningskapital. • ved måling av avkastning utgjør rentevilkår etter bankavtale referanseavkastningen (avkastningsmål).	OK
3.5.1 Ved bankinnskudd benyttes hovedbankforbindelse så lenge banken ansees som konkurransedyktig. Ved innhenting av pristilbud på plassering av kortsiktig likviditet skal det som hovedregel innhentes tilbud fra minst to tilbydere. Én tilbyder kan unntaksvis benyttes, eventuelt kan innskudds-portal benyttes. Ved bruk av én tilbyder skal det på annen måte dokumenteres at forretningen skjer til markedsvilkår	OK
3.5.2 De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens pensjonsfond utland, skal være minimumsstandarden for fylkeskommunens etiske håndtering av finansforvaltningen. Disse er nærmere beskrevet i finansreglementet. Av dette følger at Telemark fylkeskommune skal velge eksterne forvaltere som legger internasjonalt anerkjente etiske normer til grunn for sin forvaltning. Det betyr at fylkeskommunen skal forlange at eksterne forvaltere til enhver tid utelukker fra sitt investerings-univers de samme selskapene som Statens pensjonsfond utland. Dersom det avdekkes at Telemark fylkeskommune har foretatt plasseringer som åpenbart bryter med de etiske prinsippene, skal fylkeskommunen, så	OK

snart det er praktisk mulig, selge seg ut av den aktuelle posisjonen.	
---	--

Krav i gjeldende reglement for forvaltning av gjeldsportefølje	Status
Gjeld omtalt i dette reglementet omfatter fylkeskommunens langsiktige, rentebærende gjeld. Låneporteføljen skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, det tas hensyn til behov for forutsigbarhet i lånekostnader. Spredning av rente-forfall og låneforfall skal redusere effektene av endringer i rentenivå og lånevilkår for fylkeskommunens driftsbudsjett. Forvaltningen av gjeld skal også vurderes i forhold til fylkeskommunens renteinntekter og andre inntekter som henger sammen med rentenivået.	OK
Med utgangspunkt i fylkestingets vedtak skal fylkesdirektøren gjennomføre låneopptak jf., kommuneloven § 14-14, herunder godkjenning av lånevilkår og øvrig forvaltning av fylkeskommunens innlån etter retningslinjer av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommuneloven §§ 14-14 til 14-17. Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.	OK
3.6.1 Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, og i livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Finansiell leasing tillates ikke.	OK
3.6.2 Låneopptak skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, fremdrift på investeringsprosjekt, forventninger om fremtidig renteutvikling, låneportefølje og generelle markedsforhold. Det bør foretas grønne låneopptak der kriteriene for dette er oppfylt, og der vilkårene ansees fordelaktig sammenlignet med ordinære lån. Det kan kun tas opp lån i norske kroner. Lån kan tas opp som gjeldsbrevlån, sertifikatlån og obligasjonslån. Låneporteføljen må struktureres slik at avdragsbestemmelsene etter kommuneloven § 14-18 ivaretas.	OK
3.6.3 Andelen rentebinding i gjeldsporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et	OK

akseptabelt risikonivå, gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i låneutgifter. Det innebærer at fylkeskommunens renteinntekter og rentekostnader må ses i sammenheng. Netto renteeksponert gjeld defineres som gjeld til investeringsformål fratrasket konsernlikviditet forrentet til kort flytende rente (størstedelen av bankinnskudd samt ev. pengemarkedsfond). Videre gjøres det fradrag i beregningsgrunnlaget for rentekompensasjonsordninger hvor inntekten følger kort, flytende rente. Dette gjelder ordningen for skolebygg. Teknisk beregning av netto renteeksponert gjeld forklares på følgende måte: Langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) Fratrasket konsernlikviditet Fratrasket selvfinansierende gjeld (rentekompensasjon for skolebygg) Gir netto renteeksponert gjeld	
Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbare og stabile lånekostnader.	OK
Forvaltningen skal søke at mellom 30 og 80 prosent av netto renteeksponert gjeld over tid er rentesikret.	OK
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (vektet rentebindingstid) på samlet renteeksponert gjeld bør til enhver tid være mellom 1 og 5 år. For å oppnå ønsket rentebinding gis det, i tillegg til å ta opp fastrentelån og obligasjonslån, anledning til å ta i bruk følgende finansielle instrumenter: rentebytteavtaler (SWAP) og fremtidige renteavtaler (FRA). Bruk av disse må oppfylle visse krav, som er beskrevet i finansreglementet.	OK
3.6.4 Refinansieringsrisiko: Et enkeltlån kan ikke utgjøre mer enn 20 prosent av fylkeskommunens samlede gjeldsportefølje.	OK
Det skal tilstrebes en spredt forfallstruktur. Lån som skal refinansieres med hovedstol-forfall inntil ett år frem i tid, skal maksimalt utgjøre 30	OK

prosent av gjeldsporteføljen i en normalsituasjon.	
3.6.5 Konkurrerende tilbud: Låneopptak og handel med finansielle instrumenter skal konkurransenutsettes. Det skal som hovedregel innhentes minst to konkurrerende tilbud fra aktuelle tilbydere, og valg av tilbyder skal dokumenteres. Det kan gjøres unntak fra denne regelen for situasjoner hvor fylkeskommunen velger å legge ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gi en tilrettelegger et eksklusivt mandat (eksempelvis rulleringsavtaler).	OK

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd	-1 594 207	-1 629 628	-1 622 344	-7 284
Inntekts- og formuesskatt	-1 211 559	-1 197 273	-1 160 658	-36 615
Andre generelle driftsinntekter	-17 541	-17 541	-50 325	32 784
Sum generelle driftsinntekter	-2 823 307	-2 844 443	-2 833 327	-11 115
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 642 305	2 657 476	2 737 971	-80 495
Avskrivninger	183 945	183 945	203 462	-19 517
Sum netto driftsutgifter	2 826 250	2 841 421	2 941 433	-100 011
Brutto driftsresultat	2 943	-3 021	108 105	-111 127
Renteinntekter	-64 468	-64 468	-71 493	7 025
Utbytter	0	0	-535	535
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	-58	58
Renteutgifter	142 365	142 365	148 914	-6 549
Avdrag på lån	102 617	112 098	112 098	0
Netto finansutgifter	180 514	189 995	188 927	1 068
Motpost avskrivninger	-183 945	-183 945	-203 462	19 517
Netto driftsresultat	-488	3 029	93 570	-90 542

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	70 300	71 800	49 987	21 813
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	354 035	-354 035
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-410 256	410 256
Avsetninger til disposisjonsfond	10 488	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-80 300	-74 829	-87 337	12 509
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	488	-3 029	-93 570	90 542
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
1A - Politisk virksomhet	40 254	41 454	41 383	70
1B - Fylkesdirektør og advokatkontor	4 798	6 484	7 138	-655
1C - Fylkeskommunale fellesutgifter	134 707	-10 824	-22 828	12 004
2 - Organisasjon og digital utvikling	107 738	114 316	113 121	1 196
3 - Økonomi og virksomhetsstyring	92 090	95 901	94 805	1 096
4 - Utdanning, folkehelse og tannhelse	1 328 025	1 399 412	1 409 690	-10 278
5 - Samferdsel	777 180	831 267	842 036	-10 769
6 - Samfunnsutvikling	157 514	179 467	174 790	4 677
9 - Fellesfinansiering	0	0	884	-884
Sum bevilgninger drift, netto	2 642 305	2 657 476	2 661 019	-3 543

Herav:

Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	-12 438	12 438
Overføring til investering	0	0	6 883	-6 883
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	354 035	-354 035
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-410 256	410 256
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	1 368	-1 368
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-16 545	16 545
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 642 305	2 657 476	2 737 971	-80 495

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	674 697	801 854	761 360	40 494
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 694	-1 694

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjet 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 500	1 547	-47
Utlån av egne midler	0	0	250	-250
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	676 197	803 354	764 851	38 502
Kompensasjon for merverdiavgift	-122 795	-145 893	-124 586	-21 307
Tilskudd fra andre	-193 920	-289 020	-329 617	40 597
Salg av varige driftsmidler	-30 000	0	-757	757
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-204 482	-294 341	-259 904	-34 437
Sum investeringsinntekter	-551 197	-729 254	-714 864	-14 390
Overføring fra drift	-70 300	-72 600	-49 987	-22 613
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-3 200	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-51 500	-1 500	0	-1 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-125 000	-74 100	-49 987	-24 113
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjet 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investering IT				
Investering IT	5 000	5 000	4 144	856
Sum Investering IT	5 000	5 000	4 144	856
Investering bygg				
Investering bygg	15 000	15 560	17 178	-1 618
Sum Investering bygg	15 000	15 560	17 178	-1 618

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Utbygging av Bamble videregående skole				
Utbygging av Bamble videregående skole	2 000	8 040	10 380	-2 340
Sum Utbygging av Bamble videregående skole	2 000	8 040	10 380	-2 340
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole				
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	15 000	2 000	517	1 483
Sum Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	15 000	2 000	517	1 483
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22				
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	17 106	14 435	2 671
Sum Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	17 106	14 435	2 671
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22				
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	0	7 480	7 330	150
Sum Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	0	7 480	7 330	150
Investering skole				
Investering Skole	3 500	4 375	4 164	211
Investering skole - egenfinansiert	0	1 425	13 271	-11 846
Sum Investering skole	3 500	5 800	17 436	-11 636
Investering tannhelse				
Investering tannhelse	2 500	2 500	2 341	159
Sum Investering tannhelse	2 500	2 500	2 341	159
Investering fylkesveg				
Bruprosjekter	29 094	22 635	19 063	3 572
Oppgradering	22 244	14 500	10 695	3 805
Skredsikring	14 200	9 150	5 042	4 108
Kollektivtiltak	2 500	2 500	2 281	219
Trafikksikkerhet	3 000	3 000	3 033	-33
Planlegging etter Plan- og bygningsloven	4 000	2 500	772	1 728
Fv. 355 Storejarbryn – Kilegrend	15 000	4 000	3 336	664
Øvrig fylkesveg	2 150	2 420	865	1 555
Sum Investering fylkesveg	92 188	60 705	45 087	15 618

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investering utstyr samferdsel				
Investering utstyr samferdsel	5 000	2 022	1 977	45
Sum Investering utstyr samferdsel	5 000	2 022	1 977	45
Investering kollektiv				
Investering kollektiv	10 750	6 960	5 310	1 650
Sum Investering kollektiv	10 750	6 960	5 310	1 650
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)				
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)	7 800	11 800	1 959	9 841
Sum Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)	7 800	11 800	1 959	9 841
Fv. 359 Kaste - Stoadalen				
Fv. 359 Kaste - Stoadalen	193 700	217 000	207 428	9 572
Sum Fv. 359 Kaste - Stoadalen	193 700	217 000	207 428	9 572
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås				
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	22 578	20 945	15 395	5 551
Sum Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	22 578	20 945	15 395	5 551
Fv. 353 Rugtvedt- Surtebogen Byggefase				
Fv. 353 Rugtvedt- Surtebogen Byggefase	192 800	330 000	327 565	2 435
Sum Fv. 353 Rugtvedt- Surtebogen Byggefase	192 800	330 000	327 565	2 435
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark				
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 945	7 537	408
Sum ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 945	7 537	408
Fv. 359 Åse bru				
Fv. 359 Åse bru	0	600	58	542
Sum Fv. 359 Åse bru	0	600	58	542
Fv. 450 Eidsborgkleivane				
Fv. 450 Eidsborgkleivane	42 000	32 700	14 846	17 854
Sum Fv. 450 Eidsborgkleivane	42 000	32 700	14 846	17 854

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjet 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Skredsikring fv. 3324				
Fjågesund og fv. 3320				
Omnes				
Skredsikring fv. 3324	2 200	5 400	5 196	204
Fjågesund og fv. 3320				
Omnes				
Sum Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes	2 200	5 400	5 196	204
Bypakke Grenland fase 1				
Bypakke Grenland fase 1	43 130	40 540	29 064	11 476
Sum Bypakke Grenland fase 1	43 130	40 540	29 064	11 476
Investeringsutvikling				
Samfunnsutvikling				
Investeringsutvikling	1 750	1 750	146	1 604
Samfunnsutvikling				
Sum Investeringsutvikling	1 750	1 750	146	1 604
Fellesfinansiering				
Fellesfinansiering	0	0	26 029	-26 029
Sum Fellesfinansiering	0	0	26 029	-26 029
Investeringsutvikling i varige driftsmidler	674 697	801 854	761 360	40 494

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjet 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Refusjon Fv34	0	0	500	-500
Mjølners- Kleppveien, Porsgrunn				
Justeringsavtaler	0	0	1 194	-1 194
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 694	-1 694

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjet 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Egenkapitalinnskudd KLP	1 500	1 500	1 547	-47
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 500	1 547	-47

4. Utlån

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Fellesfinansiering	0	0	250	-250
Utlån av egne midler	0	0	250	-250
Sum del 1-4	676 197	803 354	764 851	38 502

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd	-1 594 207	-1 629 628	-1 622 344	-7 284
Innteks- og formuesskatt	-1 211 559	-1 197 273	-1 160 658	-36 615
Andre skatteinntekter	0	0	-25 536	25 536
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-29 591	-29 591	-100 750	71 159
Overføringer og tilskudd fra andre	-779 234	-779 234	-805 786	26 552
Salgs- og leieinntekter	-155 246	-152 776	-104 603	-48 173
Sum driftsinntekter	-3 769 837	-3 788 503	-3 819 677	31 174
Lønnsutgifter	1 231 464	1 278 121	1 269 651	8 471
Sosiale utgifter	405 422	329 074	322 135	6 939
Kjøp av varer og tjenester	1 257 411	1 283 901	1 553 779	-269 879
Overføringer og tilskudd til andre	694 537	710 440	578 755	131 685
Avskrivninger	183 945	183 945	203 462	-19 517
Sum driftsutgifter	3 772 780	3 785 481	3 927 782	-142 301
Brutto driftsresultat	2 943	-3 021	108 105	-111 127
Renteinntekter	-64 468	-64 468	-71 493	7 025
Utbytte	0	0	-535	535
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	-58	58
Renteutgifter	142 365	142 365	148 914	-6 549
Avdrag på lån	102 617	112 098	112 098	0
Netto finansutgifter	180 514	189 995	188 927	1 068

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Motpost avskrivninger	-183 945	-183 945	-203 462	19 517
Netto driftsresultat	-488	3 029	93 570	-90 542
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	70 300	71 800	49 987	21 813
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	354 035	-354 035
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-410 256	410 256
Avsetninger til disposisjonsfond	10 488	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-80 300	-74 829	-87 337	12 509
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	488	-3 029	-93 570	90 542
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Balanseregnskap etter § 5-8

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

EIENDELER	Noter	Regnskap 2024	IB 2024
A. Anleggsmidler		8 377 089	7 737 743
I. Varige driftsmidler	4	5 993 385	5 435 688
1. Faste eiendommer og anlegg		5 834 006	5 274 953
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		159 379	160 735
II. Finansielle anleggsmidler		205 393	203 596
1. Aksjer og andeler	5	204 993	203 446
2. Obligasjoner			
3. Utlån	6	400	150
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	10	2 178 311	2 098 459
B. Omløpsmidler	1	1 556 915	1 604 949
I. Bankinnskudd og kontanter		1 133 226	1 263 146
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler			
2. Obligasjoner			
3. Sertifikater			
4. Derivater			
III. Kortsiktige fordringer		423 689	341 803
1. Kundefordringer		5 284	4 952
2. Andre kortsiktige fordringer		221 082	125 088
3. Premieavvik	10	197 323	211 763
Sum eiendeler		9 934 004	9 342 692

EGENKAPITAL OG GJELD	Noter	Regnskap 2024	IB 2024
C. Egenkapital		3 747 130	3 527 204
I. Egenkapital drift	12	743 251	886 808
1. Disposisjonsfond		605 254	692 591
2. Bundne driftsfond		137 997	194 217
3. Merforbruk i driftsregnskapet			
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet			
II. Egenkapital investering	12	46 721	46 721
1. Ubundne investeringsfond		210	210
2. Bundne investeringsfond		46 511	46 511
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet			
III. Annen egenkapital		2 957 158	2 593 675
1. Kapitalkonto	2	3 033 968	2 670 485
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	-76 810	-76 810
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3		
D. Langsiktig gjeld		5 346 613	5 080 718
I. Lån	8	3 070 262	2 936 376
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		2 022 262	1 738 376

Årsrapport 2024

2. Obligasjonslån		963 000	638 000
3. Sertifikatlån		85 000	560 000
II. Pensjonsforpliktelse	10	2 276 351	2 144 342
E. Kortsiktig gjeld	1	840 261	734 770
I. Kortsiktig gjeld		840 261	734 770
1. Leverandørgjeld		227 092	41 055
2. Likviditetslån			
3. Derivater			
4. Annen kortsiktig gjeld		608 253	686 867
5. Premieavvik	10	4 916	6 848
Sum egenkapital og gjeld		9 934 004	9 342 692

F. Memoriakonti	Noter	Regnskap 2024	IB 2024
I. Ubrukte lånemidler	1	-3 492	-17 412
II. Andre memoriakonti			
III. Motkonto for memoriakonti		3 492	17 412

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter § 5-9

Beløp i 1000

Kontroll av samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i driftsregnskapet	2024
Netto driftsresultat	93 570
Avsetninger til bundne driftsfond	354 035
Bruk av bundne driftsfond	-410 256
Overføring til investering i samsvar med årsbudsjettet og fullmakter	78 630
Avsetninger til disposisjonsfond i samsvar med årsbudsjettet og fullmakter	0
Bruk av disposisjonsfond i samsvar med årsbudsjettet og fullmakter	-87 337
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
Årets budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	28 642
Strykninger av overføring til investering	-28 642
Mer eller mindreforbruk etter strykninger	0
Framføring til inndecking i senere år (merforbruk)	0

Beløp i 1000

Kontroll av samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i investeringsregnskapet	2024
Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	309 891
Avsetninger til bundne investeringsfond	0
Bruk av bundne investeringsfond	0
Budsjettert bruk av lån	-295 475
Overføring fra drift i samsvar med årsbudsjettet og fullmakter	-78 630
Avsetninger til ubundne investeringsfond i samsvar med årsbudsjettet og fullmakter	0
Bruk av ubundne investeringsfond i samsvar med årsbudsjettet og fullmakter	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-64 214
Strykning av bruk av lån	35 572
Strykninger av overføring fra drift	28 642
Udekt eller udisponert beløp etter strykninger	0
Framføring til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Note 1 Endring i arbeidskapital

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-10, a)

Beløp i 1000

Balanseregnskapet	31.12.2024	01.01.2024	Endring	Note 2 Kapitalkonto Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-10, b) <i>Beløp i 1000</i>
Omløpsmidler	1 556 916	1 604 950	-48 034	
Kortsiktig gjeld	-840 262	-734 771	-105 491	
Endring i arbeidskapital etter balansendringer i kapitalkonto	716 654	870 179	153 525	
Saldo 1.1. 2024				2024
Saldo driftsmidler				-2 670 485
Saldo investeringer i anleggsmidler				-763 271
Saldo investeringsregnskapet:	Fra drift	Fra inv.		
Utlån				-250
Sum inntekter	-3 819 677	-714 864		
Avdrag på eksterne lån				-112 098
Sum utgifter	3 724 320	764 851		
Endring pensjonsmidler KLP				-94 448
Netto finansutgifter	188 927	0		
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP				-1 547
Sum drifts- og investeringsregnskapet	93 570	49 987	143 557	
Saldo investeringer i eiendom, anlegg, utstyr, maskiner, transportmidler				-3 952
Saldo investeringer i eiendom, anlegg, utstyr, maskiner, transportmidler				360
Korrigert endring i arbeidskapital			157 477	203 462
Korrigert endring i eiendom, anlegg, utstyr, maskiner, transportmidler			3 952	1 752
Saldo 31.12.2024				-3 033 967
Bruk av lånemidler				259 904
Endring i pensjonsforpliktelser(økning)				132 009
Endring pensjonsmidler SPK				14 597

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipper

I henhold til budsjett og regnskapforskriften § 3-7 skal virkninger av prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen bli regnskapsført mot konto for prinsippendringer. Departementet angir hvilke prinsippendringer som skal regnskapsføres mot denne kontoen, jfr. GKRS nr 5. punkt 2.3. Saldoen på disse kontoene i regnskapet er et resultat av tidligere endringer i lovverket, og skal ikke dekkes inn/bli brukt senere år. I 2024 har det ikke vært slike prinsippendringer.

Note 4 Varige driftsmidler

Årsrapport 2024

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-11, a)

Beløp i 1000

	IT- utst yr	Inven tar	Kjøret øy	Bygnin ger	Veganl egg	Bygnin ger	Inven tar leide bygg	Kun st	Tom ter	Dyrk et mar k, skog og anle gg	Tot alt
Avskrivnin gstid	5 år	10 år	10 år	40 år	40 år	50 år					
IB 01.01.24	41 838	81 193	33 522	1 793 496	3 361 880	21 362	9 129	4 181	86 533	2 552	5 435 686
Salg i året			360								360
Tilgang i året	8 541	8 191	13 110	48 494	685 855	174	2 509	414	-6 427	659	761 519
Avskrivnin ger	13 572	12 770	4 910	61 267	110 072	758	113				203 462
UB 31.12.24	36 808	76 614	41 362	1 780 723	3 937 663	20 778	11 525	4 595	80 106	3 211	5 993 384

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-11, b)

Beløp i 1000

Navn på selskapet	Eierandel	Verdi 31.12.2024
Skien Dalen Skipsselskap AS	27 %	995
E134 Haukelivegen AS	2 %	10
Telemark Regionteater AS	33 %	35
Rehabiliteringssenteret AIR AS	1 %	8
Raulandsakademiet AS Norsk Senter folkekultur	1 %	300
Vegfinans AS	17 %	1 050
Proventia AS	7 %	300
Høyskolen for yrkesfag AS	17 %	1 025
Sørnorsk Filmsenter AS	33 %	20
AS Torggaten 18	100 %	147 294
Visit Telemark AS	1 %	10
Sum aksjer		151 047
Egenkapitalinnskudd i KLP		50 968
Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS	5 %	90
Norsvin SA		2
Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark	3 %	216
Nortura SA		12
Biblioteksentralen SA		9
Innovasjon Norge	3 %	505
Kraftkompetanse KO	14 %	70

Årsrapport 2024

Brevik Fergeselskap IKS	50 %	1 000
Kragerø Fjordbåtselskap IKS	50 %	1 075
Sum andeler		53 947
Sum aksjer og andeler		204 993

Det foreligger ikke reell markedsverdi for hoveddelen av aksjene og andelene.

Note 6 Utlån

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-11, c)

Beløp i 1000

Lånetaker	2024	2023
Vegfinans AS		
Telemark FK 2016 - E18 Telemark	41	41
Telemark FK 2018 - Rv36 Telemark	109	109
Telemark FK 2024 - Fv359 Kaste - Stoadalen AS	125	
Telemark FK 2024 - Fv353 Rugtvedt - Sortebogen AS	125	
Sum utlån	400	150

Disse utlånene har oppstått ved at bompengeneinnkreving TFK ble tatt over av Vegfinans AS. Eierandelen i bompengeselskapene ble gjort om til utlån til Vegfinans AS og gjennom årene er disse utlånene omgjort til aksjekapital. Det er gitt nye utlån på to fylkesveier i 2024 som oppstart av aksjeselskap for bompengeneinnkrevinger. Utlånene kan potensielt bli omgjort til kapital senere år.

Note 7 Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-11, e)

I 2024 har fylkeskommunen ikke hatt rentesikring i form av rentebytteavtaler.

Note 8 Lån

Noteopplysninger i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-12, a)

Beløp i 1000

Eksterne lån	Verdi 31.12.2024	Gjennomsnittlig løpetid	Vektet gjennomsnittlig rente	Lån med forfall 2025
Lån til egne investeringer	3 070 262	8,4 år	4,9 %	383 000

Note 9 Avdrag på lån

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-12, b)

Beløp i 1000

Minimumsavdrag	2024
Beregnet minimumsavdrag etter kommunelov § 14-18, 1. ledd	112 098
Betalt avdrag	112 098
Differanse mellom beregnet og betalte avdrag	0

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	2024
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 01.01.24	5 342 080
Bokført verdi lånegjeld 01.01.24	2 943 337
Avskrivninger budsjett	203 455

Note 10 Pensjon

Noteopplysninger i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-12, c)

Pensjonsordningen i

Kommunal landspensjonskasse (KLP)

Beløp i 1000

KLP - Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik		2024
Årets pensjonsopptjening, nåverdi		68 111
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		62 012
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene		-72 574
Administrasjonskostnader		2 823
Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	A	60 373
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	B	75 653
Årets premieavvik (B-A)	C	15 280
KLP - Premiefond		2024
Innestående på premiefond 01.01.		86 427
Tilført premiefondet i løpet av året		18 736
Bruk av premiefondet i løpet av året		-47 500
Innestående på premiefond 31.12.		57 663
KLP - Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2024
Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	B	75 653
Årets premieavvik	C	-15 280
Amortisering av tidligere års premieavvik	D	28 266
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering	F	88 639
Pensjonstrekk ansatte	G	10 922
Årets regnskapsførte pensjonsutgift	F-G	77 717
KLP - Akkumulert premieavvik		2024

Årsrapport 2024

Sum gjenstående premieavvik tidligere år pr. 01.01		131 047
Årets premieavvik		15 280
Sum amortisert premieavvik dette året		-28 266
Akkumulert premieavvik pr. 31.12		118 062
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik		16 647
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift		134 708
KLP - Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2024
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01		1 455 336
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		68 926
Årets pensjonsopptjening		68 111
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		62 012
Utbetalinger		-84 124
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12		1 570 261
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01		1 585 242
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		33 167
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)		75 653
Administrasjonskostnad/rentegaranti		-2 823
Utbetalinger		-84 124
Forventet avkastning		72 574
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12		1 679 689
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12		-109 428

Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		0
--	--	---

Pensjonsordningen i Statens pensjonskasse (SPK)

Beløp i 1000

SPK - Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik		2024
Årets pensjonsopptjening, nåverdi		55 587
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		24 039
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene		-17 777
Administrasjonskostnader		1 886
Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	A	63 735
Innbetalt pensjonspremie (inkl adm.kostnader)	B	74 749
Årets premieavvik (B-A)	C	11 014
SPK - Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2024
Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	B	74 749
Årets premieavvik	C	-11 014
Amortisering av tidligere års premieavvik	D	8 991
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering	F	72 726
Pensjonstrekk ansatte	G	12 942
Årets regnskapsførte pensjonsutgift	F-G	59 784
SPK - Akkumulert premieavvik		2024
Sum gjenstående premieavvik tidligere år pr. 01.01		48 545
Årets premieavvik		11 014
Sum amortisert premieavvik dette året		-8 991
Akkumulert premieavvik pr. 31.12		50 568

Årsrapport 2024

Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik		7 130
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift		57 698
SPK - Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2024
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01		667 427
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		-66 458
Årets pensjonsopptjening		55 587
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		24 039
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12		680 595
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01		513 218
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		-105 237
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)		74 749
Administrasjonskostnad/rentegaranti		-1 886
Forventet avkastning		17 777
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12		498 621
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12		181 974
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		25 495

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %

Årsrapport 2024

G-regulering	2,97 %	2,97 %
Pensjonsregulering	2,20 %	0,00 %

Telemark fylkeskommune har to pensjonsordninger hos henholdsvis Kommunal landspensjonskasse (KLP), Statens pensjonskasse (SPK). SPK har 51,4 % av pensjonskostnaden og KLP har 48,6 %.

Forskjellen på det som blir regnskapsført i pensjonskostnad og det som faktisk blir betalt til pensjonsselskapene i premie, blir kalt premieavvik. Et positivt premieavvik blir avsatt på fond i samsvar med økonomireglementet, slik at fondet kan brukes til kommende års negative premieavvik og amortisering. 7 år brukes som amortiseringsperiode på premieavvik.

Telemark fylkeskommune har et premieavviksfond i balansen som er lik premieavviket. Driftsregnskapet påvirkes derfor ikke av endringen i premieavviket. Fylkesdirektøren har fullmakt til bruk/avsetning til fondet i samsvar med økonomireglementet.

I 2024 har fylkeskommunen i tråd med GKRS 6 bokført et premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift med 30,0 mill. kr (inntekt). I tillegg har fylkeskommunen bokført amortisering av tidligere års premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift med 42,5 mill. kr (utgift). Netto utgjør dette en utgift på 12,5 mill. kr. Denne utgiften er belastet premieavviksfondet, på disposisjonsfondet, jf. økonomireglementet. Per 31.12.24 utgjør premieavviksfondet 192,4 mill. kr av disposisjonsfondet.

Note 11 Garantier gitt av fylkeskommunen

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-12, d)

Garantien er stilt for	Formål	Vedtatt garantiramm e (ekskl.tillegg)	Saldo 31.12.202 4	Forventet låneoppta k (utover saldo)	Tillegg renter og omkostninge r	Utlø p
Kommunal landspensjonskass e						
Kragerø Fjordbåtselskap IKS		37 338	16 002		0 %	2035
Forretnings - og sparebanker						
DNB - Statens vegvesen		95	95		2,4 %	
Skien Dalen Skipsselskap		1 700	1 302		0 %	
Vegfinans Vestfold og Telemark AS	E18 Telemark	5 700 000	4 155 817	1 544 182	10 %	2047

Årsrapport 2024

Vegfinans Vestfold og Telemark AS	Rv36 Slåttekås-Årnes	200 000	87 096		10 %	2040
Vegfinans Vestfold og Telemark AS	Rv36 (Bø-Seljord)	200 000	161 178		10 %	2044
Vegfinans Vestfold og Telemark AS	Bypakke Grenland	200 000			10 %	2028
Vegfinans Vestfold og Telemark AS	Fv359 Kaste-Stoadalen	192 000	105 263	86 736	10 %	2040
Vegfinans Vestfold og Telemark AS	Fv353 Rugtvedt - Surtebogen	400 000	190 548	209 451	10 %	2040
Totale aktive garantier		6 931 133	4 717 302	1 840 370		

Alle garantier er godkjente selvskyldnerkausjoner. Maksgaranti som er vedtatt er pluss 10 %. Saldo lån er prosjektets interne lån i finansieringsselskapet. Garantioversikten til Vegfinans viser kun garantier for etablerte bompengeselskap.

Note 12 Avsetning og bruk av fond

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-13, a)

Beløp i 1000

Disposisjonsfond	
Beholdning 1.1	
Bruk av fondet i driftsregnskapet	
Avsetninger til fondet	
Beholdning 31.12	
Bundne driftsfond	
Beholdning 1.1	
Bruk av fondene i driftsregnskapet	
Avsetninger til fondene	
Beholdning 31.12	
Ubundne investeringsfond	
Beholdning 1.1	
Avsetninger til fondene	
Bruk av fondene	
Beholdning 31.12	
Bundne investeringsfond	
Beholdning 1.1	
Avsetninger til fondene	
Bruk av fondene	
Beholdning 31.12	

Bundne investeringsfond er øremerkede tilskudd som er mottatt fra eksterne givere til bruk for bygging av fylkesveger. Bundne fond er i all vesentlighet knyttet til prosjekter vedrørende utdanning og folkehelse, belønningsmidler, kultur, spillemidler samt klima og næring.

Note 13 Ytelser til ledende personer

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-13, d)

Beløp i hele kroner

	Brutto lønn	Fast godtgjørelse	Telefon/ bredbånd
Fylkesdirektør	1 685 804		4 392
Fylkesordfører	1 264 703	6 000	

Note 14 Godtgjørelse til revisor

Opplysninger i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-13, e)

Det er utbetalt 3,4 mill. kr i driftstilskudd til Vestfold og Telemark revisjon IKS i 2024. Driftstilskuddet er ikke fordelt på revisjon og rådgivning.

Note 15 Bypakke Grenland - bruk av bompenger og egenbetaling

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-15 1. ledd første punktum

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

Prosjektnummer	Prosjekt	2024
I7041302	Fv. 32 Gimlevegen - Augestadvegen, byggherrekostnader	115
I7041502	Rv. 36/Fv. 59/Fv. 48 "Moflataprojektet" Telemarksvegen-Ulefossvegen-Bjørntvedt	90
I7041603	Fv. 59 Tuftekrysset. Gange, sykkel og kollektivtiltak (tillegg: 1 mill. fra private)	85
I7041701	Fv. 32 Holdeplass Sandbakken	-268
I7041803	Fv. 43 Fortau Gulsetvegen	221
I7041825	Fv. 356 Franklintorget Grønn lenke	220
I7041902	Fv. 32 Vallemyrvegen - Ullinvegen (Enger), nytt kryss	-516
I7042008	Fv. 32 Holtesletta gange, sykkel og trafikksikkerhetstiltak	381
I7042009	Fv. 357 Skotfossvegen ved Grøtsund, fortau/ gang-sykelveg.	18 395
I6012400	Finansiering av prosjektkontor	5 108
I5302407	Fv. 3294 Trommedalsvegen	3 063
I5322401	Fv. 3282 Hoppestadvegen	1 703
I5322403	Fv. 356 Raschebakken-Skippergata	457
I5322404	Fv. 32 Heivannsvegen	10
	Sum utgifter	29 064
	I6012400 Refusjon fra staten	-30
	Bompengeinntekter	-11 400
	Netto utgift før egenandel TFK	17 634
	Kompensasjon for merverdiavgift	-3 568

	Bruk av lån *	-14 066
	Sum egenandel TFK ihht vedtak i fylkestinget	-17 634

* Telemark fylkeskommune har vedtak fra juni 2013 en intensjon om å bidra med fylkeskommunale midler til Bypakke Grenland fase 1 med 530 mill. kr over 10 år inkl. momskompensasjon med oppstart 2015. Fylkeskommunens egenandel for Bypakke Grenland fase 1 er brukt opp pr 31.12.24.

Note 16 Rettstvister

Budsjett og regnskapsforskriften § 5-15 1. ledd første punktum

Fylkesveg

1. Avtaleskjønn i sammenheng med grunnnerverv på prosjekt Fv. 359 Kaste - Stoadalen. Skjønnnet ble gjennomført i tingretten 25. - 28. april 2023. Fylkeskommunen anket tingrettens kjennelse til lagmannsretten, og overskjønn ble gjennomført 11. - 14. juni 2024. Lagmannsrettens kjennelse er anket til Høyesterett av grunneier. Saken er ikke berammet per 31.12.24. Samtidig er vi partshjelp for Trøndelag fk i en tilsvarende sak som gjelder kapitaliseringsrentens størrelse.
2. I prosjekt Rjukan 2015 - 2020 er det uenighet mellom entreprenør og byggherre over grunnlaget som er lagt fram av entreprenør. VTFK har avvist kravet senhøsten 2022 og mottok forliksklage desember 2022. Omtvistet beløp er omtrent 13 mill. kr. Hovedforhandling ble gjennomført i Telemark tingrett i uke 50 2023. NRS anket tingrettens kjennelse til lagmannsretten. Saken er berammet i lagmannsretten 13. - 16. mai 2025.
3. Avtaleskjønn i sammenheng med grunnnerverv på prosjekt Fv. 353 Rugtvedt - Surtebogen. Skjønn ble gjennomført i tingretten 8. - 12. april 2024. Tingrettens kjennelse er anket til lagmannsretten av grunneierne. Per 31.12.24 er det berammet rettsmekling 8. mai 2025 og hovedforhandlinger i Lagmannsretten er berammet 24. - 27. juni 2025.
4. Avtaleskjønn i sammenheng med grunnnerverv på prosjektet Fv. 357 Skotfossvegen. Skjønnnet ble gjennomført i tingretten 24. - 27. september 2024. Saken ble ikke anket av noen av partene.

Personaltvister

Det er ingen personaltvister som pågår per 31.12.24.

Note 17 Tannhelsetjenestens kommersielle tjenester (betalende pasienter)

Lov om tannhelsetjenesten (tannhelsetjenesteloven) § 5-3, kommuneloven § 15-1

Beløp i 1000

Beregning av selvkost	Totalt regnskap for tannhelsetjenesten	Herav kommersiell tjeneste
Pasientinntekter	-26 943	-24 190
Refusjoner	-20 417	-2 682
Andre inntekter	-341	0
Sum driftsinntekter	-47 700	-26 872
Lønnskostnader	117 868	22 511
Andre driftskostnader	58 478	9 144
Sum driftsutgifter	176 346	31 656
Sum direkte kostnader	128 646	4 784
Indirekte kostnader		661
Avskrivninger	2 423	533
Sum indirekte driftskostnader		1 195
Netto driftsresultat næringsdel		5 978
Netto driftsresultat næringsdel i % av driftsinntekter		-22 %

Prinsipper for fordeling av inntekter og utgifter

- 22 prosent av total behandlingstid er benyttet til kommersielle tjenester. Denne fordelingsnøkkelen er et resultat av tallene som er hentet ut fra pasientjournal-systemet.
- Pasientinntekter er i regnskapsoppstillingen fordelt ut fra faktiske inntekter fra utførte kommersielle tjenester.
- Refusjoner, andre inntekter og lønnskostnader er fordelt ut fra andel behandlingstid.
- Andre driftskostnader er i hovedsak fordelt på samme måte, med fratrekk for driftskostnader som er identifisert til prioriterte grupper.
- De indirekte kostnadene som ikke kan allokere direkte til tannhelsetjenesten er hovedsakelig knyttet til tjenester utenfor seksjonsområdet.
- Lønnsutgifter inkl. sosiale kostnader og estimert tidsbruk er grunnlag før fordelingsnøkkelen er benyttet.
- Avskrivninger og andre indirekte kostnader som kan allokere direkte til tannhelsetjenesten er fordelt med bakgrunn i bokførte verdier etter fordelingsnøkkelen.

Resultatvurdering

Den kommersielle tjenesten viser et underskudd på omtrent 6,0 mill. kr. Utvidelse av pasientgruppen som får tannbehandling til redusert pris fører til reduserte pasientinntekter samtidig som utgiftsnivået er det samme. Turnover, ubesatte stillinger hele/deler av året ved enkelte klinikker og høyt sykefravær bidrar også til inntektssvikt.

Bevilgningsoversikt drift etter §5-6 - konsolidert

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

	2024
1 Rammetilskudd	1 622 344
2 Inntekts- og formuesskatt	1 160 658
3 Eiendomsskatt	0
4 Andre skatteinntekter	25 536
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	103 750
6 Overføringer og tilskudd fra andre	823 765
7 Brukerbetalinger	0
8 Salgs- og leieinntekter	106 303
9 Sum driftsinntekter	3 842 356
10 Lønnsutgifter	1 280 222
11 Sosiale utgifter	324 445
12 Kjøp av varer og tjenester	1 562 203
13 Overføringer og tilskudd til andre	580 460
14 Avskrivninger	207 475
15 Sum driftsutgifter	3 954 805
16 Brutto driftsresultat	-112 449
17 Renteinntekter	72 080
18 Utbytter	535
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	56
20 Renteutgifter	148 914
21 Avdrag på lån	112 098
22 Netto finansutgifter	-188 341
23 Motpost avskrivninger	207 475
24 Netto driftsresultat	-93 315

Disp. eller dekning av netto driftsresultat	
25 Overføring til investering	52 788
26 Avsetninger til bundne driftsfond	354 035
27 Bruk av bundne driftsfond	-410 256
28 Avsetninger til disposisjonsfond	0
29 Bruk av disposisjonsfond	-89 882
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-93 315
30 Framførte til inndecking i senere år (merforbruk)	0

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd - konsolidert

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

	2024
1 Investeringer i varige driftsmidler	774 876
2 Tilskudd til andres investeringer	1 694
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskap	1 573
4 Utlån av egne midler	250
5 Avdrag på lån	0
6 Sum investeringsutgifter	778 393
7 Kompensasjon for merverdiavgift	129 259
8 Tilskudd fra andre	335 532
9 Salg av varige driftsmidler	757
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0
11 Utdelinger fra selskap	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0
13 Bruk av lån	259 904
14 Sum investeringsinntekter	725 452
15 Videreutlån	0
16 Bruk av lån til videreutlån	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	0
19 Netto utgifter videreutlån	0
20 Overføring fra drift	-52 788
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0
22 Bruk av bundne investeringsfond	0
23 Avsetninger til ubundne investeringsfond	0
24 Bruk av ubundne investeringsfond	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0

26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-52 788
27 Framført til inndekning i senere år(udekket beløp)	155

Balanseregnskap etter §5-8 - konsolidert

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

EIENDELER	Noter	2024
A. Anleggsmidler	19	8 534 397
I. Varige driftsmidler		6 137 693
1. Faste eiendommer og anlegg		5 973 427
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		164 266
II. Finansielle anleggsmidler		205 561
1. Aksjer og andeler	21	205 161
2. Obligasjoner		
3. Utlån		400
III. Immaterielle eiendeler		0
IV. Pensjonsmidler	22	2 191 143
B. Omløpsmidler	18	1 562 681
I. Bankinnskudd og kontanter		1 138 149
II. Finansielle omløpsmidler		0
1. Aksjer og andeler		0
2. Obligasjoner		0
3. Sertifikater		0
4. Derivater		0
III. Kortsiktige fordringer		424 532
1. Kundefordringer		5 533
2. Andre kortsiktige fordringer		221 210
3. Premieavvik	22	197 789

Sum eiendeler		10 097 078
---------------	--	------------

EGENKAPITAL OG GJELD	Noter	2024
C. Egenkapital		3 896 414
I. Egenkapital drift		747 106
1. Disposisjonsfond	23	609 109
2. Bundne driftsfond	23	137 997
3. Merforbruk i driftsregnskapet		
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		
II. Egenkapital investering		46 566
1. Ubundne investeringsfond	23	210
2. Bundne investeringsfond	23	46 510
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-154
III. Annen egenkapital		3 102 742
1. Kapitalkonto	20	3 179 552
2. Prinsippendringer som påvirker arb.kap. drift		
3. Prinsippendringer som påvirker arb.kap. Inv.		-76 810
D. Langsiktig gjeld		5 358 337
I. Lån		3 070 262
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		2 022 262
2. Obligasjonslån		963 000

3. Sertifikatlån		85 000
II. Pensjonsforpliktelse	22	2 288 075
E. Kortsiktig gjeld	18	842 327
I. Kortsiktig gjeld		842 327
1. Leverandørgjeld		227 329
2. Likviditetslån		
3. Derivater		
4. Annen kortsiktig gjeld		610 082
5. Premieavvik	22	4 916
Sum egenkapital og gjeld		10 097 078

F. Memoriakonti	Noter	2024
I. Ubrukte lånemidler	18	3 492
II. Andre memoriakonti		

Note 18 Endring i arbeidskapital - konsern

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-10, a)

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

Balanseregnskapet	31.12.2024	01.01.2024	Endring
Omløpsmidler	1 562 681	1 623 872	-61 191
Kortsiktig gjeld	-842 327	-747 294	-95 033
Endring i arbeidskapital etter balansen	720 354	876 578	-156 224
Fra drift-og investeringsregnskapet (bevilgningsoversikter)	Fra drift	Fra inv.	
Sum inntekter	-3 842 356	-725 451	
Sum utgifter eks avskrivninger	3 747 329	778 393	
Netto finansutgifter	188 341	0	
Sum drifts- og investeringsregnskapet	93 314	52 942	146 256
Endring memoriakonti ubrukte lånemidler			13 919
Korrigert endring i arbeidskapital			160 176
Korrigeringsavvik kapitalkonto i Telemark fk bokført 2024			3 952

Note 19 Varige driftsmidler - konsern

Noteopplysninger i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-11, a)

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

	IT- utst yr	Inven tar	Kjøret øy	Bygnin ger	Veganl egg	Bygnin ger	Inven tar leide bygg	Kun st	Tom ter	Dyrk et mar k, skog og anle gg	Tot alt
Avskrivnin gstid	5 år	10 år	10 år	40 år	40 år	50 år	Ingen	Ing en	Inge n	Inge n	Inge n
IB 01.01.24	42 764	81 257	34 672	1 807 215	3 361 880	137 308	9 129	7 181	86 533	2 552	5 570 492
Korrigerin g IB											0
Salg i året			360								360
Tap ved salg											0
Nedskrivni nger											0
Tilgang i året	8 541	8 191	13 475	56 757	685 855	5 061	2 509	414	-6 427	659	775 035
Avskrivnin ger	14 035	12 781	5 056	61 879	110 072	3 540	113				207 475
UB 31.12.24	37 271	76 667	42 732	1 802 093	3 937 663	138 829	11 525	7 595	80 106	3 211	6 137 691

Note 20 Kapitalkonto - konsern

Noteopplysninger i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-10, b)

Beløp i 1000

Årets endringer i kapitalkonto	2024
Saldo 1.1.2024	-2 805 776
Aktivering av anleggsmidler	-776 787
Avdrag på lån	-112 098
Korrigerende avvik fra tidligere år	-3 952
Egenkapitalinnskudd KLP	-1 573
Endring pensjonsmidler KLP	-95 767
Utlån	-250
Endring pensjonsforpliktelse (økning)	132 563
Endring pensjonsmidler SPK	14 597
Salg av aksjer/andeler	0
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	0
Nedskrivning aksjer/andeler	0
Gevinst salg driftsmidler/inventar og utstyr	360
Avskrivninger anleggsmidler	207 475
Nedskrivninger anleggsmidler	1 752
Reversert nedskrivninger anleggsmidler	0
Bruk av lånemidler	259 904
Saldo 31.12.2024	-3 179 552

Note 21 Aksjer og andeler i varig eie - konsern

Noteopplysninger i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-11, b)

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

Navn på selskapet	Eierandel	Verdi 31.12.2024
Skien Dalen Skipsselskap AS	27 %	995
E134 Haukelivegen AS	2 %	10
Telemark og Vestfold Regionteater AS	33 %	35
Rehabiliteringssenteret AIR AS	1 %	8
Raulandsakademiet AS - Rauland Vandrehjem	1 %	300
Vegfinans AS	17 %	1 050
Proventia AS	7 %	300
Høyskolen for yrkesfag AS	17 %	1 025
Sørnorsk Filmsenter AS	33 %	20
AS Torggaten 18	100 %	147 294
Visit Telemark AS	1 %	10
Sum aksjer		151 047
Egenkapitalinnskudd i KLP		51 136
Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS	5 %	90
Norsvin SA		2
Interkommunalt arkiv for Buskerud Vestfold og Telemark	3 %	216
Nortura SA		12
Biblioteksentralen SA		9
Innovasjon Norge	3 %	505
Kraftkompetanse KO	14 %	70
Brevik Fergeselskap IKS	50 %	1 000
Kragerø Fjordbåtselskap IKS	50 %	1 075
Sum andeler		54 115

Sum aksjer og andeler		205 161
-----------------------	--	---------

Det foreligger ingen reell markedsverdi på hoveddelen av aksjene og andelene.

Note 22 Pensjon - konsern

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-12, c)

Beløp i 1000

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik		2024
Årets pensjonsopptjening, nåverdi		124 968
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		86 522
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene		-90 891
Administrasjonskostnader		4 768
Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)		125 367
Årets pensjonspremie		152 083
Årets premieavvik		26 716
Premiefond		2024
Innestående på premiefond 01.01		85 334
Tilført premiefondet i løpet av året		18 449
Bruk av premiefondet i løpet av året		-47 215
Innestående på premiefond 31.12		56 568
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2024
Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	B	152 083
Årets premieavvik	C	-26 716
Amortisering av tidligere års premieavvik	D	37 267
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering	F	162 634
Pensjonstrekk ansatte	G	24 043
Årets regnskapsførte pensjonsutgift	F-G	138 591
Akkumulert premieavvik		2024

Årsrapport 2024

Sum gjenstående premieavvik tidligere år pr. 01.01		179 582
Årets premieavvik		26 716
Sum amortisert premieavvik dette året		- 37 247
Akkumulert premieavvik pr. 31.12		169 051
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik		23 821
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift		192 872
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2024
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01		2 133 933
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		2 337
Årets pensjonsopptjening		124 968
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		86 522
Utbetalinger		-85 179
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12		2 262 581
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01		2 109 973
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)		-71 858
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)		152 083
Administrasjonskostnad/rentegaranti		-4 768
Utbetalinger		-85 179
Forventet avkastning		90 891
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12		2 191 143
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12		71 438

Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		25 495
--	--	--------

Note 23 Avsetning og bruk av fond - konsern

Noteopplysning i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 5-13, a)

Beløp i 1000

Disposisjonsfond	2024
Beholdning 1.1	698 990
Bruk av fond i driftsregnskapet	-89 881
Avsetninger til fondet	0
Beholdning 31.12	609 109
Bundne driftsfond	2024
Beholdning 1.1	194 217
Bruk av fondene i driftsregnskapet	-410 256
Avsetninger til fondene	354 036
Beholdning 31.12	137 997
Ubundne investeringsfond	2024
Beholdning 1.1	210
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondene	0
Beholdning 31.12	210
Bundne investeringsfond	2024
Beholdning 1.1	46 510
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondene	0
Beholdning 31.12	46 510

Revisjonsberetning

Til fylkestinget i Telemark

Kopi:
Kontrollutvalget
Fylkesutvalget
Fylkesdirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Telemark fylkeskommune, som viser et negativt netto driftsresultat på kr 93 570 000 i fylkeskassen, og et negativt netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr 93 315 000. Årsregnskapet består av:

- fylkeskassens årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2024, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, samt noter til årsregnskapet, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2024, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, samt noter.

Etter vår mening:

- oppfyller fylkeskassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av fylkeskassens finansielle stilling per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Telemark fylkeskommune som økonomisk enhet per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av fylkeskommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandsveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

Penneo Dokumentnøkkel: A6TQA-JLNEI-SMXY7-9DO54-FD01R-8U458

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Fylkesdirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i fylkeskommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Fylkesdirektørens ansvar for årsregnskapet

Fylkesdirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Fylkesdirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Telemark fylkeskommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Skien,
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Ingebjørg Nordby Vibeto
Oppdragsansvarlig /statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentmøkkel: A6TQA-JLNEI-SMXY7-9DO54-FD01R-8U458

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandsveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

Investeringer

Årsrapport 2024

Årets investeringsregnskap viser investeringer på 761,4 mill. kr mot budsjettet 801,9 mill. kr. Det er noen prosjekter, som på grunn av forsinket fremdrift og dermed feil budsjettperiodisering mellom år, har ubenyttede midler ved utgangen av 2024 og som overføres til bruk i 2025. Noen prosjekter har gått over årsbudsjettet, men da ligger det bevilgninger og venter i 2025.

Detaljert omtale av de enkelte investeringsprosjektene finnes i tabellen status investeringsprosjekter.

Finansiering

I 2024 ble investeringene finansiert med bruk av lån på 259,9 mill. kr, som er 34,4 mill. kr mindre enn budsjettet. Overføring fra driftsregnskapet ble 50,0 mill. kr.

Det er mottatt tilskudd fra andre på 329,6 mill. kr i 2024, noe som er 40,6 mill. kr høyere enn budsjettet. Tilskudd fra andre består av refusjon fra andre private og overføring fra kommuner på 32,7 mill. kr. I tillegg er det mottatt 296,9 mill. kr i bompenger til prosjekt Fv. 359 Kaste – Stoadalen, Bypakke Grenland og Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase.

Mottatt merverdikompensasjon knyttet til investeringer er 124,6 mill. kr og 21,3 mill. kr mindre enn budsjettet. Dette har sammenheng med lavere utgifter til investeringer i anleggsmidler enn budsjettet.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd (2A)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	674 697	801 854	761 360	40 494
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 694	-1 694
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 500	1 547	-47
Utlån av egne midler	0	0	250	-250
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	676 197	803 354	764 851	38 502
Kompensasjon for merverdiavgift	-122 795	-145 893	-124 586	-21 307
Tilskudd fra andre	-193 920	-289 020	-329 617	40 597
Salg av varige driftsmidler	-30 000	0	-757	757
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-204 482	-294 341	-259 904	-34 437
Sum investeringsinntekter	-551 197	-729 254	-714 864	-14 390
Overføring fra drift	-70 300	-72 600	-49 987	-22 613
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-3 200	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-51 500	-1 500	0	-1 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-125 000	-74 100	-49 987	-24 113

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Investering IT				
Investering IT	5 000	5 000	4 144	856
Sum Investering IT	5 000	5 000	4 144	856
Investering bygg				
Investering bygg	15 000	15 560	17 178	-1 618
Sum Investering bygg	15 000	15 560	17 178	-1 618
Utbygging av Bamble videregående skole				
Utbygging av Bamble videregående skole	2 000	8 040	10 380	-2 340
Sum Utbygging av Bamble videregående skole	2 000	8 040	10 380	-2 340
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole				
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	15 000	2 000	517	1 483
Sum Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	15 000	2 000	517	1 483
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22				
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	17 106	14 435	2 671
Sum Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	17 106	14 435	2 671
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22				
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	0	7 480	7 330	150
Sum Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	0	7 480	7 330	150
Investering skole				
Investering Skole	3 500	4 375	4 164	211
Investering skole - egenfinansiert	0	1 425	13 271	-11 846
Sum Investering skole	3 500	5 800	17 436	-11 636
Investering tannhelse				
Investering tannhelse	2 500	2 500	2 341	159
Sum Investering tannhelse	2 500	2 500	2 341	159
Investering fylkesveg				
Bruprosjekter	29 094	22 635	19 063	3 572
Oppgradering	22 244	14 500	10 695	3 805
Skredsikring	14 200	9 150	5 042	4 108
Kollektivtiltak	2 500	2 500	2 281	219
Trafikksikkerhet	3 000	3 000	3 033	-33

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Planlegging etter Plan- og bygningsloven	4 000	2 500	772	1 728
Fv. 355 Storejarbryn – Kilegrend	15 000	4 000	3 336	664
Øvrig fylkesveg	2 150	2 420	865	1 555
Sum Investering fylkesveg	92 188	60 705	45 087	15 618
Investering utstyr samferdsel				
Investering utstyr samferdsel	5 000	2 022	1 977	45
Sum Investering utstyr samferdsel	5 000	2 022	1 977	45
Investering kollektiv				
Investering kollektiv	10 750	6 960	5 310	1 650
Sum Investering kollektiv	10 750	6 960	5 310	1 650
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)				
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)	7 800	11 800	1 959	9 841
Sum Tiltak sidevegnett Rugtvedt-Dørdal (tidl.E18)	7 800	11 800	1 959	9 841
Fv. 359 Kaste - Stoadalen				
Fv. 359 Kaste - Stoadalen	193 700	217 000	207 428	9 572
Sum Fv. 359 Kaste - Stoadalen	193 700	217 000	207 428	9 572
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås				
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	22 578	20 945	15 395	5 551
Sum Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	22 578	20 945	15 395	5 551
Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase				
Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase	192 800	330 000	327 565	2 435
Sum Fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen Byggefase	192 800	330 000	327 565	2 435
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark				
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 945	7 537	408
Sum ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 945	7 537	408
Fv. 359 Åse bru				
Fv. 359 Åse bru	0	600	58	542
Sum Fv. 359 Åse bru	0	600	58	542
Fv. 450 Eidsborgkleivane				
Fv. 450 Eidsborgkleivane	42 000	32 700	14 846	17 854
Sum Fv. 450 Eidsborgkleivane	42 000	32 700	14 846	17 854
Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes				
Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes	2 200	5 400	5 196	204
Sum Skredsikring fv. 3324 Fjågesund og fv. 3320 Omnes	2 200	5 400	5 196	204
Bypakke Grenland fase 1				
Bypakke Grenland fase 1	43 130	40 540	29 064	11 476
Sum Bypakke Grenland fase 1	43 130	40 540	29 064	11 476
Investering Samfunnsutvikling				
Investering Samfunnsutvikling	1 750	1 750	146	1 604
Sum Investering Samfunnsutvikling	1 750	1 750	146	1 604

Årsrapport 2024

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Fellesfinansiering				
Fellesfinansiering	0	0	26 029	-26 029
Sum Fellesfinansiering	0	0	26 029	-26 029
Investeringer i varige driftsmidler	674 697	801 854	761 360	40 494

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Refusjon Fv34 Mjølnær-Kleppveien, Porsgrunn	0	0	500	-500
Justeringsavtaler	0	0	1 194	-1 194
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 694	-1 694

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Egenkapitalinnskudd KLP	1 500	1 500	1 547	-47
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 500	1 547	-47

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Fellesfinansiering	0	0	250	-250
Utlån av egne midler	0	0	250	-250
Sum del 1-4	676 197	803 354	764 851	38 502

Status investeringsprosjekter

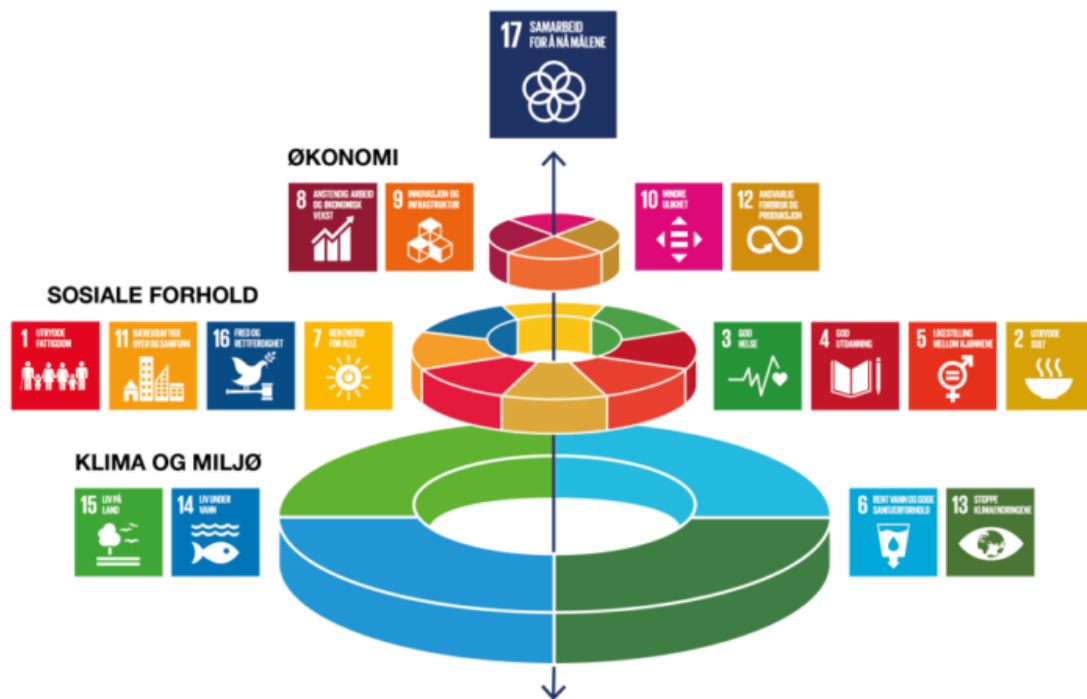
Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett	
	Vedtatt totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap
Bruprosjekter	47 235	24 292	22 635	19 063
Bypakke Grenland fase 1	530 000	949 962	40 540	29 064
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	7 480	7 330	7 480	7 330
ENØK LED veglys Vestfold og Telemark	2 800	7 537	7 945	7 537
Fellesfinansiering Fv. 353 Rugtvedt-	IA	29 021	2 579	29 021
Surtebogen Byggefase	598 000	403 115	330 000	327 565
Fv. 355 Storejarbryn – Kilegrend	23 400	3 762	4 000	3 336
Fv. 359 Kaste - Stoadalen	447 000	325 045	217 000	207 428
Fv. 359 Åse bru	53 000	47 442	600	58
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	90 150	83 599	20 945	15 395
Fv. 450 Eidsborgkleivane	148 000	14 846	32 700	14 846
Investering bygg	15 000	17 178	15 560	17 178
Investering IT	5 000	4 144	5 000	4 144
Investering kollektiv	24 375	5 310	6 960	5 310
Investering	1 750	146	1 750	146
Samfunnsutvikling				
Investering Skole	3 500	4 164	4 375	4 164
Investering skole - egenfinansiert	IA	13 271	9 491	13 271
Investering tannhelse	2 500	2 341	2 500	2 341
Investering utstyr samferdsel	5 000	1 977	2 022	1 977
Kollektivtiltak	2 500	2 281	2 500	2 281
Oppgradering	97 300	84 169	14 500	10 695
Planlegging etter Plan- og bygningsloven	4 000	772	2 500	772
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	212 000	14 481	2 000	517
Skredsikring	12 500	11 324	9 150	5 042
Skredsikring fv. 3324	78 300	10 718	5 400	5 196
Fjågesund og fv. 3320 Omnes				
Solenergi	15 000	14 435	17 106	14 435
fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22				
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)	92 230	26 155	11 800	1 959
Trafikksikkerhet	3 000	3 033	3 000	3 033
Utbygging av Bamble videregående skole	330 500	332 821	8 040	10 380
Øvrig fylkesveg	85 600	71 244	2 420	1 365
Sum	2 937 120	2 515 916	812 499	764 851

Telemarksplanen

Som fylkeskommune har vi et lovpålagt ansvar for å lage planer og strategier for langsiktig utvikling. Det mest sentrale styringsverktøyet for denne jobben er den regionale planstrategien som skal oppdateres, bearbeides og vedtas minst én gang i hver valgperiode. I 2024 har fylkeskommunen utarbeidet en ny regional planstrategi for Telemark, Telemarksplanen. Telemarksplanen skal være grunnlaget for politiske veivalg og retningsgivende for prioriteringer, samordnet innsats og virkemiddelbruk for å utvikle fylket.

Telemarksplanen legger til grunn forpliktelsene Norge har etter Parisavtalen. Avtalen sier at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, og at Norge skal kutte over halvparten av utslippene innen 2030. Det vedtatte målet om å kutte 60 % av utslippene i Telemark fram mot 2030, sammenlignet med 2009, ligger fast. Den vedtatte Montrealavtalen om naturmangfold forplikter Norge til å verne og restaurere areal.

Illustrasjon av FNs bærekraftsmål i tre dimensjoner for bærekraftig utvikling (Kilde: Regjeringen.no /Norsk versjon av originalgrafikk fra Azote AB /Stockholm Resilience Center)

FNs bærekraftsmål, som fremmer miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, er førende for prioriteringene i Telemarksplanen, med sine tre satsingsområder: inkluderende, skapende og naturrike Telemark. Videre er det definert hovedmål under hvert satsingsområde som viser prioriteringene i denne planperioden.

- Sosial bærekraft handler om å sikre at alle har tilgang til et anstendig liv, med inkludering og deltakelse.
- Økonomisk bærekraft sikrer trygghet for enkeltpersoner og samfunn.
- Miljømessig bærekraft handler om å ta vare på jordas ressurser for kommende generasjoner.

[Telemarksplanen kan leses i sin helhet her.](#)

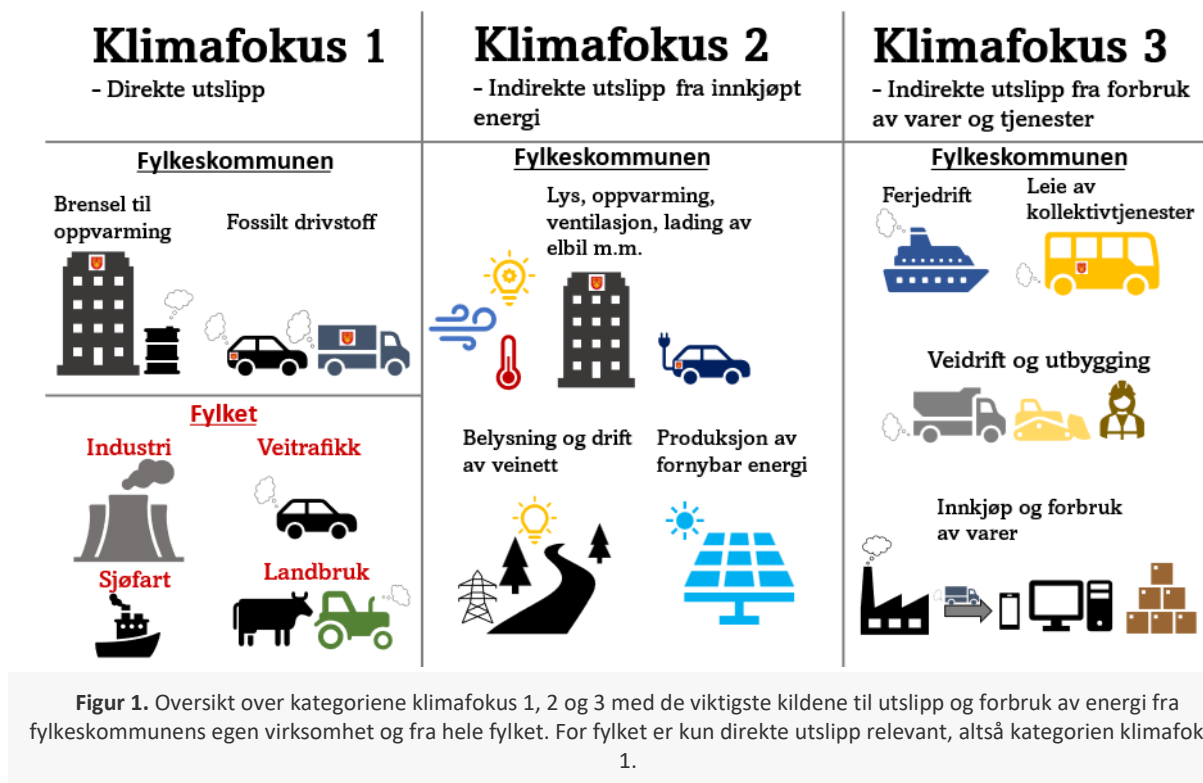
Oppfølging av klima

Klimaregnskap for Telemark fylkeskommune 2024 og direkte utslipp i fylket i 2023

Et klimaregnskap, eller klimagassregnskap, er en oversikt over en virksomhet sitt klimafotavtrykk, der alle utslipp av klimagasser som kan tilskrives virksomhetens aktiviteter og innkjøp summeres opp årlig. Hensikten med et klimaregnskap er å identifisere hvilke utslippskilder virksomheten har og størrelsen av disse, slik at man kan innrette arbeidet med å redusere utslippene og den negative påvirkningen på klima og miljø.

Ved rapportering av utslipp følger Telemark fylkeskommune (heretter «fylkeskommunen») regnskapsstandarden Greenhouse Gas Protocol (GHG), som er den mest anerkjente metoden for klimarapportering i Europa. I denne metoden skiller man mellom direkte utslipp som kommer av en virksomhets egen drift (Klimafokus 1), indirekte utslipp som kommer av å produsere kraften og energien som kjøpes fra nettet (Klimafokus 2) og indirekte utslipp fra kilder som ikke er eid av virksomheten, men som knyttes til virksomhetens aktiviteter gjennom anskaffelser, kontrakter og innkjøp (Klimafokus 3).

Kategoriene for utslipp og hvordan de brukes i fylkeskommunens og fylkets klimaregnskap er illustrert nedenfor:

Utslipp av klimagasser måles i antall kg CO₂-ekvivalenter (CO₂e), og beregnes ved å multiplisere forbruk av ulike varer med utslippsfaktorer fra [Miljødirektoratet](#), [NVE](#) og andre kilder. For eksempel, dersom en bil i løpet av året bruker 1000 liter diesel og vi vet at utslippsfaktoren for diesel er 2,66 kg CO₂e per liter, så vil bilen totalt ha sluppet ut 2660 kg CO₂e i løpet av året.

Klimamål

Fylkeskommunen har tidligere vedtatt klimamål som kan knyttes til klimaregnskapet. Disse målene ble vedtatt før fylkesdelingen i 2024, og gjengis nedenfor:

Telemark fylkeskommune skal

- redusere sine direkte klimagassutslipp med 70 % i 2030, sammenlignet med 2020. (*Fylkestinget 178/21*)
- redusere energibruken med 15 % i 2030, sammenlignet med 2020. (*Fylkestinget 142/22*)
- ha kartlagt klimagassutslipp knyttet til rammeavtaler og kontrakter i veisektoren og for elevtransport, i løpet av 2023. (*Fylkestinget 142/22*)

Og:

- Fylkeskommunal kollektivtrafikk på vei i Telemark skal være fossilfri innen 2027, basert på teknologinøytralitet. (*Fylkestinget 142/22*)

Det er også vedtatt et mål om utslipp i fylket som helhet:

- Redusere direkte klimagassutslipp med 60 % i regionen i 2030, sammenlignet med 2009. (*Fylkestinget 17/19*)

Målene om reduksjon innen fylkeskommunens egen drift der 2020 er satt som referanseår blir vanskelig å måle, siden det kun finnes data for Vestfold og Telemark sin felles drift i årene 2020-2023. For det gamle fylkets siste år i 2023 ble det forsøkt å dele opp klimaregnskapet mellom nye Vestfold og nye Telemark, og 2023 blir et naturlig referanseår fremover.

Klimaregnskapet til Telemark er todelt. Del 1 viser utslippene som kan tilskrives driften av fylkeskommunens egen virksomhet i 2024, og del 2 viser direkte utslipp fra fylket som helhet i 2023. På grunn av fylkesdelingen fra 1.1.2024 så blir dette nye Telemark fylkeskommune sitt første klimaregnskap.

Del 1 – Klimaregnskap for Telemark fylkeskommune i 2024

Kartlegging og fordeling av utslipp

Størsteparten av utslippene fra fylkeskommunens virksomhet regnes som kartlagt, men det gjenstår å kartlegge noen kilder til indirekte utslipp, eksempelvis innkjøp og anskaffelser av kontorutstyr, kjøretøy og mer.

Direkte utslipp under klimafokus 1 utgjorde bare 0,5 % av de totale utslippene, klimafokus 2 utgjorde 0,6 % og klimafokus 3 utgjorde hele 98,9 %. Det er derfor tydelig at klimakrav i anskaffelser og innkjøp vil være det viktigste verktøyet til fylkeskommunen for å få ned både indirekte og totale utslipp. Fordelingen av utslippene kommer i påfølgende tabell:

Tabell 1. Oversikt over kartlagte utslipp og energiforbruk fra fylkeskommunen sin virksomhet, fordelt over klimafokus. Oppgitt i tonn CO₂e og MWh.

Kategori	2024	2023	Endring %	Del av total
Klimafokus 1 (tonn CO ₂ e)	200	208	-4 %	0,5 %
Klimafokus 2 (tonn CO ₂ e)	258	357	-28 %	0,6 %
Klimafokus 2 (MWh)	18 469	10 279	80 %	97,1 %
Klimafokus 3 (tonn CO ₂ e)	41 195	25 759	60 %	98,9 %
Klimafokus 3 (MWh)	549	220	150 %	2,9 %
Sum utslipp (tonn CO ₂ e)	41 653	26 324	58 %	100 %
Sum energibruk (MWh)	19 018	20 697	-8 %	100 %

Klimafokus 1 (direkte utslipp)

Direkte klimagassutslipp fra fylkeskommunens virksomhet lå på 200 tonn CO₂e i 2024, en nedgang på 4 % fra året før. Klimafokus 1 består i dag kun av utslipp fra våre egne kjøretøy, i form av innkjøpt diesel og bensin. Fossil oppvarming av egne bygg har historisk stått for store deler av utslippene, men er i dag fasett fullstendig ut. Fylkeskommunen er i gang med å fase ut de fossile kjøretøyene sine, men det gjenstår fortsatt en rekke tyngre kjøretøy hos virksomhetene som vil kreve høyere grad av investeringer for å byttes ut. Fordelingen av direkte utslipp fra fylkeskommunens virksomhet vises i påfølgende tabell:

Tabell 2. Detaljert oversikt over utslipp i klimafokus 1. Utslipp er oppgitt i tonn CO₂e.

Energivare	Beskrivelse	Forbruk 2024	Enhet	Faktor	Utslipp 2024	Utslipp 2023	Endring %
Klimafokus 1 (Scope 1):							
<i>Stasjonær forbrenning</i>							
Fyringsolje	Oppvarming bygg	-	liter	2,66	-	-	
Propan	Oppvarming bygg	-	kg	3,00	-	-	
Biobrensel (flis, pellets)	Oppvarming bygg	2 198	MWh	-	-	-	
Naturgass	Oppvarming bygg	-	m ³	1,99	-	-	
<i>Egne kjøretøy og maskiner</i>							
Bensin	Egne kjøretøy	2 511	liter	1,97	5	8	-40 %
Diesel	Egne kjøretøy	86 097	liter	2,26	195	200	-3 %
Sum:			tonn CO2e		200	208	-4 %

Klimafokus 2 (utslipp knyttet til innkjøpt energi)

Energiforbruket til fylkeskommunen i 2024 var lavere enn året før, med nedgang i alle kategoriene og en økning i egenprodusert solkraft. I 2024 brukte fylkeskommunen totalt 18,5 GWh strøm, ned fra 20,5 GWh året før. I tillegg ble det produsert solkraft på elleve av virksomhetene, totalt 637 MWh, som er en økning fra 17 MWh året før. Strøm til egne el-kjøretøy i tabellen viser til lading som skjer utenfor egne virksomheter, og forbruket under «veidrift» kommer av opplyste fylkesveier og drift av tunneller langs disse.

For å beregne utslipp knyttet til strømforbruket benytter fylkeskommunen seg av NVEs klimadeklarasjon for fysisk levert strøm som utslippsfaktor (15 gram CO₂e/kWh). Dette er en lokasjonsbasert faktor i henhold til GHG-protokollen. Med bruk av denne faktoren, hadde fylkeskommunen et utslipp på 258 tonn CO₂e fra innkjøpt energi. Det er et krav i GHG-protokollen til også å rapportere etter en markedsbasert utslippsfaktor, i tillegg til lokasjonsbasert. Fylkeskommunen kjøper ikke opprinnelsesgarantier, og ved en markedsbasert regnskapsmetode benyttes NVEs varedeklarasjon for strømleverandører (599 gram CO₂e/kWh). Med denne faktoren blir utslippene i klimafokus 2 på 10 681 tonn CO₂e. Fordeling av energiforbruk og utslipp vises i påfølgende tabell:

Tabell 3. Detaljert oversikt over energibruk og utslipp i klimafokus 2, oppgitt i MWh og tonn CO₂e.

Energivare	Beskrivelse	Forbruk 2024	Forbruk 2023	Enhet	Faktor	Utslipp 2024	Endring %
Klimafokus 2 (Scope 2):							
Innkjøpt energi							
Bygg	Elektrisitetsforbruk	10 336	10 711	MWh	0,015	155	-5 %
Egne el-kjøretøy	Elektrisitetsforbruk	1	5	MWh	0,015	0	-83 %
Veidrift	Elektrisitetsforbruk	4 296	5 891	MWh	0,015	64	-27 %
Fjernvarme/-kjøling	Oppvarming bygg	3 836	3 869	MWh		48	-1 %
Sum energiforbruk:		18 469	20 477	MWh			-10 %
Solenergi	Elektrisitetsproduksjon	- 637	- 17	MWh	0,015	-10	3698 %
Sum kjøpt energi:		17 832	20 460	MWh			-13 %
Sum utslipp, tonn CO2e:						258	

Klimafokus 3 (indirekte utslipp)

Fylkeskommunens virksomhet hadde totalt indirekte utslipp på 41 195 tonn CO2e i 2024. De største kartlagte utslippskildene i klimafokus 3 ligger i veidriftskontrakter og utbyggingskontrakter. Utslipp fra begge kategorier har økt betydelig de siste årene, grunnet forbedret rapportering. Selv om størsteparten av indirekte utslipp nå anses som kartlagt, gjenstår fortsatt blant annet anskaffelser av kjøretøy og maskiner, innkjøp av kontormateriell og utbygging av eiendom. I avsnittene under analyseres kartlagte poster for indirekte utslipp hver for seg, for å forklare utviklingen.

Fylkestinget vedtok i sak 178/21 at klimagassutslipp fra rammeavtaler og kontrakter i veisektoren skal være kartlagt i løpet av 2023. Det har blitt innført rapporteringskrav i tilnærmet alle kontrakter i sektoren de siste årene, og resterende vil få krav fortløpende. Omtrent 99 % av de kartlagte utslippene er indirekte og dermed kategorisert under klimafokus 3. Fordelingen av indirekte utslipp i klimafokus 3 kommer fram i følgende tabell:

Tabell 4. Oversikt over det kartlagte indirekte utslippet fra fylkeskommunen i klimafokus 3, i tonn CO2e. Alle forbrukstall er i 1000, med unntak av flyreiser.

Årsrapport 2024

Energivare	Beskrivelse	Forbruk 2024	Enhet	Faktor	Utslipp 2024	Utslipp 2023	Endring %
<i>Avfall</i>							
Restavfall	Avvik	148'	kg	0,62	91	119	-24 %
<i>Kollektivtransport</i>							
K2016 - buss Grenland Vy Buss	Diesel	787'	liter	2,26	1 779	2 383	-25 %
	Biogass	757'	Nm3		-	-	
	Elektrisk	41'	kWh	0,015	1	-	
K2019 - buss Telemark	Diesel	1 025'	liter	2,26	2 319	2 480	-6 %
K2023 - R1 Telemark	Diesel	39'	liter	2,26	88	275	-68 %
	Biogass	219'	Nm3		-	-	
Kragerø Fjordbåtselskap (50 %)	Diesel	382'	liter	2,26	864	830	4 %
	Elektrisitetsforbruk	-	kWh	0,015	-	-	
Brevik Fergeselskap (50 %)	Diesel	6'	liter	2,26	13	116	-88 %
	Elektrisitetsforbruk	378'	kWh	0,015	6	2	162 %
Sum utslipp kollektivtransport					5 069	6 086	-17 %
<i>Transport</i>							
TT-ordning - fossilt	Drivstofforbruk	326'	km	0,124	40	57	-29 %
TT-ordning - el	Elektrisitetsforbruk	146'	km	0,003	0	-	
Skoleskyss - bensin	Drivstofforbruk	208'	km	0,122	25	124	-80 %
Skoleskyss - diesel	Drivstofforbruk	917'	km	0,126	116	-	
Skoleskyss - el	Elektrisitetsforbruk	506'	km	0,003	1	1	6 %
Skoleskyss - biogass	Biogass	-	Nm3		-	-	
Postkjøring	Drivstofforbruk	5'	km	0,126	1	1	-21 %
Postkjøring	Elektrisitetsforbruk	20'	km	0,003	0	0	-29 %
Sum utslipp transport					184	182	1 %
<i>Fylkesveier - kontrakter drift og utbygging</i>							
Veidriftkontrakter	Rapport + Est. utslipp	-	tonn CO2e		2 237	3 851	-42 %
Asfaltkontrakter	Estimert utslipp	-	tonn CO2e		655	549	19 %
Brukontrakter	Rapport + Est. utslipp	-	tonn CO2e		2	14	-89 %
Driftskontrakter elektro	Rapportert utslipp	-	tonn CO2e		32	7	360 %
Veiutbygging	Rapportert utslipp	-	tonn CO2e		32 728	14 647	123 %

Sum utslipp fylkesveier					35 653	19 068	87 %
<i>Tjenestereiser v/reisemåte</i>							
Km-godtgjørelse bil	Drivstofforbruk	1 514'	km	0,124	188	290	-35 %
Km-godtgjørelse moped/motorsykel	Drivstofforbruk	2'	km	0,09	0	0	12 %
Km-godtgjørelse elbil	Elektrisitetsforbruk	220'	km	0,003	1	1	-17 %
Fly	Antall flyregninger	96	antall	101,6	10	12	-22 %
Sum utslipp tjenestereiser					198	303	-35 %
Sum Klimafokus 3	tonn CO2e				41 195	25 759	60 %
Strømforbruk Klimafokus 3	MWh				549	220	149 %

Tjenestereiser, post og avfall

Utslipp fra tjenestereiser gikk ned med 35 % og antall tjenestereiser med fly gikk ned fra 124 til 96. For flyreiser er utslipp beregnet ved å bruke en utslippsfaktor for en reise tur-retur mellom Oslo og Trondheim. Alle ansatte oppfordres til å benytte seg av buss og tog, samt tilrettelegge for mer digital deltakelse på møter og konferanser. Utslipp fra restavfall gikk ned med 24 % fra 2023 til 2024. Kun 20 % av postkjøringen var fossilt drevet i 2024.

Kollektiv

Kollektivtransport inkluderer transport med både buss og ferger, og utslippene utgjorde 5 070 tonn CO2e i 2024. Dette tilsvarer 12 % av de totale utslippene til fylkeskommunen og er redusert med 17 % fra året før. Det er planlagt at alle bussene skal bli fossilfrie i 2026, og en stor andel av bussflåten går allerede på biogass. Det kjører også noen få elektriske rutebusser på veiene.

Fylkeskommunen var i 2024 medeier i Kragerø Fjordbåtselskap og Brevik Fergeselskap, og utslipp er beregnet ut fra eierandel (50 %). Fra 1.1.2025 er selskapene slått sammen og eies fullstendig av Telemark fylkeskommune.

Drift og utbygging av fylkeskommunale veier

I 2024 var utslipp fra drift og utbygging av fylkesveiene på totalt 35 700 tonn CO2, der veiutbygging sto for 92 % av disse. I overkant av 18 000 tonn CO2e kan tillegges utbyggingsprosjektet på Fv. 535 Rugtvedt-Surtebogen, og står alene for 43 % av de totalt kartlagte utslippene til hele fylkeskommunen. Utslipp fra utbygging kommer primært fra arealbruksendringer, mens hovedvekten av utslipp fra veidrift stammer fra forbruk av drivstoff i kontraktene. Derfor kan det være hensiktsmessig å gjennomføre tiltak

som begrenser beslag av arealer ved veiutbygging og innføre krav om økt bruk av maskiner med lavt utslipp i veidriftskontraktene der dette er mulig.

Skoleskyss og tilrettelagt transport

I 2024 gir rapporteringen for skoleskyss et bedre datagrunnlag enn tidligere, og man må ta et forbehold om usikkerheter ved sammenligning mellom år. Utslippet fra skoleskyssordningen har tilsynelatende økt med 14 % siden 2023 og utslippet fra TT-ordningen er redusert med 28 %. Den reelle endringen er usikker siden datagrunnlaget er endret.

Biogene utslipp

Biogene utslipp stammer fra forbrenning av biomasse (for eksempel biogass). GHG-protokollen krever at biogene utslipp blir vist i regnskapet. Biogene utslipp blir likevel ikke *regnet* som CO₂e i det formelle klimaregnskapet, men blir klassifisert som «out of scope». Det biogene utslippet fra fylkeskommunen stammer fra forbrenning av bioflis og biopellets til oppvarming av bygg, i tillegg til biogass til bussene i kollektivtrafikken og skoleskyss. Utslippene er vist i følgende tabell:

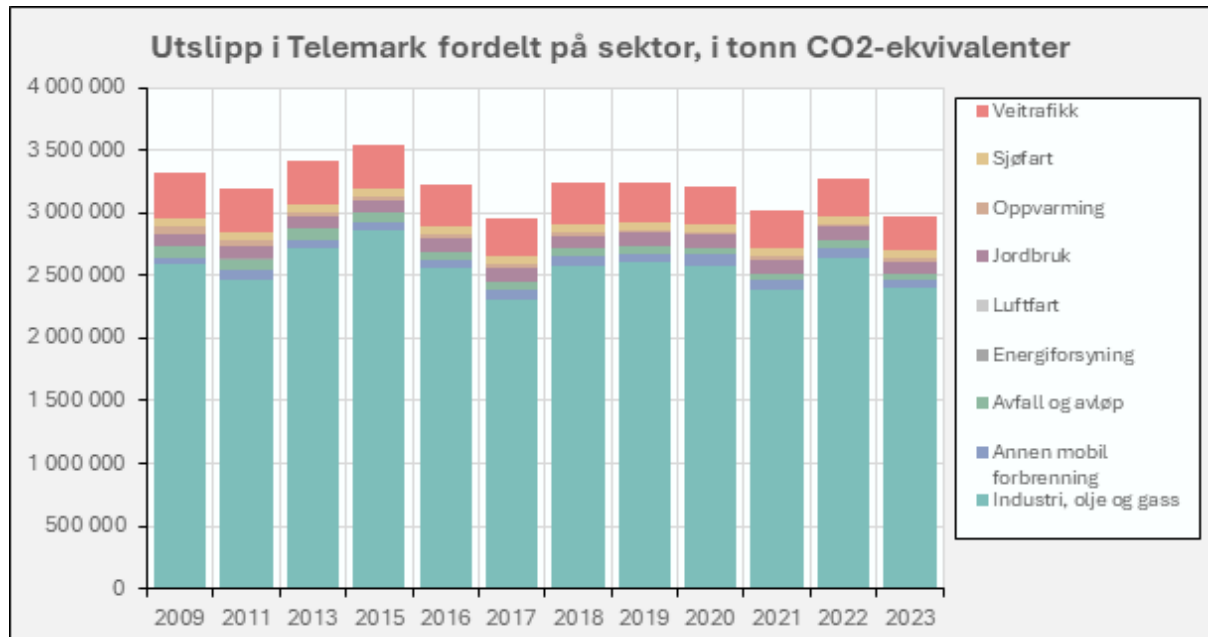
Tabell 5. Oversikt over biogene utslipp, oppgitt i tonn CO₂e.

Alternativ beregning for biogene utslipp (Out of scopes):						
Energivare	Klimafokus	Forbruk 2024	Enhet	Faktor	Utslipp 2024	Utslipp 2023
Bioflis, pellets	Klimafokus 1	2 198	MWh	0,35	777	1 011
Biogass	Klimafokus 3	976	k Nm ³	1,99	1 942	2 273
Sum					2 719	3 284

Del 2 - Direkte klimagassutslipp i Telemark fylke i 2024

De regionale utslippstallene beregnes årlig av Miljødirektoratet. Arbeidet deres er under kontinuerlig utvikling, og det gjøres stadig endringer og forbedringer i tallgrunnlaget, dokumentasjon og beregningsmetoder.

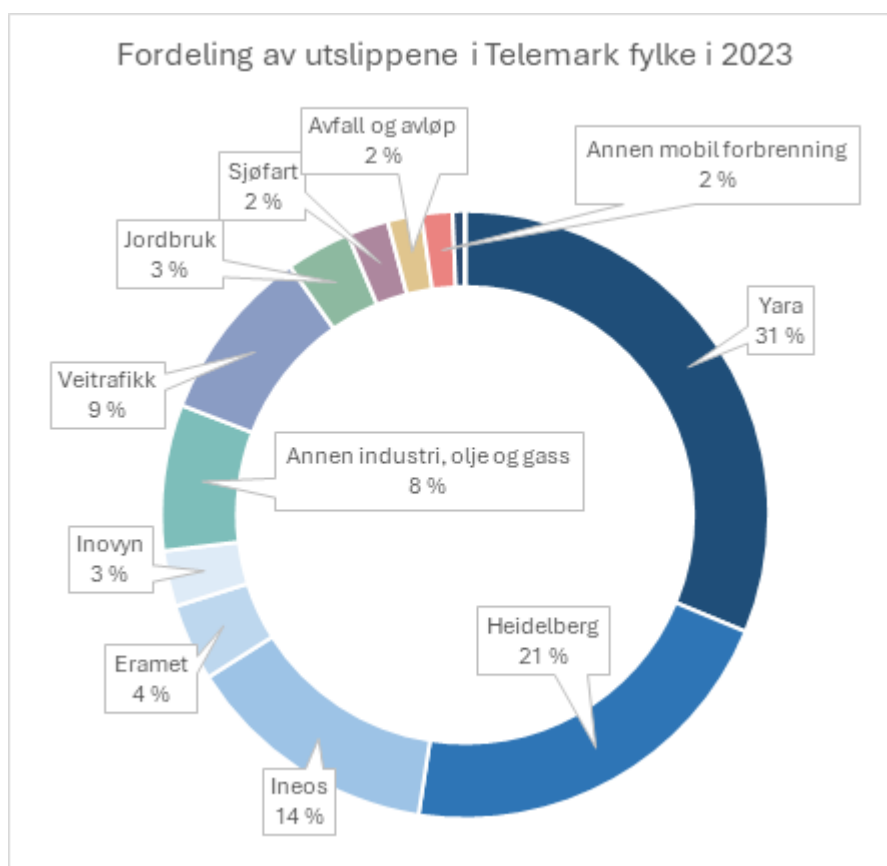
I 2023 var utslippene i Telemark totalt cirka 3,0 millioner tonn CO₂e, en reduksjon på 9 % fra 2022, tilsvarende 288 000 tonn CO₂e. Reduksjonen skyldes hovedsakelig en reduksjon i industriutslippene. For å nå målet om 60 % utslippsreduksjon i fylket i 2030, må det kuttes rundt 236 000 tonn årlig. Fra 2009 til nå har det i snitt blitt kuttet 23 000 tonn årlig. Industrien står for 81 % av utslippene, etterfulgt av veitrafikk (9 %), jordbruk (3 %), sjøfart (2 %), annen mobil forbrenning (2 %), og avfall og avløp (2 %).

Figur 2. Fordeling av klimagassutslipp i Telemark fylke, fordelt på sektor, mellom 2009 og 2023. Kilde: Miljødirektoratet.

Industri, olje og gass

Grenland er Norges største industriregion, og utslippene i denne sektoren i Telemark står for nærmere en femtedel av de totale industriutslippene i landet. Industrien er fylkets største utslippskilde, og i 2023 stammet 81 % av klimagassutslippene fra denne sektoren. De fem landbaserte industrianleggene Yara Porsgrunn, Heidelberg Materials (tidligere Norcem), Ineos Rafnes, Eramet Porsgrunn og Inovyn Rafnes sto i 2023 for 91 % av fylkets industriutslipp, som vist i figuren nedenfor.

Figur 3. Fordeling av utslippene i Telemark fylke i 2023. Utslippene er fordelt på sektor og på de fem mest utslippsintensive industrivirksomhetene i fylket.

Utslippskutt i industrien vil være avgjørende for å få ned de totale klimagassutslippene. Over 100 industribedrifter i fylket har derfor gått sammen i teknologi- og industriklyngen «Powered by Telemark», som gjennom sitt «Veikart for en klimapositiv industriregion» skal gjøre Grenland til verdens første klimapositive industriregion innen 2040. Målet skal nås ved hjelp av klimanøytrale eller klimapositive teknologier, som elektrifisering, karbonfangst og -lagring, og bruk av biokarbon.

Veitrafikk

Veitrafikk er den nest største utslippskilden i Telemark, og sto for 9 % av totalutslippene i 2023. Klimagassutslippet fra veitrafikken i Telemark har sunket jevnt de siste ti årene, og er redusert med 21 % siden 2009. Personbiler er den største utslippskilden i transportsektoren, men står også for de største utslippsreduksjonene. Mellom 2009 og 2023 falt utslippene fra personbiler med 42 %. Nedgangen i utslipp kan hovedsakelig forklares av en reduksjon i salg av biler som går på fossilt drivstoff, kombinert med en økning av andelen biodrivstoff i drivstoffblandingen fra 12 til 20 volumprosent. Selv om andelen kjøretøy med klimavennlig drivstoff øker, er det i flere kommuner utfordrende å redusere utslippene fra veitrafikken ytterligere, ettersom avstandene er store og tilgangen til offentlig transport mange steder er begrenset.

Mellom 2022 og 2023 ble det i Telemark registrert henholdsvis 2700 og 1400 nye elbiler og hybridbiler, mens antall registrerte bensin- og dieslbiler ble redusert med henholdsvis 1700 og 2300. Av totalt 97 000 personbiler er rundt 18 000 av de elektriske, per 2023.

Jordbruk

Jordbruket sto for 3 % av de totale klimagassutslippene i Telemark i 2023. Etter en økning i utslippene med 14 % i tiårsperioden 2012-2022, ble utslippene fra 2022 til 2023 redusert med 4,9 %.

Binding og lagring av karbon i jord er ikke inkludert i utslippstallene fra jordbruket. Utslipp fra skogbruk og annen arealbruk er heller ikke inkludert ettersom disse utslippene beregnes etter en annen metodikk som vanskelig lar seg samordne med det resterende klimaregnskapet.

Annen mobil forbrenning

Denne gruppen omfatter utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere. Avgiftsfri diesel brukes blant annet i næringer som jordbruk, skogbruk og bygg og anlegg. Sektoren omfatter også maskineri som benyttes av private husholdninger.

Utslipp fra annen mobil forbrenning utgjorde 2 % av utslippene i Telemark i 2023. Utslippene er 38 % lavere i 2023 enn året før, og er prosentvis den største reduksjonen blant alle kategoriene. Totalt har utslippene fra annen mobil forbrenning falt med 11 % siden 2009.

Utslipp fra andre kilder

Utslipp fra avfall og avløp utgjorde nærmere 2 % av utslippene i Telemark i 2023. Dette omfatter utslipp fra biologisk behandling av avfall, og utslipp fra avløp og avløpsrensing. Fra 2009 har disse utslippene blitt redusert med 44 %.

Sjøfart sto for 2,2 % av utslippene i 2023, og har siden 2017 ligget stabilt rundt et gjennomsnitt på 67 500 tonn CO₂e. Størstedelen av utslippene fra sjøfart i Telemark stammer fra gasstankere, stykkgodsskip, kjemikalietankere og bulkskip. Passasjertrafikken, hovedsakelig fergene i Kragerø og Bamble, står for kun 4 % av utslippene fra sjøfart.

Utslipp fra oppvarming av næringsbygg og husholdninger, luftfart og energiforsyning stod for de resterende klimagassutslippene i Telemark i 2023.

Arealbruk

Telemarks store skogområder bidrar til et høyt årlig opptak av klimagasser. Likevel er trenden nedadgående, særlig på grunn av økt hogst. I perioden 2011-2015 ble 275 000 tonn CO₂e bundet i skogen, mens opptaket sank til 228 000 tonn i perioden 2016-2020. Samtidig fører nedbygging av naturen til økte klimagassutslipp, og utslippene fra utbygde arealer steg i samme periode fra 61 000 til 191 000 tonn CO₂e. Bygging på karbonrike arealer gir høye utslipp. Der vann og myrer bidro til opptak

av klimagasser mellom 2011 og 2015, har dyrking og utbygging på tidligere myrer ført til et netto utslipp mellom 2016 og 2020.

Oppfølging av klimatiltak

For økonomiplanperioden 2024-2027 har Telemark fylkeskommune for første gang presentert et klimabudsjett som egen fylkeskommune, og for fjerde gang med Vestfold og Telemark fylkeskommune. Vedtaket om å redusere klimagassutslippene fra egen virksomhet med 70 prosent er videreført.

Fylkesdirektøren vil fremover fortsette arbeidet for å innfri de politiske bestillingene, følge opp nåværende klimatiltak og finne ytterligere tiltak som kan redusere klimagassutslippene og øke verdiskapingen.

Ved oppdelingen av fylket ble en rekke overflødige tiltak fjernet, og antallet er nesten halvert. Noen få tiltak er forsinket, noen tiltak er ferdige, mens de fleste er i henhold til tiltakets plan. En oversikt over tiltak følger videre. Ved denne tertialrapporten er det kun rapportert på status.

Status klimaoppdrag

Andre samfunnseffekter

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
BREEAM Infrastructure-sertifisering av fv. 353 Rugtvedt-Surtebogen	BREEAM Infrastructure (tidligere CEEQUAL) er en sertifiseringsordning som bedømmer miljø- og bærekraftsprestasjonene til infrastruktur- og anleggsprosjekter. Sertifiseringen skal sikre en helhetlig tilnærming til vesentlige miljø og bærekraftsspørsmål og inkluderer kriterier knyttet til økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft.	Iht. plan	
BREEAM Infrastructure-sertifisering av fv. 359 Kaste-Stoadalen	BREEAM Infrastructure (tidligere CEEQUAL) er en sertifiseringsordning som bedømmer miljø- og bærekraftsprestasjonene til infrastruktur- og anleggsprosjekter. Sertifiseringen skal sikre en helhetlig tilnærming til vesentlige miljø og bærekraftsspørsmål og inkluderer kriterier knyttet til økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft.	Iht. plan	
Bidra til økt kunnskap om bærekraftige og innovative anskaffelser i kultursektoren	Bidra til at ulike aktører får en anskaffelsespraksis som hjelper til med å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Det er inngått et samarbeid mellom alle fylkeskommunene og Senter for idrettsanlegg og teknologi (SIAT) kompetansenettverk for bærekraftige anlegg ved NTNU.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Biogass i tungtransporten	Samarbeidsprosjekt mellom flere aktører i klimanettverket om å øke bruken av biogass i tungtransporten i regionen	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Klima og Energinettverket følger opp arbeidet.
Bygdepakke Midt-telemark	Småby- og bygdepakker - innvilget midler i fbm handlingsplan ATP Telemark 2015-2025	Iht. plan	
Bymiljø Kragerø	Småby- og bygdepakker - innvilget midler i fbm handlingsplan ATP Telemark 2015-2025	Forsinket	6 6 - Samfunnsutvikling Gjennomført GNIST-prosjekt. Arbeid pågår, med støtte fra HP 2023-2026 ATP Telemark til utarbeidelse av mulighetsstudie for Torget, med medvirkning og temporære tiltak.
Bystrategi Grenland, inkludert bypakke Grenland, belønningsavtale og mulig byvekstavtale	Regionalt forpliktende samarbeid mellom offentlige aktører om areal, transport og klima.	Iht. plan	
Deltakelse i PyroCO2	Deltakelse i PyroCO2 et EU Horizon prosjekt, som ser på videre bruk av fanget karbon.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling 63 Klima, næring og innovasjon Prosjektet går i henhold til plan og følges opp av seksjon for klima, næring og innovasjon.
Elferje Brevik	Elektrifisering av ferje i Brevik, 50 % eierskap	Ferdig	5 Samferdsel Elferge er satt i drift.
Energi-, biokull- og tjæreproduksjon ved bruk av MAP	Deler av prosjektet er etablert. MAP-anlegget er en pilot som er oppe og går. Endelig testing ved årsskiftet 23/24, deretter utvikling av forretningsplan.	Iht. plan	Teknologisk vanskelig å gjennomføre. Løsningene har blitt omdesignet, men veien videre er uavklart.
Energieffektiviserende tiltak	40 mill. kr investeres i energieffektiviserende tiltak:	Iht. plan	3 Økonomi og virksomhetsstyring

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Installering av varmepumper, ventilasjonsanlegg m.m. Sak FT 43/22.		Prosjektet går ihht plan både fremdrift og økonomi.
Flytter innkjøp av tanntekniske materialer fra Kina til Norge	Uvisst om prosjektet fortsetter i 24 på grunn av fylkesdeling.	Iht. plan	4 Utdanning, folkehelse og tannhelse Anskaffelsesprosessen har startet. Utlysning av kontrakten forventes sommer 2024.
Fortetting med kvalitet	Arbeid pågår med folkestadbyen i Fyresdal, aldersvennlig fortetting i Vinjes tre sentra og prøveboliger i Tokke m.m.	Iht. plan	
Fra diesel til biogass, buss fra Seljord - Skien		Ferdig	5 Samferdsel Operatør har satt inn avtalt antall biogassbussar på linjen R1.
Grønn mobilitet / GS	Strategier og tiltak - innvilget midler i fbm handlingsplan ATP Telemark 2015-2025 + midler fra SMM	Iht. plan	
Grønne havner	Initiert av Havnasamarbeidet. Inkluderer godshavnene i Viken, Oslo, Vestfold og Telemark og Agder.	Ferdig	6 Samfunnsutvikling Var et 3 årig Klimasats-prosjekt startet i 2020. Prosjektet er avsluttet (har ikke finansiering lenger) og prosjektleder sluttet.
I økende grad stille krav til bærekraft og vurdering av klimakonsekvenser ved tildeling av fylkeskommunelat tilskudd	Satt krav ved tildeling til NORA og fotballbaner i Raqqa.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Alle tilskudd og driftsavtaler/samarbeidsavtaler på kultur skal gjennomgås og revideres i løpet av høsten 2024 med politiske vedtak våren 2025.
Jobbe for bruken av alternative innfall i kunstgressbaner	Stimulere bruk av alternative muligheter for innfall i kunstgressbaner gjennom to til tre forsøksbaner med mer miljøvennlig innfall. Vedtatt samarbeidsavtale med SIAT og NTNU.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling 62 Kultur Det er inngått et samarbeid mellom alle fylkeskommunene og Senter for idrettsanlegg og teknologi ved NTNU

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			i et kompetansenettverk for bærekraftige anlegg. Innfyll i kunststressbaner er et sentralt tema i dette arbeidet.
Kartlegging av utslipp i utbyggingsprosjekter ved bruk av VegLCA	For å kunne sette riktige og realistiske krav til reduksjon i klimagassutslipp trengs et godt datagrunnlag med historiske data å måle mot. Etablering og utvikling av databanken er derfor avgjørende for å kunne innføre krav knyttet til klimagassutslipp i fremtidige fylkesvegprosjekter.	Iht. plan	
Klimasats: Klimavennlig masseforvaltning i anleggsprosjekter	Klimasatsprosjektet (som har mottatt 150.000 kr i klimasatsmidler) skal kartlegge mengde og typer masser fylkeskommunen håndterer i sine anleggsprosjekter i dag, samt mengde og typer masser som skal håndteres i kommende prosjekter. Klimasatsprosjektet vil og se på masseflyten mellom prosjektene og utrede hva som skal til for å oppnå massebalanse i prosjektporteføljen.	Iht. plan	
Klimavennlige seniorboliger i Vinje	Klimavennlige boliger som bruker fornybarenergi fra mikrogridsystem, forenklede tekniske løsninger og byggemetoder. Dette gir vesentlig reduserte byggekostnader og redusert klimagassutslipp.	Forsinket	6 Samfunnsutvikling Det er Vinje kommune som styrer fremdriften og seksjon for klima, næring og innovasjon følger opp med administrative ressurser. Det har vært en stopp i prosjektet, men det er nå reinitiert.
Kollektivtransport på fossilfri energi i Grenland	Grenland (K2016 - VY buss)	Iht. plan	5 Samferdsel 50 % av dagens ruteproduksjon går med biogass. 2 elbusser er satt i drift i 2024 og ytterligere 15 settes i drift i anbud 2025.
Nytt kvalitetssystem i kollektiv	Anskaffelsen er utsatt til 2025 på grunn av kapasitetsutfordringer	Ikke startet	

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Prosjekt ny teknologi og smart mobilitet	Samarbeidsprosjekt i Byområde Grenland der smart mobilitet veilederen benyttes.	Iht. plan	
Samarbeid med relevante aktører om bærekraftig bruk av kulturminner og kulturmiljøer som opplevelse- og turmål	Har arbeidet målrettet med oppbygging av kunnskap om vikingtidens ressurser og engasjert reiselivsaktører og museer. I løpet av høsten 2023 blir det arrangert fagseminarer på Eidsfoss, Skien og Borre. Innleggene blir trykt i artikkelsamlinger som styrker fagkunnskapen som er selve fundamentet for å fortelle om kulturhistorie.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling To nye fagseminarer innen vikingtid er planlagt for 2024 - på Telemark museum og Hardangervidda nasjonalparksenter. I tillegg samarbeider vi med private eiere om istandsetting og ny bruk av kulturminner til opplevels- og turmål.
Samarbeidsprosjekt "Godskonsept Vestfold og Telemark"	Samarbeidsprosjekt som jobber for regionale løsninger for å flytte gods fra veg til jernbane	Iht. plan	5 Samferdsel Godskonsept: Tiltak i plan for intermodal godstransport Vestfold og Telemark. Handlingsprogram er foreslått rullert H24/V25.
Samarbeidsprosjekt "Utvikling av Jyllandskorridoren"	Interreg ØKS-prosjekt, utvikle et mer effektivt og miljøvennlig transporttilbud	Iht. plan	5 Samferdsel Grønn Jyllandskorridor følger prosjektplanen. Telemark FK aktivt med i arbeidspakke 3: Bærekraftige energibærere.
Sentrumsnære universelt utformede turveger	Kartlagt turveg i alle 6 kommuner. Videre oppfølging av kommunene i 2024.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Tilleggsbevilgning fra BufDir på 300 000 kroner til kompetansehevende tiltak.
Sertifisering av reiselivs- og kulturbedrifter	Tilbud om gruppesertifisering Miljøfyrtårn.	Ferdig	6 Samfunnsutvikling Prosjektet er gjennomført i Vestfold og Telemark fylkeskommune. Det er foreløpig ikke noe videre satsing på dette i Telemark fylkeskommune
Sertifisering/resertifisering av tannklinikker til Miljøfyrtårn	Ferdig med sertifisering i årsskiftet 23/24.	Iht. plan	4 Utdanning, folkehelse og tannhelse Alle tannklinikkene er første gang sertifisert i 2022 og skal resertifiseres i 2025.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			Alle tannklinikkene har sendt inn rapport for 2023.
Småbypakke Rjukan	Småby- og bygdepakker - innvilget midler i fbm handlingsplan ATP Telemark 2015-2025	Iht. plan	
Strømfleks	Utvikle styringsteknologi for å fordele effektuttaket i et lokalområde og for å avgi denne effekten til de ulike nettnivåene. Videreutvikling av teknologi og handelsplattform planlegges i Strømfleks 2. Søkt Enova om midler til Strømfleks 2 i oktober 23.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Prosjektet ledes av Vestfold Fylkeskommune og seksjon for klima, næring og innovasjon er med som partner i Telemark. Det vil bli behov for offentlig bygg som kan være pilot.
Sykelbyavtaler	Tre-partsavtaler mellom fylkekommune, Statens Vegvesen og kommune som varer til 2025. Midt-Telemark kommune har inngått sykkelbyavtale med VTFK og SVV i 2022. 0,25 mill. kr i årlig midler som følge av avtalen.	Iht. plan	
Søkbare midler til klyngesamarbeid	Tildeling fordrer satsing på grønn omstilling. Siste runde med tildelinger gjøres i HNR møtet 5.september 2023. Aktivitetene som finansieres gjelder for 2024.	Ferdig	6 Samfunnsutvikling Er avsluttet som egen støtteordning fra rammebudsjett (siste utlysning 2023). Det er ikke midler i 2024 budsjettet til denne støtteordning. Innovasjon Norge har betydelige midler / støtteordning til nettverk.
Tilskuddsmidler sykkel og gange	Søkbare midler for de kommuner i Telemark som ikke får økonomisk støtte til slikt arbeid via Sykkelby/bygdavtaler eller gjennom Bypakker med belønningsmidler. Midlene skal bidra til å stimulere og benyttes til arbeid som bidrar til et mer attraktivt og inkluderende tilbud for gående og syklende, med økt hverdagsaktivitet og tilgjengelighet for alle. Pott for Telemark er usikker. Totalt i VTFK var potten på 900 000 årlig.	Iht. plan	

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Vern og bærekraftig bruk av internasjonalt, nasjonalt og regionalt viktige kulturminner og kulturmiljøer		Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Dette jobber kulturminneforvaltningen med fortløpende gjennom hele året.
Økt oppmerksomhet om bærekraftig kultur- og naturbasert reiseliv	Tradisjonell produksjon av tjære fra skogsavfall. 20-30 tonn østers samles inn gjennom østersdugnaden. Disse skal fordeles til kalk som skal brukes på kulturhistoriske bygg.	Iht. plan	6 Samfunnsutvikling Gjennom arbeid med Verdensarven og samarbeid med frilufsorganisasjoner legger vi tilrette for et bærekraftig reiseliv.

Oppfølging av verbalvedtak

Status oppdrag for fylkeskommunen

Verbalvedtak (P)

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
1 - Prioritere utvikling av viktige næringsområder	Fylkestinget ber fylkesdirektøren prioritere utvikling av kompetanse og samarbeid med kommunene i fylket om viktige næringsområder, med spesielt fokus på Frier Vest, Fensfeltet og Gromstul, med hensyn til verdiskaping og sysselsetting, miljø og natur, og den regionale kraftbalansen. Fylkestinget ber fylkesdirektøren legge til rette for dette i regional planstrategi.	Iht. plan	Vedtaket er ivaretatt i Telemarksplanen, og i det pågående arbeidet med ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling. Prosjekt "Veien mot 2050" er igangsatt og Sirkulære Telemark 2030, som er Telemarks svar på det nasjonale oppdraget "Missions" er iverksatt i 2024.	FT-sak 23/23
10 - Tilpasse reiselivsstrategi og kulturstrategi	Vestfold og Telemark fylkeskommune vedtok nylig en reiselivsstrategi og kulturstrategi.	Ferdig	Tilpassing av reiselivsstrategien ble behandlet politisk i møterekke 2 - 2024. Tilpassing av kulturstrategien	FT sak 23/23

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
	Fylkestinget ber fylkesdirektøren starte arbeidet med å tilpasse disse for Telemark.		ble behandlet i møterekke 3 - 2024.	
11 - Kunstig intelligens	Fylkestinget ber fylkesdirektøren vurdere behovet for målrettet arbeid på kunstig intelligens, både som verktøy i egen forvaltning og som utfordring innen opplæring, samt vurdere et eget strategiarbeid for kunstig intelligens, digital infrastruktur og digitalisering.	Iht. plan	Etter ferdigstillelsen av den digitale strategien i 2024, har arbeidet med å implementere strategiske mål knyttet til digital modenhet og bruk av kunstig intelligens (KI) i fylkeskommunen gjort betydelige fremskritt. Økt bevissthet rundt bruk av KI som partner og Assistent. Telemark fylkeskommune har implementert KI-løsninger i flere områder, inkludert utvikling og drift av egen KI-språkmodell, Hugin. Det jobbes også med KI for å forbedre kommunikasjon med innbyggere og brukere for og øke effektiviteten i tjenesteytingen. Utdanning jobber med en egen KI veileder spesielt rettet mot utdanningssektoren. I tillegg er det opprettet porteføljestyling for å prioritere og maksimere gevinster fra digitale initiativer. Dette hjelper til med å prioritere prosjekter som gir størst mulig verdi for innbyggere og organisasjonen.	FT sak 23/23
12 - Ny naturmelding	Fylkestinget ber fylkesdirektøren utarbeide et innspill til regjeringens arbeid med ny naturmelding, der man peker på gode erfaringer med lokale styrerepresentanter i nasjonalparkstyrene, og ønsker at dette blir en permanent ordning.	Ferdig	Etter en evalueringsrapport avviklet Klima- og miljødepartementet i statsbudsjettet for 2024 forsøksordningen med 2 grunneierrepresentanter i nasjonalparkstyrene. Dette til tross for gode erfaringer fra Jomfruland nasjonalpark. Årsaken er at staten ønsker en lik forvaltning i hele landet. Jomfruland nasjonalpark har opprettholdt lokal deltakelse i rådgivende utvalg.	FT sak 23/23
13 - Enøk styring	Fylkesdirektøren bes undersøke gevinstrealiseringspotensialet for ytterligere Enøk styring med søkelys på og jevne ut effekt topper for å redusere utgiftene	Iht. plan	Eiendomseksjonen har engasjert en ekstern rådgiver for å vurdere gevinstrealisering ved utjevning av effekttopper på Skogmo videregående skole. Utdrag fra rapporten beskrives nedenfor: Mesteparten av energiforbruket i byggene til	FT sak 23/23

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
	til nettleie i egne bygg.		Telemark fylkeskommune går til oppvarming og ventilasjon. Telemarkhuset og alle skolene, bortsett fra Skogmo vgs og Bamble vgs, er tilknyttet fjernvarme eller flisfyring (oppvarmet vann). Dette medfører vesentlig lavere bruk av elektrisk effekt og gir derfor et lavere potensial for innsparing i nettleien ved å senke effekttopper. Siden Skogmo vgs i hovedsak har elektrisk oppvarming, har vi brukt denne skolen som utgangspunkt for rapporten. Gevinstrealisering på nettleie ved utjevning av effekttopper er en svært kompleks studie, avhengig av hvor dypt man går i materialet. Hvert bygg gjennomgås individuelt, og utfordringen ligger i å identifisere hva som kan skrus av i perioder med høye effekttopper. Den beste løsningen som brukes i dag er batteripakker som aktiveres når effekttoppene er på sitt høyeste nivå (Telemarkhuset har denne løsningen). Effekttoppene vil også påvirkes betydelig når vi bytter ut gamle ventilasjonsaggregater med reimdrevne vifter til nye EC-vifter, som har 30-60 % lavere effektforbruk. Driftsteknikerne på byggene er oppmerksomme på effekttoppene, men det vil alltid være rom for å forbedre prosessen ved hjelp av automatisering. En omfattende rapport om gevinstrealisering med fokus på utjevning av effekttopper for alle skolene kan utføres i løpet av 2025 og vil koste mellom 300.000 og 500.000 kroner eks. mva. I tillegg vil installasjon av maksvoktere og ombygging av elektriske fordelinger koste mellom 30.000 og 200.000 kroner eks. mva per skole. Typiske effekter som kan kobles ut inkluderer varmtvannstanker, varmekabler og elektriske panelovner. Skogmo vgs har	

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
			størst potensial for besparelse, men det er vanskelig å anslå nøyaktig besparelse fordi utstyret som kobles ut ikke er i bruk hele tiden. Varmtvannstanker bruker kun effekt når temperaturen er lavere enn innstillingen på termostaten, og det samme gjelder for rom med elektrisk oppvarming. Basert på dagens informasjon, anslår vi et innsparingspotensial på mellom 10 og 20 kW per måned per lokasjon hvor tiltak gjennomføres. Dette er basert på en sammenligning med Bamble vgs, hvor nye ventilasjonsanlegg og varmepumper har resultert i besparelser på effekteffekt fra 5 kW om sommeren til 93 kW om vinteren. I kroner vil dette utgjøre 70,06 kroner per kW om vinteren (oktober-mars) og 51,46 kroner per kW om sommeren (april-september). Ca. 700-1400 kroner per måned om vinteren og ca. 500-1000 kroner per måned om sommeren. Et vektet snitt vil da ligge på ca. 10.000 kroner per år.	
14 - Opprettelse av Telemark Energi Forum	Fylkestinget ber om at det legges frem en sak om en muntlig opprettelse av et Telemark Energi forum. Forumet skal innhente kunnskap om hvordan fylket kan få økt energiproduksjon i samarbeid med relevante aktører som kraftprodusenter, nettselskaper, øvrig næringsliv, regional stat og kommuner. Dette for å gi råd for hvordan utfasing av fossil energi i Telemark kan skje med økt bruk av utslippsfri energiproduksjon.	Iht. plan	Samhandlingsarena for grønn industri er etablert. Telemark kraftforum er adressert gjennom denne samhandlingsarenaen og i planarbeidet med Klima, energi og grønn omstilling.	FT sak 23/23
15 - Omklassifisering	Fylkestinget ber fylkesdirektør om å	Ferdig	Arbeidet med å fullføre omklassifiseringen av aktuelle	FT-sak 23/23

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
båtferjer i Kragerø til fylkesveg samband	prioritere arbeidet med å fullføre omklassifiseringen av aktuelle båttruter i Kragerø til fylkesveg samband.		båttruter i Kragerø til fylkesveg samband er ferdig. Alle vedtak på omklassifisering og avtale med Jomfruland er gjort og i havn. Arbeidet med å ta over eierskapet er ikke fullført. Dette henger sammen med vurderingen av kaianlegg.	
2 - Prioritere utvikling om industri på næringsområder	Fylkestinget ber fylkesdirektøren prioritere utvikling av kompetanse og samarbeid med kommunene i fylket om industri på næringsområdene Herøya, Brevik og Rafnes, med hensyn til utslippskutt og verdiskaping, og den regionale kraftbalansen. Fylkestinget ber fylkesdirektøren legge til rette for dette i regional planstrategi.	Ferdig	Er hensyntatt i forslaget til Telemarksplanen (RPS) og vil adresseres med ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling.	FT-sak 23/23
3 - Vekte klima og miljø i fylkeskommunens anskaffelser	Fylkestinget ber fylkesdirektøren vekte klima og miljø i fylkeskommunens anskaffelser, herunder også kortreist mat, og legge fram en sak for fylkestinget som redegjør for effekten gjeldende innkjøpspraksis har på utslipp, med forslag til tiltak for å redusere co2-fotavtrykket i fylkeskommunens anskaffelser.	Iht. plan	Anskaffelses enheten stiller krav til klima og miljø i fylkeskommunens anskaffelser. Klima og miljøkrav settes enten i tildelingskriteriene med minimum 30 prosent eller dersom det gir en klart bedre klima- og miljøeffekt, settes det miljøkrav i kravspesifikasjonen. Klima og miljøkrav må være forholdsmessige og relevante slik at kravene har tilknytning til leveransen og står i forhold til anskaffelsens verdi og formål. Det er krevende å oppstille egnede klima- og miljøkrav som kan måle miljøgevinst og dokumenteres av leverandørene. Lovendringen om krav til klima og miljøkrav i offentlige anskaffelser trådte i kraft 1. januar i år, og det er derfor tidlig å si hvordan kravene stilt i anskaffelsen kan måles som miljøgevinst. Vestfold og Telemark revisjon har gjennomført en forvaltningsrevisjonen hos oss. De har undersøkt om fylkeskommunen innretter sine anskaffelser slik at de	FT-sak 23/23

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
			bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremmer klimavennlige løsninger der det er relevant. I forvaltningsrevisjonen har de bl.a. gått igjennom flere gjennomførte anskaffelser i fylkeskommunen og undersøkt om det tas klima- og miljøhensyn i sine anskaffelser. Deres undersøkelse viser at fylkeskommune tar klima- og miljøhensyn i sine anskaffelser.	
4 - pådriver for kraft og nett i- og til Telemark	Fylkestinget ber fylkesdirektøren sørge for at fylkeskommunen er en tilrettelegger og en pådriver for kraft og nett i- og til Telemark, og at dette gjenspeiles i regional planstrategi.	Ferdig	Dette er hensyntatt i Telemarksplanen, og gjennom en ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling. Fylkesdirektøren deltar i en rekke møtearenaer og ulike tiltak hvor kraft og nett i Telemark er tema. Prosjektet "Veien mot 2050" innbefatter kartlegging, faktabeskrivelse og fremskriving av behovene i tiden fram mot 2050.	FT-sak 23/23
5 - Fremme Strømsparing	Fylkestinget ber fylkesdirektøren utarbeide virkemidler og støtteordninger for å fremme strømsparing, energieffektivisering og egenprodusert kraft. Forslag innretning legges fram for hovedutvalg for næring, industri og klima.	Forsinket	Fylkesdirektøren finner ikke midler i vedtatt driftsbudsjett for å etablere en ny tilskuddsordning. Dette tiltaket foreslår innarbeidet i forslag til ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling.	FT-sak 23/23
6 - Innarbeide beregninger av klimagasser	Fylkestinget ber fylkesdirektøren innarbeide beregninger av klimagasser ved arealendringer i eget planarbeid, og være en pådriver for at verktøyet for slike beregninger er tilgjengelig for bruk i planleggingsarbeid i kommunene. Fokusområde klimafokus ved arealendringer bes innarbeidet i neste års klimabudsjett.	Ferdig	Fylkeskommunen har bidratt økonomisk til utvikling av ny klimagass-kalkulator. Denne er nå ute for uttesting i enkelte pilotkommuner. Ved endelig ferdigstillelse vil verktøyet overleveres til miljødirektoratet for videre implementering i hele landet.	FT-sak 23/23

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Saksreferanse
7 - Utvikle elevstyrte klima- og miljøtiltak	Fylkestinget ber fylkesdirektøren tilrettelegge for at elevrådene ved de videregående skolene får utvikle elevstyrte klima- og miljøtiltak ved sine skoler.	Ikke startet	Arbeidet har ikke startet. Dette er av prioriteringshensyn i en tett hverdag med mange forventninger til elever og ansatte. Fylkesdirektøren vil allikevel nevne at arbeidet til en viss grad ivaretas gjennom læreplanverket og konkrete kompetansemål i fagene. Som miljøfyrtårn, så har virksomhetene allerede et krav om å gjøre dette.	FT-sak 23/23
8 - Prioritert arbeid i videregående opplæring	Fylkestinget ber Fylkesdirektøren prioritere folkehelsearbeid, rusforebygging, psykisk helse og selvmord i videregående opplæring. Vurdere et tettere samarbeid med Antidoping Norge og relevante aktører.	Iht. plan	Fylkesdirektøren har videreført fagnettverk om psykisk helse og rus. Seksjon for skoleutvikling og folkehelse re startet nettverket i Telemark. I dette møtet gjennomførte man status og kartlegging av behov for det videre arbeidet i nettverket. Seksjonen har gjennomført en fagdag med tema "Arbeid med mennesker - Hvordan kan vi forstå og ivareta elever, kolleger og oss selv over tid (samarbeid med KORUS)" Planen videre er MI-kurs i regi av KORUS og ny fagdada i april med tema "Rus, sex og russetid" også dette er et samarbeid med KORUS og RVTS. I nettverket samarbeider seksjonen med kompetansesenter. I løpet av våren 2025 vil Telemark fylkeskommune gjennomføre en rus undersøkelse for lærlinger, hvor vi er de første i Norge. Her vil KORUS, fagopplæring og seksjon for skoleutvikling og folkehelse bidra.	FT-sak 23/23
9 - Medvirke til økning i breddeidrett	Fylkestinget ber fylkesdirektøren legge fram en sak for hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet om hvordan fylkeskommune kan medvirke til økt interesse, deltakelse og involvering i breddeidrett og om hvordan fylkeskommunen kan være en støttespiller for toppidrett.	Ferdig	Hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet behandlet i sak 88/24 fylkeskommunens engasjement samt vedtok at nye tiltak skal innarbeides i nye strategi for kultur og reiseliv.	FT sak 23/23

Fylkeskommunens tjenesteområder

1A - Politisk virksomhet

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
17-Politisk ledelse og politiske utvalg	27 659	26 174	27 374	-286
18-Kontrollutvalg	5 225	5 580	5 580	355
19-Tilskudd til politiske partier	8 499	8 500	8 500	1
Sum	41 383	40 254	41 454	70

Kommentar til status økonomi

Politisk virksomhet har et mindreforbruk på 0,1 mill. kr som tilsvarer 0,2 % av revidert budsjett.

1B - Fylkesdirektør og advokatkontor

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
10-Fylkesdirektør	4 209	2 190	3 753	-457
11-Fylkesadvokatkontor	2 929	2 608	2 731	-198
Sum	7 138	4 798	6 484	-655

Kommentar til status økonomi

Fylkesdirektør og advokatkontor har et merforbruk på 0,7 mill. kr som tilsvarer 10,1% av revidert budsjett. Merforbruket skyldes utgifter til lisenser samt uforutsette utgifter.

1C - Fylkeskommunale fellesutgifter

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
12-Fellesutgifter	3 713	128 968	16 540	12 827
13-Pensjon	-26 541	5 739	-27 364	-823
Sum	-22 828	134 707	-10 824	12 004

Kommentar til status økonomi

Fellesutgifter

Mindreforbruket på 12,8 mill. kr er hovedsaklig knyttet til delårsvirkning av midler disponert til organisasjonstilpasninger, samt korreksjon av kapitalkonto fra tidligere år.

Pensjon

Utgifter knyttet til pensjon viser et mindreforbruk på 0,8 mill. kr sammenlignet med siste prognose fra pensjonskassene KLP og SPK.

Premieavviket er belastet disposisjonsfond for med 12,5 mill. kr i henhold til økonomireglementets fullmakter.

2 - Organisasjon og digital utvikling

Medarbeidere

Tjenesteområdebeskrivelse

Stabsenheten håndterer organisasjon, arbeidsmiljø, digitale tjenester, kommunikasjon og arkivtjenester. HR-avdelingen styrker organisasjonen gjennom kulturbygging, lederutvikling og HR-strategier for rekruttering. Seksjonen sikrer medarbeidernes rettigheter og veileder i arbeidsmiljøutfordringer. Staben har ansvar for lønnsbehandling og drifter HMS-organisering sammen med samarbeidsmøter om arbeidsmiljø. Digitale tjenester fokuserer på brukerbehov, utviklingsaktiviteter, IT-infrastruktur og informasjonssikkerhet, håndterer tusenvis av brukerstøttesaker og utdanner lærlinger. Kommunikasjonsseksjonen bistår i samfunnsutvikling, gir kunnskapsgrunnlag for beslutninger og opprettholder åpenhet gjennom arkivbehandling. Dette arbeidet støtter fylkeskommunens tjenesteleveranser og strategiske mål.

Budsjettpremisser

HR skal bidra til at TFK blir en positiv arbeidsplass hvor det er utviklende og godt å være ansatt

For 2024 har fokuset vært å sikre gode rekrutteringsprosesser og positive kandidatopplevelser som første steg mot å skape en utviklende arbeidsplass. Gjennom veltilpasset nytilsattprogram for nye ansatte og ledere, samt nær oppfølging av nærmeste leder, har HR bidratt til å utvikle en organisasjon der Telemark fylkeskommune er en attraktiv arbeidsplass.

HR skal i samarbeid med andre arbeide systematisk mot et fravær på under 5 %

I 2024 var sykefraværet på 5,9 %. HR jobber kontinuerlig med fokus på nærværarbeid. Det har vært jobbet godt med kompetanseheving og bistand i sykefraværsoppfølging mot våre ledere. Viktige samarbeidspartnere for HR i dette arbeidet er NAV, Bedriftshelsetjenesten, vernetjenesten og ikke minst våre tillitsvalgte som er viktige bidragsyttere og interessenter i å jobbe mot redusert fravær.

Digitale tjenester skal opprettholde akseptabelt forvaltningsnivå og ordinær drift, og styrke digital sikkerhet

2024 har vært ett år preget av et ressurskrevende delingsarbeid, i tillegg til ordinær drift og et stadig mer krevende sikkerhetsarbeid. Administrasjon og tannhelse ble flyttet fra Vestfold og Telemark sin felles digitale arena ved årsskiftet, samt deling av alle 300+ fagsystemer. Ansatte på skole ble som et risikoreduserende tiltak utsatt og flyttet 1. august 2024, tilpasset skoleåret. I denne perioden driftet vi tre strukturer, gamle Vestfold og Telemark, nye Vestfold og nye Telemark sammen med ressurser i Vestfold.

Digitale tjenester skal sikre forsvarlig og profesjonell koordinering av IT sikkerhet

Digitalt sikkerhetsarbeid har vært et av de viktigste fokusområdene til seksjonen i 2024. Kraftig økning av daglige angrep, sikkerhetsutfordringer med programvare og tjenester hvor seksjonen har balansert brukeropplevelse og tilgjengelighet med sikkerhetsarbeidet. Delingen av fylket har medført at mange sikkerhetssystemer har blitt bygget på nytt i 2024 og fra oktober var IT beredskapsvakten delt og ivarettatt av egne ressurser i Telemark.

Kommunikasjon skal bidra til at tjenestene til fylkeskommunen i Telemark er godt kjent

I 2024 har vi arbeidet med å øke vår synlighet i sosiale medier med særlig fokus på å øke antall følgere og økt rekkevidde på Facebook. Vi har også jobbet med å være mer aktive i media ved å sende ut pressemeldinger, debattinnlegg eller invitere pressen til våre aktiviteter.

Analyse for å styrke beslutningsgrunnlagene

I 2024 har vi særlig jobbet med å lage en struktur for arbeidet med analyseplan for fylkeskommunen som helhet. Dette har vi gjort i tett dialog med de ulike sektorene. Vi har også arbeidet målrettet med analysenettverket og vi har prioritert arbeidet med å automatisere datatilfanget på nettsidene "Kunnskap om Telemark", samt formidle resultater fra Ungdata-undersøkelsen i Telemark til kommuner, politikere og ulike fagmiljøer internt i fylkeskommunen. Anvendelse av data for å utarbeide kvalitative beslutningsunderlag blir mer og mer viktig og etterspørselen øker i takt med dette.

Vi bidrar til utviklingsorientert dokumentforvaltning med innebygd arkiv

Vi har kartlagt og beskrevet over 1.500 interne prosesser hvor det skapes dokumentasjon. Dette er et viktig grunnlag for videre utvikling og digitalisering.

Vi har bidratt med arkivfaglig kompetanse i anskaffelse av fagsystemer. Dokumenter fra rekrutteringsprosessen blir nå automatisk arkivert.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
20-Fylkessjef for Organisasjon og digital utvikling	2 135	1 793	2 110	-24
21-HR	36 268	32 307	35 078	-1 190
22-Kommunikasjon, arkiv og analyse	20 118	15 912	21 382	1 264
23-Digitale tjenester	54 600	57 726	55 746	1 146

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Sum	113 121	107 738	114 316	1 196

Kommentar til status økonomi

Sektoren har et samlet mindreforbruk på 1,2 mill. kr som tilsvarer 1 % av revidert budsjett. Avviket skyldes i hovedsak

- Ansatte har jobbet med delingen av Vestfold og Telemark fylkeskommune hvor tilsvarende lønn er dekket av delingsbudsjettet.

Vurdering og analyse

I 2024 har HR-avdelingen i Telemark fylkeskommune stått sentralt i å støtte ledere på alle nivåer med diverse aspekter av personalhåndtering. Dette inkluderer enkeltsaker, større omstillingsprosesser og arbeidsmiljøutfordringer. Fokuset på å styrke og prioritere personalhåndtering og lederstøtte har vært tydelig, med tette samarbeid med fylkesadvokatkontoret gjennom regelmessige fagmøter, samt konkret bistand i enkeltsaker der det har vært nødvendig.

Totalt har HR registrert 149 saker som krever mer omfattende oppfølging enn vanlig veiledning og kortere spørsmålsformuleringer. En del av HRs innsats for lederutviklingen inkluderer arrangerte ledersamlinger med temaer som "Sett retning", "Bygg relasjoner", og "Bygg teamet". Dette støtter ledere i praktisk personalhåndtering og økonomiske spørsmål.

HR har lagt til rette for en medarbeiderundersøkelse som inkluderte alle ansatte i fylkeskommunen, med Bedriftshelsetjenesten som ansvarlig for gjennomføringen. Resultatene fra undersøkelsen, med en imponerende svarprosent på 90 %, viser hovedsakelig positive tilbakemeldinger, men med enkelte svakheter som behøver adressering lokalt. Ledere oppfordres til å bruke tilgjengelige verktøy fra HR for å jobbe med disse resultatene.

Grunnlagsdata i lønn- og personalsystemene er oppdatert, med HR ansvarlig for lønnskjøring for fem selskaper i tillegg til fylkeskommunen. Totalt 1,4 mrd. kr er innrapportert i lønn og godtgjørelser for året. Mens ordinær drift pågikk, har HR vært kjernepunktet i forberedelsene til et nytt HR- og økonomisystem planlagt for lansering 1. januar 2025, noe som krevde betydelig ressurser, særlig i løpet av høsten.

Beredskapsarbeidet har også blitt prioritert, med revisjoner og implementeringer av sentrale og lokale beredskapsplaner. Kommunikasjon under beredskapssituasjoner er forbedret basert på erfaringer fra hendelser i 2024, og det jobbes kontinuerlig med å bedre rutiner og kommunikasjonslinjer i slike situasjoner. Arbeidsstrømmen for HMS- og beredskap, initiert tidlig i 2024, har identifisert behov for tydeligere ansvarsfordeling og kompetanseheving.

I tillegg har HR utarbeidet retningslinjer for håndtering av vold og trusler, samt mobbing og trakassering i arbeidsmiljøet. To grunnkurs i HMS har blitt gjennomført i samarbeid med Bedriftshelsetjenesten og vernetjenesten, og styrende dokumenter er revidert for tilpasning til den nye fylkeskommunestrukturen.

Dessuten har HR samarbeidet godt med arbeidstakerorganisasjonene, med gjennomføring av 12 medbestemmelsesmøter og fem møter i hovedarbeidsmiljøutvalget hvor 49 saker ble behandlet.

På kommunikasjonsfronten har Telemark fylkeskommune etablert møte- og evalueringstrukturer for strategisk bruk av kommunikasjon, inkludert et økt fokus på sosiale medier som et verdifullt verktøy. Internkommunikasjonen via Innsida ble forbedret gjennom rydding og oppdatering av sider. Det ble også laget en oppdatert designmanual for fylkeskommunen.

Analysemiljøet i fylkeskommunen arbeidet med en ny koordinatorrolle for å sikre bedre samarbeid på tvers i analysene. Automatisert datainnhenting er et prioritert område for å spare ressurser og forbedre datakvaliteten. Ungdata-undersøkelsen blant elever i ungdomsskole og videregående skoler har fått betydelig interesse for resultatene og ble brukt aktivt i beslutningsstøtte.

Digital utvikling i 2024 har fokusert på å oppdatere infrastruktur og systemer i overgangen fra Vestfold og Telemark til nye Telemark fylkeskommune. Digitale tjenester har sørget for viktig brukerstøtte, utviklet integrasjoner, og håndtert sikkerhetsarbeid i lys av økende digitale trusler. Seksjonen bidro også til utvikling av, og opprettholdelse av, stabil drift under komplekse overganger, inkludert et IT-samarbeid med Vestfold fylkeskommune.

Informasjonssikkerhetsarbeidet ble styrket gjennom innføring av styringssystemer og beskyttelsestiltak mot digitale angrep. Seksjonen fortsetter å fokusere på innovasjon og brukernær tjenesteleveranse. Det ble utarbeidet en digital strategi og behovskartlegging i sektorer for helhetlig utvikling.

Den digitale opplæringen ble utvidet gjennom initiativer som spillbasert opplæring for økt arkivfaglig kompetanse, samtidig som dokumentasjonsarbeid på tvers av interne prosesser ble ivarettatt for fremtidig digitalisering av arkiveringsprosesser.

Dette jobber vi videre med

HR jobber videre med å ferdigstille implementeringen nytt HR- og økonomisystem der de siste modulene skal på plass samt sørge for en god forvaltningsorganisasjon og kontinuerlig forbedrede prosesser og løsninger.

Påmønstringsprogram for nye ansatte og nye ledere skal ferdigstilles og implementeres. Lederutviklingsprogrammet videreføres og skal bidra til organisasjonsutvikling, kompetanseheving og kulturbygging. HMS-området vil være et prioritert område for 2025.

Kommunikasjonsfaglig jobbes det videre med vekst på sosiale medier, gjennomføre medietrening for sektor for samferdsel og produsere videoer som synliggjør fylkeskommunens tjenester. Videre skal det jobbes med strategisk internkommunikasjon, blant annet innen skolesektoren, samt å oppnå målet at minst 40 % allment tilgjengelige dokumenter er å finne i begge språkformer.

Utviklingen av innebygget arkivering fra nyanskaffet HR-system sammen med leverandørene pågår. Arbeidet med strategi for forvaltning av dokumentasjon skal starte, og parallelt legge grunnlaget for anskaffelse av ny arkivløsning. Tilgjengeliggjøring av en del avsluttede digitale arkiver skal på plass i løpet av året. Det må vurderes hva ny arkivlov betyr for utviklingen av dokumentforvaltningen i vår organisasjon.

I 2025 skal det jobbes med å utarbeide relevante kunnskapsgrunnlag til de ulike regionale planene og strategiene som skal lages som følge av Telemarksplanen. Staben skal også jobbe videre med å automatisere mest mulig av datainnhenting til nettsidene "Kunnskap om Telemark".

Planlagte og strategiske utviklingsprosjekter og linjeaktiviteter har vært sterkt preget av [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Tross alt dette er det lagt et godt grunnlag og en metode for videre utviklingsarbeid for å understøtte forbedring av tjenestene med bruker i sentrum. Noen gode eksempler på dette er fylkeskommunens egenutviklede KI-tjeneste Hugin som bistår elever, lærere og øvrige ansatte i hverdagen, [REDACTED]

[REDACTED]

I 2024 ble det utført en bred behovskartlegging, hvor utvalgte digitale aktiviteter ble prioritert fra fylkesdirektørens ledergruppe med felles saksbehandlingsverktøy med KI/data-fokus, og kompetanse. Behovskartlegging foregår fortløpende i tillegg til foredling av tidligere uløste behov. Når et nytt digital behov oppdages enten av sektoren eller av ressurser fra digitale tjenester, gjøres det registrering, vurderinger av gevinstpotensiale, utviklingskapasitet og kapabilitet, slik at vi kan bruke utviklingskapasiteten i seksjonen optimalt for fylkeskommunen. Det er flere titalls pågående digitaliseringsaktiviteter, både knyttet til de prioriterte oppgavene felles sakssystem og kompetanse, men også til videreutvikling av eksisterende løsninger og eksperimentering med ny relevant teknologi.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett	Årets budsjett		
	Vedtatt totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap
Investering IT	5 000	4 144	5 000	4 144
Sum	5 000	4 144	5 000	4 144

3 - Økonomi og virksomhetsstyring

Medarbeidere

Tjenesteområdebeskrivelse

Stabsenheten har ansvar for økonomistyring, virksomhetsstyring, eiendom og service. God økonomisk styring av fylkeskommunen innebærer ansvar for å sette i gang og lede fylkeskommunens budsjettprosesser, og gjennom rapportering og rådgivning legge til rette for gode, økonomiske beslutninger. Økonomistyring har også ansvar for fylkeskommunens regnskap, samt for noen av selskapene fylkeskommunen har eierinteresser i. Virksomhetsstyring legger tilrette for en helhetlig, effektiv drift gjennom kvalitet- og internkontroll, etablering av rammeavtaler for anskaffelser, eierstyring av selskaper fylkeskommunen har eierskap i og samhandling mellom administrasjon og politikk. Eiendom har ansvar forvaltning, vedlikehold, investeringer, utvikling og rehabilitering av alle fylkeskommunale bygg og skolebygg. I tillegg har seksjonen ansvaret for drift og renhold av Telemarkshuset og kantinen.

Budsjettpremisser

Økonomi skal følge opp lovkrav og økonomiske styringsparametere

Stabsenheten har fulgt opp lovkrav når det gjelder budsjett og regnskap. Fylkestinget vedtok finansielle måltall i FT-sak 64/24, som la grunnlaget for den økonomiske styringen i 2024 og i utarbeidelsen av Handlings- og økonomiplan 2025-2028. De finansielle måltallene er et viktig premiss i fylkeskommunens økonomistyring i årene fremover.

Eiendom skal selge eiendommer i tråd med føringer i økonomiplanen

Eiendomseksjonen har fremforhandlet avtale med Seljord kommune om overdragelse av eiendom og

bygg som ikke benyttes til fylkesenter i Seljord. Avtalen ble vedtatt i FT-sak 158/24 - Avhending gbnr. 43/16-Seljord kommune. Overdragelse av eiendom og bygg skjer vår 2025.

Croftolmen lå ute til salgs hele 2024 uten at det ble mottatt bud. Eiendommen er solgt i 2025.

Eiendom skal følge opp større eiendomsprosjekter

Stabsenheten skal følge opp vedtak fra FT- sak 51/22 - Ombygging ved Porsgrunn videregående skole. Prosjektet er stoppet i påvente av resultat fra skolestruktursaken.

Eiendom skal bidra med energieffektive løsninger

Stabsenheten skal følge opp vedtak FT-sak 43/22 - Energieffektiviserende investeringer og FT-sak 40/22 - Solenergi fylkeskommunale bygg. Begge prosjekter er ferdigstilt i 2024. Sluttrapport fra prosjektene legges frem til politisk behandling i møterekke 3 2025.

Eiendom skal bidra til at lovpålagte oppgaver innenfor eiendomsforvaltningen gjennomføres

Stabsenheten skal bidra til at lovpålagte oppgaver som blant annet internkontroll av brann- og elektriske arbeider, seriøsitetsbestemmelser, Byggherreforskriften og Forskrift om miljørettet helsevern gjennomføres. Det er startet et arbeid med å utarbeide eiendomsstrategi for Telemark fylkeskommune der organisering av drift og renhold vil bli vurdert.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
30-Fylkessjef for økonomi og virksomhetsstyring	2 002	1 793	1 930	-72
31-Økonomi	16 356	18 050	17 678	1 322
32-Eiendom	62 704	61 474	62 860	156
33-Styring	13 742	10 773	13 433	-310
Sum	94 805	92 090	95 901	1 096

Kommentar til status økonomi

Seksjon for økonomi meldte om et mindreforbruk på 0,5 mill. kr til 2. tertial. I 2024 endte seksjonen med et mindreforbruk på totalt 1,3 mill. kr. Avviket forklares slik:

- 0,5 mill. kr skyldes høyere sykkelønnsrefusjon enn forutsatt
- 0,4 mill. kr skyldes besparelser av utgifter avtale med ekstern gjeldsforvalter som foreløpig ikke er fornyet
- 0,4 mill. kr skyldes besparelser innad i seksjonen knyttet til lønn, kurs og velferd

Seksjon eiendom meldte i 2.tertial om merforbruk for årsprognosen på 2,2 mill. kr. I 2024 endte seksjonen med et mindreforbruk på kr 155.575,-. Avvik iforhold til prognose i 2.tertial skyldes at enkelte vedlikeholdsprosjekter ble bremset/stoppet.

Seksjon styring fikk et merforbruk på 0,3 mill. kr. Avviket forklares med:

- økte kostnader til bruk av eksterne konsulenter for gjennomføring av offentlige anskaffelser og oppbygging av internkontrollsystemet.

Vurdering og analyse

Fylkeskommunen tar i bruk nytt HR- og økonomisystem fra januar 2025, og det forventes en positiv økonomisk effekt av større fokus på e-handel som følge av dette. Flere kjøp på rammeavtaler, besparelser på tidsbruk ved innkjøp, og effektivisering av fakturabehandling er positive effekter av e-handel.

I løpet av 2024 har økonomi lagt ned betydelig arbeid i forbindelse med forberedelsene og implementeringen av fylkeskommunens nye HR- og økonomisystem. I tillegg til ordinær drift har dette arbeidet vært årets viktigste prioritering. Det er utviklet og implementert ny kontoplan tilpasset fylkeskommunens behov som vil bidra til mer effektiv rapportering. For å sikre klare ansvarsområder og rolleforståelse er roller for attestanter og anvisere gjennomgått og definert. Tiltakene bidrar til å forbedre arbeidsrutiner og styrke kontrollmiljø. I løpet av 2024 mottok fylkeskommunen over 36 000 fakturaer, hvorav hele 94 prosent elektronisk.

Økonomi har ansvar for regnskapsføring for en rekke selskaper, inkludert Novari IKS, Vestfold og Telemark revisjon IKS, Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS, Telemarkskanalen FKF, Konesjonskraftstyret i Telemark, Gea Norvegica Geopark IKS, Telemark Utviklingsfond, Fagskolen Vestfold og Telemark, samt det nyetablerte Fergene Telemark FKF. Regnskapsføring og oppfølging av delingsbudsjettet er utført for å sikre at tildelte midler til utgiftsdekning knyttet til fylkesdelingen er fordelt og benyttet i tråd med intensjonene.

På anskaffelsesområder har det i 2024 vært jobbet med å bygge opp fagområdet og satse på kompetanseheving. Det er ansatt to anskaffelses rådgivere og en rådgiver for klimavennlige anskaffelser. Rådgiverne har gjennomført sertifiseringskurs i anskaffelser og vært på flere samlinger med felles opplæring sammen med Vestfold fylkeskommune. Det har blitt utarbeidet en avtalekatalog med oversikt over fylkeskommunens rammeavtaler som er tilgjengelig for ansatte i fylkeskommunen. Ny innkjøpsplan for fylkeskommunen som går over flere år med innspill fra stab og sektor er også utarbeidet. I desember vedtok fylkestinget en ny anskaffelsesstrategi som understøtte fylkeskommunens prioriterte satsingsområder i Telemarks planen og sikre effektiv ressursbruk gjennom fastsatte mål og delmål for anskaffelser. Det har vært jobbet med å videreutvikle bruk av eHandel og ta ut effektiviseringsgevinst ved at det inngås flere rammeavtaler som knyttes til eHandel.

Telemark fylkeskommune er medeier i 28 ulike selskap/virksomheter. Oppfølging av det enkelte selskap/virksomhet ligger i ansvarlig sektor, og det er utpekt en saksbehandler for hvert eierskap. Det er etablert et eget eierskapssekretariat og et eierskapsnettverk som ivaretar overordnet samordning av saksbehandlere og kompetanseheving med fokus på eierskapsoppfølging. I 2024 ble det vedtatt en ny eierskapsmelding.

I 2024 er det arbeidet med å forberede og organisere arbeidet med å utvikle en helhetlig eiendomsstrategi for fylkeskommunen. Målet er en helhetlig organisering av fylkeskommunens eiendomsforvaltning. Det legges opp til årlig rapportering til politisknivå på utvalgte parametere (økonomi, tilstands-grad, arealeffektivitet, energibruk, klima og miljø). I dette arbeidet skal det også utredes ulike former for organisering av byggdrift og renhold. Arbeidet med eiendomsstrategien skal ferdigstilles i 2025.

Dette jobber vi videre med

Økonomiseksjonen har gjennom hele 2024 forberedt organisasjonen på å ta i bruk nytt HR- og økonomisystem. Et slikt systembytte krever mye tid og ressurser, og favner bredt i omfang. Stort sett alle i fylkeskommunen vil på en eller annen måte påvirkes. Systembyttet sikrer oss fremtidsrettede og

effektive løsninger. Xledger legger til rette for god kvalitetsforbedring, effektiv ressursutnytting og forenkling av arbeidsprosesser. Implementeringen fortsetter en stund inn i 2025, før stabsenhetene overtar ansvaret for drift.

Seksjon styring viderefører arbeidet med å utvikle kvaliteten på eierstyring ved å sørge for intern opplæring av eierskapsnettverket og ledere i eierstyring. Vi ønsker å effektivisere og profesjonalisere arbeidet med eierskap bl.a. ved å utvikle veiledere og maler samt oppdatere informasjon om eierskap på nettsiden til fylkeskommunen.

Vi viderefører arbeidet med å sikre at klima og miljø blir ivaretatt i fylkeskommunens anskaffelser samt etablere rutiner for å følge opp klima- og miljøkrav i kontrakter. Arbeidet med et helhetlig overordnet kvalitetssystem vil bli et satsingsområde i året som kommer.

Eiendomsseksjonen vil i 2025 fullføre eiendomsstrategien inkludert utredning om alternative organiseringsformer for drift og renhold. Det planlegges for bred involvering av alle; skoleledelse, byggdriifere, renholdere, tillitsvalgte og vernetjenesten. Involveringen sikres gjennom 3 workshoper og deltakelse i prosjekt og arbeidsgruppe.

Eiendomsseksjonen vil bidra aktivt inn i pågående utviklingssaker knyttet til skolesektoren. Her kan nevnes prosjekt ved Sørve og fremtidig utvikling av Porsgrunn vgs, og oppfølging av utredningen om setningsskader ved Skogmo vgs.

Vil også igangsette pilotprosjekt for digital renholdsdrift ved Telemarkshuset og Bamble vgs. Et digitalt renholdsverktøy skal profesjonaliserer renholdet, gi bedre rapportering, dokumentasjon og bidra til økonomisk og bærekraftig renholdsdrift for fremtiden.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett	
	Vedtatt totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap
Energieffektiviserende investeringer FT-sak 43/22	7 480	7 330	7 480	7 330
Investering bygg	15 000	17 178	15 560	17 178
Samlokalisering av Porsgrunn videregående skole	212 000	14 481	2 000	517
Solenergi fylkeskommunale bygg FT-sak 40/22	15 000	14 435	17 106	14 435
Utbygging av Bamble videregående skole	330 500	332 821	8 040	10 380
Sum	579 980	386 246	50 186	49 841

4 - Utdanning, folkehelse og tannhelse

Medarbeidere

Herav er det 1185 ansatte (1083,1 årsverk) på videregående skoler og 126 ansatte (115,8 årsverk) på tannklinikker.

Tjenesteområdebeskrivelse

De videregående skolene skal, med hjelp av sektoren ellers, sikre at flest mulig av elevene gjennomfører videregående opplæring med best mulig læringsutbytte. Alle elever skal oppleve utfordringer og mestring. De skal møte en skole som har høy kvalitet og gir den enkelte nødvendige forutsetninger for fremtidig velferd, verdiskaping og en bærekraftig utvikling. Skolene skal følge opp prinsippet om likeverdig og tilpasset opplæring for alle. Sektoren skal bidra til å sikre samfunnet tilgang til relevant kompetanse som møter etterspørselen i det regionale arbeidsmarkedet. Sektoren skal sammen med fylkeskommunens øvrige ressurser videreutvikle det tette samarbeidet med arbeids- og næringslivet.

Fylkeskommunen har ifølge folkehelseloven ansvar for å fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler som fylkeskommunen er tillagt, understøtte folkehelsearbeidet i kommunene og være en

pådriver for, og samordne folkehelsearbeidet i fylket. Videre skal fylkeskommunen bidra til en samfunnsutvikling som fremmer god folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller.

Fylkeskommunen skal sørge for at tannhelsetjenester, inkludert spesialisttjenester, i rimelig grad er tilgjengelige for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i fylket. Seksjonen skal prioritere helsefremmende og forebyggende arbeid. Seksjon tannhelse har organisert tilbudet på 13 tannklinikker. Seksjonen drifter også et narkosetilbud ved Sykehuset i Telemark (avdeling Porsgrunn) og et psykologstøttet tannbehandlingstilbud på tannklinikken i Skien. Tjenesten har egne ansatte spesialister innen endodonti (rotfylling) og pedodonti (barnetannpleie).

Budsjettpremisser

Fullført og bestått etter fem (seks) år og fullført pr. skoleår

Av elever som startet videregående opplæring høsten 2017, fullførte 80,7 prosent av elevene i Telemark med studiekompetanse eller yrkeskompetanse innen fem/seks år. Snittet for landet som helhet var 82,2 prosent. I tillegg fullførte 3 prosent av elevene med planlagt grunnkompetanse, de fleste av dem på yrkesfag i Telemark.

Sum fullført i Telemark for 2017 kullet er 83,7 prosent.

Fullført skoleåret 2023-2024 var i august 81,1 prosent. Etter eksamener høsten 2024 har fullført skoleåret 2023-2024 økt til 83,4 prosent i mars 2025.

Andel hevinger av lære- og opplæringskontrakter per år, andel søkere til lære- og opplæringsplass som har fått kontrakt

Det ble heva 103 (5,9 prosent) lærekontrakter i 2024. Det er 55 færre enn i 2023, da antallet var 158 (9,8 prosent). For å finne et lavere antall hevinger må en tilbake til 2020. Samtidig er antall kontrakter økt i 2024 og det offisielle tallet på løpende kontrakter i 2024 er 1 735, en økning fra 1607 (U. dir).

Per 31. desember 2024 er det 1 859 kontrakter i Telemark hvor 60 elever er fra andre fylker. 251 telemarkinger har læretid i andre fylker. Til sammen er det 2 050 lærlinger i Telemark. Dette er en økning på 208 lærlinger.

Andel sluttet i løpet av skoleåret (fra 1. okt.) og ungdom utenfor videregående opplæring

Det er et mål at flest mulig skal være under opplæring og at færrest mulig skal slutte. Andelen unge som hverken er i arbeid, under utdanning eller i opplæring skal reduseres.

OT skoleår	Antall ungdom tilmeldt i OT	Antall ungdom OT arbeider med	Antall elever som har avbrudd	Antall lærlinger som har avbrudd
2021/2022	1 242	758	208	53
2022/2023	1 444	868	301	74
2023/2024	1 590	936	224	74
2024/2025	1 739*	981*	216*	99*

*per 10. mars 2025

Oppfølgingstjenesten (OT) forholder seg til skoleår. Tallene viser en økning i antall ungdommer som er tilmeldt OT. Etter at alle er kontaktet viser neste kolonne hvem som er i målgruppen til OT, inkludert både de som OT jobber forebyggende med (elever og læringer som står i fare for avbrudd) og elever/lærlinger som har avbrudd i opplæringen.

Resultatene viser en svak tendens til at færre slutter i løpet av et skoleår. I ny opplæringslov har OT fått økt målgruppe opp til 24 år, det er fortsatt uvisst hvordan dette vil slå ut på innværende skoleårsstatistikken.

Antall henvisninger til PPT

Skolene skal ha en økt kompetanse til å håndtere ulike tilretteleggingsbehov, slik at andelen elever som blir henvist til PPT blir redusert. Færre elever skal ha behov for individuell tilrettelagt opplæring (spesialundervisning).

	Totalt antall henvisninger	Henvisninger fra ungdomsskole/overgang	Henvisning fra videregående skole
2024	345	137	208
2023*	819	419	400
2022*	633	266	367

*Tallene er samlet for Vestfold og Telemark

Ny opplæringslov er noe endret med hensyn til det som i gammel lov het spesialundervisning, denne retten er delt opp og gir skolene mulighet til å fatte vedtak uten sakkyndig vurdering på personlig assistanse og fysiske tilrettelegginger. Det er grunn til å anta at vi ikke ser store utslag av dette ennå.

Vi opplever at skolene bruker PPT mer inn mot hovedoppdraget som er kompetanseutvikling i skolen.

Antall skolemiljøsaker meldt til skoleeier

I 2024 er det registrert 107 skolemiljøsaker. Her er det trolig noe underrapportering. Skolene har økt oppmerksomhet på det forebyggende arbeidet og saksbehandling av skolemiljøsaker. Målet er at antall skolemiljøsaker skal reduseres og at alle saker dokumenteres og behandles riktig.

Redusere etterslep i tannhelsetjenesten

Tannklinikkenes etterslep knyttet til innkalling av pasienter var 10 107 pasienter i 2023. Ved utgangen av 2024 har antallet økt til 12 202 pasienter. Etterslep er definert som pasienter som er forsinket innkalt til undersøkelse basert på sitt innkallingsintervall. Etterslepsandelen av antall aktive pasienter varierer mellom de ulike pasientgruppene. For barn 0-18 år er etterslepsandelen 19,8 prosent.

Bedre utnyttelse av helsepersonell i tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten jobber med å frigjøre helsepersonell til klinisk arbeid, gjennom blant annet å flytte administrative oppgaver til sentral stab. Det er eksempelvis gjort grep knyttet til forenklede rekrutteringsprosesser og samarbeid med økonomiseksjonen som overtar oppgaver innen økonomi.

Politisk vedtatte tjenestetilbud i tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten har opprettholdt drift av politisk vedtatte tjenestetilbud innenfor tannbehandling i

narkose, tannlegevakt og psykologstøttet tannhelsetilbud til voksne (TOO) i 2024. TOO tilbudet er forsterket med ressurser mot slutten av året, med mål om å redusere ventetider. Psykologstøttet tilbud til barn og unge (TBIT) ble ikke iverksatt i 2024. Spesialisttilbudene innen kjeveortopedi og oral kirurgi er ivaretatt gjennom samarbeid med private aktører.

Krav til egenfinansiering i tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten arbeider med å kartlegge hva som vil være realistisk nivå for inntjening på de ulike klinikkene. Seksjonen har høst 2024 samarbeidet med den offentlige tannhelsetjenesten i Vestland og Buskerud, der en har etablert et grovt estimat over antall pasienter per behandlerårsverk. Seksjonen jobber videre med å estimere kapasiteten til å ta imot betalende pasienter på de ulike klinikkene og hvilke inntektsnivå dette kan generere.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
40-Fylkessjef for Utdanning, folkehelse og tannhelse	2 370	4 297	1 887	-484
41-Virksomheter	918 477	879 224	913 774	-4 702
44-PPT, OT, alternative opplæringsarenaer	45 576	47 894	56 078	10 502
45-Kompetanse og integrering	259 072	243 582	249 541	-9 531
46-Skoleutvikling og folkehelse	55 549	56 600	61 791	6 242
48-Tannhelse	128 646	96 428	116 340	-12 306
Sum	1 409 690	1 328 025	1 399 412	-10 278

Kommentar til status økonomi

Utdanning, folkehelse og tannhelse har et merforbruk på 10,3 mill. kr som tilsvarer 0,7 prosent av revidert budsjett. Avviket skyldes i hovedsak:

- 4,7 mill. kr skyldes økning i antall elever med individuell tilrettelegging som medførte økte utgifter
- 5,5 mill. kr skyldes økning i antall lærlinger, lærekandidater og Vg3 fagopplæring som medførte økte utgifter
- 7,9 mill. kr i vakante stillinger og refusjon av sykepenger
- 30,3 mill. kr svikt i pasientinntekter
- 11,6 mill. kr til styrking av tannhelsetilbudet til eldre ble ikke benyttet til å styrke tilbudet, men til å redusere avviket i pasientinntektene

Status økonomi per videregående skole

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Bamble vgs	60 754	54 234	56 419	- 4 334
Bø vgs	46 409	44 991	46 414	5
Hjalmar Johansen vgs	106 273	94 319	97 591	-8 682

Årsrapport 2024

Kragerø vgs	55 293	53 769	55 449	157
Nome vgs	89 699	86 998	89 966	268
Notodden vgs	76 747	75 595	78 829	2 082
Porsgrunn vgs	145 880	143 575	147 902	2 022
Rjukan vgs	29 693	30 244	31 355	1 662
Skien vgs	125 149	122 570	126 664	1 516
Skogmo vgs	140 050	135 424	140 275	225
Vest-Telemark vgs	41 353	35 405	36 751	-4 602
VGS Felles	1 179	2 100	6 158	4 980
Total	918 477	879 224	913 774	-4 702

Samlet merforbruk for skolene er 4,7 mill. kr som tilsvarer 0,5 prosent av revidert budsjett. Variasjonene mellom skolene skyldes blant annet en økning i antall elever og at revidert budsjett per skole ikke ble justert for nye elevtall høsten 2024.

Status økonomi per tannklinikk

Beløp i 1000

Årsrapport 2024

Virksomhet	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Drangedal tannklinikk	4 341	3 615	4 106	-235
Fyresdal tannklinikk	1 370	767	1 130	-240
Kragerø tannklinikk	9 102	6 696	7 892	-1 210
Midt-Telemark tannklinikk	9 846	6 482	7 983	-1 863
Porsgrunn tannklinikk	16 941	12 494	15 064	-1 878
Notodden tannklinikk	11 116	8 921	10 447	-670
Rjukan tannklinikk	2 975	2 750	3 018	42
Seljord tannklinikk	5 956	4 429	5 496	-460
Siljan tannklinikk	723	450	552	-171
Skien tannklinikk	41 920	27 341	32 949	-8 971
Stathelle tannklinikk	7 629	5 856	6 364	-1 265
Treungen tannklinikk	1 032	750	860	-171
Vinje tannklinikk	5 199	4 874	5 429	230
Totalt tannklinikker	118 150	84 675	101 290	-16 862

Samlet merforbruk for tannklykkene er 16,9 mill. kr som tilsvarer 16,6 prosent av revidert budsjett. Det er stor variasjon mellom klinikkene som kan skyldes lokale konsekvenser av forhold som det redegjøres for under Vurdering og Analyse.

Vurdering og analyse

Det kontinuerlige arbeidet med at flest mulig gjennomfører og består opplæringen fortsetter. Dette har vært et overordnet mål i Telemark gjennom mange år, men i 2024 har arbeidet blitt intensivert og spisset. Det er en økende erkjennelse av at utenforskap i samfunnet altfor ofte starter med skoleavbrudd. Å kunne være i arbeid og bidra i samfunnet er viktig for enkeltmennesket, men det er også klart at Telemark har behov for den arbeidskraftreserven som deler av utenforskapet representerer.

Det er klare forskningsbaserte sammenhenger mellom en høy andel av befolkningen på passive ytelser og ikke fullført videregående opplæring. Videre er det en sterk erkjennelse av at resultater fra grunnskolen er en tydelig samlefaktor for at sjansene for å lykkes i videregående opplæring skal øke.

I tillegg til å jobbe med egne resultater i de videregående skolene blir det derfor viktig å styrke samarbeidet med alle kommunene slik at forutsetningene kan styrkes og overgangen til videregående opplæring kan gjøres så god som mulig. Fylkesdirektøren har derfor styrket overgangsforumene i løpet av 2024, og alle kommunene i Telemark er medspillere på denne felles arenaen med en felles og overordnet ambisjon om å bidra til å redusere utenforskap i fremtiden ved å lykkes bedre i det 13-årige skoleløpet.

Når samtlige resultater fra 2024 er registrert, inkludert ny og utsatt høsteksamen samt privatisteksamener avlagt på høsten, har 83,4 prosent av elevene fullført og bestått alt for skoleåret 2023-2024. Dette er en gledelig oppgang fra 81,2 prosent året før. Fullføringsreformen er vedtatt i Stortinget med en ambisjon om at 90 prosent som begynner i videregående opplæring skal ha fullført og bestått alt senest 5/ 6 år senere. Vi har et stykke igjen dit, men fylkesdirektøren er glad for det tydelige politiske ambisjonsnivået, både nasjonalt, men ikke minst i fylkestinget i Telemark som har fulgt opp denne ambisjonen med tydelige mål og prioriterte ressurser.

Tannhelsetjenesten hadde i 2024 et samlet merforbruk på 12,3 mill. kr. I hovedsak skyldes merforbruket en svikt i pasientinntekter.

Tannhelsetjenesteloven ble revidert i juni 2024, noe som medførte flere pasientgrupper med lovfestede rettigheter til behandling i den offentlige tannhelsetjenesten. Pasientgruppe D ble utvidet fra 19-20 år til 19-24 år. I tillegg fikk personer med rusmiddelavhengighet og innsatte i fengsler i kriminalomsorgen lovfestede rettigheter.

Tannhelsetjenesten erfarer at rammefinansieringene til pasientgruppe D ikke fullfinansierer tilbudet og dermed medfører endrede forutsetninger for inntjening på klinikkene.

Det er en fortsatt økning av pasienter innen gruppene av flyktninger, eldre og psykiatri.

Inntjeningsmulighetene og etterslepene blir påvirket av høyt sykefravær, vakante stillinger og lav stabilitet i bemanning. Dette er områder seksjonen har jobbet med i 2024 og som også vil bli prioritert i videre arbeid.

Tannhelsetilbudet til eldre ble styrket med 11,6 mill. kr over Statsbudsjettet i 2024. Midlene har bidratt til å redusere avviket knyttet til pasientinntekter til 18,7 mill. kr, uten at tilbudet er styrket.

Utvalgte resultater

Tannhelsetjenesten har redusert sykefraværet fra 13,5 prosent i 2023 til 10,2 prosent i 2024. Det har blant annet vært arbeidet med kompetanseheving hos ledere, tillitsvalgte og verneombud samt styrking av partsarbeidet i seksjonen. Tannklinikkene har gitt et tilbud til et økende antall pasienter, og har eksempelvis gjennomført nær 32 000 undersøkelser, lagt over 20 000 fyllinger og har arbeidet over 700 timer med forebyggende og helsefremmende arbeid ut mot institusjoner, voksenopplæring, skoler, barnehager og flyktningtjenester i 2024.

Dette jobber vi videre med

Arbeidet knyttet til økt gjennomføring i videregående opplæring vil være et klart hovedfokus. Fylkestingets ekstra satsning på økt fullføring som ble vedtatt i desember 2024 er en god og viktig bestilling og motiverende for det daglige arbeidet. I kontakten med den enkelte skole arbeider fylkesdirektøren systematisk med å identifisere hva som er de viktige pedagogiske grepene som gir effekt. Midler til dette skal prioriteres. Samtidig skal de utfordrende økonomiske rammebetingelsene også adresseres, og det skal synliggjøres at man både klarer å redusere i driftskostnader samtidig som det pedagogiske kjernearbeidet skjermes og styrkes. For 2025 er rammen til seksjon skoleutvikling og folkehelse økt med 5,0 mill. kr for rammetilpasning.

Overgangsforumene - dvs de administrative samordningsorganene med kommunene - har fått nytt og forsterket mandat, det er laget et årshjul, og fylkeskommunen bidrar med forsterkede analyse og ledelses-ressurser. Kommunene har forpliktet seg til aktiv deltakelse, og til å følge opp aktuelle funn og tiltak som vi i fellesskap identifiserer som viktig.

Alle de videregående skolene er med i Kompetanseløftet (fra 2025). Kompetanseløftet er en nasjonal satsing som omfatter alle kommuner og fylkeskommuner. I våre videregående skoler inkluderes alle ledere og lærere i implementering av inkluderende praksis.

Tannhelsetjenesten vil arbeide videre med å redusere sykefraværet, samt ha fokus på en bedre oppgavefordeling som fristiller helsepersonell til klinisk arbeid. Seksjonen jobber videre med tiltak for å redusere utskifting av personell og å være en attraktiv arbeidsplass med tanke på rekruttering av nødvendig arbeidskraft. Det pågår et arbeid med å tilpasse klinikkstruktur og organisering for fremtidens behov innenfor de økonomiske rammene.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett	
	Vedtatt totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap
Investering Skole	3 500	4 164	4 375	4 164
Investering skole - egenfinansiert	IA	13 271	9 491	13 271
Investering tannhelse	2 500	2 341	2 500	2 341
Sum	6 000	19 777	16 366	19 777

5 - Samferdsel

Medarbeidere

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor Samferdsel har ansvar for strategisk planlegging og forvaltning av fylkesvegnettet, med fokus på trafiksikkerhet, framkommelighet, miljøvennlig transport og miljø. Dette omfatter utøvelse av eierskapet til fylkesvegene og en areal- og vegforvaltning som ivaretar fylkeskommunens interesser. Sektoren har ansvaret for drift og vedlikehold av vegene gjennom flerårige kontrakter. Sektoren håndterer til enhver tid omlag 60 investeringsprosjekter i ulike faser, fra planlegging til prosjektering og bygging. Utbyggingsprosjekter har ofte stor påvirkning på klima og miljø, noe sektoren jobber planmessig for å redusere. Sektoren har ansvaret for drift og utvikling av kollektivtilbudet og skal sørge for et godt kollektivtilbud til innbyggerne i fylket. Per i dag sørger over 200 busser for mer enn seks millioner kollektivreiser årlig.

Budsjettpremisser

Legge trafiksikkerhet til grunn i utarbeidelse av infrastruktur

Sektoren ivaretar trafiksikkerhet når vi bygger ny infrastruktur og når vi vedlikeholder eksisterende vegnett, samt at vi har fokus på å utvikle digital infrastruktur på vegnettet. Trafiksikkerhet er premissgiver for utvikling av alle investeringsprosjekter, og det gjennomføres både trafiksikkerhetsvurderinger som en del av planleggingen og trafiksikkerhetsinspeksjoner før åpning av nye veganlegg.

Tilrettelegge for myke trafikanter og transport som gir redusert klimapåvirkning

Sektoren bidrar til at trafikkveksten tas med kollektiv, sykkel og gange. Det er et godt kollektivtilbud i Grenland med punktlig avganger, høy kundetilfredshet og redusert utslipp fra bussene. Det er utlyst anbud for busstjenester utenfor Grenland hvor det er satt krav til fossilfri drift. Det bygges trafikksikre og attraktive veganlegg for myke trafikanter.

Utvikle veg og anlegg som tar høyde for ras, skred og klimaendringer

Sektoren stiller høye krav til miljø- og klimakrav i egne vegprosjekter, samt at det prioriteres tiltak og forebygging på vegstrekninger med høy risiko for uønskede hendelser som følge av klimaendringer. Det beregnes klimagassbudsjett av alle prosjekter i tidlig fase, og det leveres klimagassregnskap ved prosjektavslutning.

Redusere utslipp fra transport og samferdsel

Sektoren har utarbeidet nye anbud for kollektivtrafikken med krav om fossilfri drift. Det er fokus på punktlighet i kollektivtilbudet. Særsilt fokus på dette ved vegarbeid og stengning av vei, slik at kollektivtrafikk blir prioritert.

Modernisere og forenkle kontrakter for fylkesveg

Sektoren har totalt 15 driftskontrakter på fylkesveg. 4 av 5 driftskontrakter veg er nå byggherrestyrte driftskontrakter. Nye kontrakter legger til rette for forenkling samt å utvikle digital arbeidsmetodikk innenfor drift og vedlikehold.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
50-Fylkessjef for Samferdsel	2 342	1 744	1 894	-449
51-Vegforvaltning og transport	51 919	42 050	46 674	-5 245
52-Vegdrift	417 356	407 687	422 067	4 711
53-Vegutbygging	9 291	10 568	12 268	2 977
54-Kollektiv	361 126	313 332	346 563	-14 563
Sum	842 036	775 380	829 467	-12 569

Kommentar til status økonomi

Merforbruk på 10,8 mill. kr skyldes i all hovedsak:

- 5,2 mill. kr skyldes økte IT-utgifter etter deling av fylkeskommunen
- 4,7 mill. kr lavere utgifter siden det er utført færre driftsoppgaver for å tilpasse aktiviteten til budsjetttrammene, i tillegg har det vært uforutsette værhendelser og skadeerstatning på fylkesvegene
- høyere aktivitet på investeringsprosjektene gir reduserte utgifter på 3,0 mill. kr i driftsregnskapet, fordi utgifter knyttet til prosjektene overføres til investeringsregnskapet
- Prisøkning på kollektivkontraktene utover budsjett, vedvarende høye driftskostnader på kollektiv til tross for innsparingstiltak og rutekutt gir et merforbruk på 12,8 mill. kr

Vurdering og analyse

Sektoren har fulgt opp FNs bærekraftsmål nr. 9 Innovasjon og infrastruktur og fokuserer blant annet på å utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet for å støtte økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommelig pris og likeverdig tilgang for alle (delmål 9.1).

Ambisjonen ligger til grunn når nye driftskontrakter blir utarbeidet. Og miljøkravene er en viktig del av nye driftskontrakter. I vurderingene blir teknologisk utvikling, tilgjengelig infrastruktur, politiske føringer og økonomiske insentiver og beredskap lagt til grunn for kriteriene.

Sektoren har utarbeidet nye anbud for kollektivtrafikken med krav om fossilfri drift. Det er fokus på punktlighet i kollektivtilbudet.

Sektoren har fulgt opp FNs bærekraftsmål nr. 11 Bærekraftige byer og samfunn, og fokuserer blant annet på at alle har tilgang til trygge, lett tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til overkommelig pris og bedre sikkerhet på vegene, særlig gjennom utbygging av offentlige transportmidler (delmål 11.2).

Det samarbeides godt i bypakkesamarbeidet om tiltak i Grenland. Billettakster er hold på et svært lavt nivå, og er blant de laveste i landet.

I distriktene er kollektivtilbudet mer å regne som et minimumstilbud, hvor det hele tiden optimaliseres for å få best mulig tilbud der etterspørsel og potensial for flere reisende er størst.

Sektoren har fulgt opp FNs bærekraftsmål nr. 13 Stoppe klimaendringene. Det fokuseres blant annet på å styrke evnen til å stå imot og tilpasse seg klimarelaterte farer og naturkatastrofer (delmål 13.1).

Sektoren har gjennom oppgradering av eksisterende vegnett og bygging av nye veganlegg, sørget for at infrastrukturen er bedre rustet til å stå imot et stadig tøffere vær som følge av klimaendringene.

I 2024 er flere skredsikringsprosjektet ferdigstilt. Dette er fv 450 Voilen og Ulsteinane, fv 3408 Bergstøyl-Risstøyl og fv 450 Eidsborgkleivane.

Manglende midler til vedlikehold og et enormt etterslep på vedlikehold i Telemark er godt kjent. Sårbarheten og konsekvensene av hva etterslepet og manglende investering i veger kan medføre ble stadfestet av ekstremvær som traff Telemark 22. juli og 4. september, hvor våre veger flere steder ble helt eller delvis vasket bort. 4. september ble f.eks Notodden helt isolert i flere timer.

Dårlig undergrunn, dårlig/manglende overbygning, dårlig asfaltdekke, underdimensjonerte og dårlig vedlikeholdte grøfter, tette og underdimensjonerte stikkrenner gir mangler ved overvannshåndteringen og bidrar sterkt til at vegstandarden blir stadig dårligere og etterslepet øker.

Det å investere i solide veger og sikre at våre veger er bygget og vedlikeholdt til en standard som tåler fremtidens klimautfordringer og håndtere vår samfunnssikkerhet må prioriteres. Det er mer kostnadseffektivt å forebygge enn å reparere.

Skjønnsmidler fra kommunaldepartementet dekker ikke ekstra tiltak for å forebygge nye skader.

Dette jobber vi videre med

En betydelig utfordring i Telemark er det store vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegene. Nesten halvparten av de 1900 kilometer med fylkesveg har dårlig eller svært dårlig dekketilstand. Utrygt sideterreng og mangelfullt rekkverk gir mer trafikkfarlige veger, som gjør at man ikke når mål om redusert antall drepte og hardt skadde i Telemark, kjent som nullvisjonen. Ekstremvær med mye nedbør gir utfordringer knyttet til overvann og øker sannsynlighet for at vegkroppen vaskes bort, samt skred.

Det jobbes videre med å utrede standarden og foreslå tiltak på fergekaiene i Kragerø. En første vurdering høsten 2024 viste at mange av fergekaiene i Kragerø er i svært dårlig forfatning, som vil bety betydelige økonomiske utfordringer.

Fylkesvegene planlegges med minst mulig fotavtrykk i både bygge- og bruksfase som er en nøkkelfaktor for å redusere utslipp av klimagasser, og stanse tap og forringelse av natur på land og i vann.

Sektoren jobber videre med BREEAM-sertifisering i utvalgte prosjekter, samt utarbeidelse av klimagassbudsjett og klimagassregnskap.

Det satses videre på kollektivtrafikken i fylket både innen knutepunkt, ruteplaner og takster. Statlige belønningsmidler og framtidig byvekstavtale i forlengelse av Bypakke Grenland er avgjørende for å fortsette å gi et høyfrekvent og rimelig busstilbud i Grenland. Rutetilbudet utenfor Grenland må ansees som et minimumstilbud.

Bussanbudene i Grenland i 2027, og øvrige Telemark i 2026, krever fossilfri drift.

Sektoren legger til rette for påvirkningsarbeid for statlig infrastruktur og nasjonal samferdselspolitikk. Fra 2025 vil arbeidet preges av ny prosess for Nasjonal Transportplan 2029 - 2040.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett	
	Vedtatt totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap
Bruprosjekter	47 235	24 292	22 635	19 063
Bypakke Grenland fase 1	530 000	949 962	40 540	29 064
ENØK LED veglys	2 800	7 537	7 945	7 537
Vestfold og Telemark				
Fv. 353 Rugtvedt- Surtebogen Byggefase	598 000	403 115	330 000	327 565
Fv. 355 Storejarbryn – Kilegrend	23 400	3 762	4 000	3 336
Fv. 359 Kaste - Stoadalen	447 000	325 045	217 000	207 428
Fv. 359 Åse bru	53 000	47 442	600	58
Fv. 45 Rassikring Voilen, Ullsteinskredet, Lauvås	90 150	83 599	20 945	15 395
Fv. 450 Eidsborgkleivane	148 000	14 846	32 700	14 846
Investering kollektiv	24 375	5 310	6 960	5 310
Investering utstyr samferdsel	5 000	1 977	2 022	1 977
Kollektivtiltak	2 500	2 281	2 500	2 281
Oppgradering	97 300	84 169	14 500	10 695
Planlegging etter Plan- og bygningsloven	4 000	772	2 500	772
Skredsikring	12 500	11 324	9 150	5 042
Skredsikring fv. 3324	78 300	10 718	5 400	5 196
Fjågesund og fv. 3320 Omnes				
Tiltak sidevegnett Rugtvedt- Dørdal (tidl.E18)	92 230	26 155	11 800	1 959
Trafikksikkerhet	3 000	3 033	3 000	3 033
Øvrig fylkesveg	85 600	71 244	2 420	1 365
Sum	2 344 390	2 076 582	736 617	661 922

6 - Samfunnsutvikling

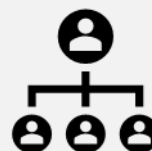
Medarbeidere

67

Antall ansatte

66

Antall årsverk

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor for Samfunnsutvikling i Telemark fylkeskommune koordinerer tverrsektoriell innsats, og består av tre seksjoner: Kultur, Samfunn og plan, og Klima, næring og innovasjon samt samt det administrative arbeidet med bystrategi Grenland. Målet er å styrke samhandling og kontakt med private, frivillige og offentlige aktører gjennom nettverk og internasjonalt samarbeid, med fokus på verdiskaping, kompetanseutvikling, kulturtilbud og bærekraft. Sektoren prioriterer redusert klimautslipp, økt verdiskaping, by- og stedsutvikling og redusert utenforskap, og fremmer innovative løsninger for å møte regionale utfordringer. Den arbeider med samfunnsutvikling innen klima, kulturarv, reiselivsutvikling, og bibliotekutvikling.

Budsjettpremisser

Sektoren skal koordinere og ferdigstille forslag til ny regional planstrategi - Telemarksplanen – Regional planstrategi for Telemark 2024-2027

Telemarksplanen - regional planstrategi for Telemark 2024 - 2027 ble vedtatt i fylketinget i sak 151/24.

Sektoren skal koordinere og ferdigstille forslag til ny bystrategi for Grenland med en helhetlig tiltakspakke, og fremlegge det faglige grunnlaget for Bypakke Grenland fase 2 til politisk behandling

Bystrategi Grenland 2024-2035 – strategi for areal og transport ble vedtatt i kommunene og fylkeskommunen i 2024. Bypakke Grenland fase 2 ble vedtatt av lokale parter samtidig med bystrategien og vil inngå i handlingsprogrammet til ny regional plan, på samme måte som fase 1 er del av gjeldende plan.

Utarbeide og søke om en ny fireårig belønningsavtale i løpet av 2024

Kommunene Skien, Porsgrunn, Siljan og Telemark fylkeskommune søkte om ny belønningsavtale med staten for perioden 2025-2028 med bakgrunn i bystrategien og lokale vedtak av fase 2.

Koordinere rullering av Samordnet areal og transportplan Grenland (ATP Grenland) og fastsettelse av planprogrammet

Arbeidet med rullering av ATP Grenland er startet opp, og mandat for planprosessen er godkjent i Bystrategi Grenland-samarbeidet. Fastsettelse av planprogrammet er forsinket, og utsatt til 2025.

Sektoren skal styrke og videreutvikle Klima- og energinettverket til den foretrukne møteplass for klimaspørsmål i regionen

Klima- og energinettverket ble i 2024 vedtatt videreført som et felles nettverk for Vestfold og Telemark for begge fylkene. Klima- og energinettverket har fortsatt arbeidet med å være et felles møtested for kommuner, privat næringsliv og academia, der man deler klimaløsninger, erfaringer og verktøy for å kutte utslipp i egen virksomhet. Klima- og energinettverket har 64 medlemmer, og har hatt både digitale webinarer og fysiske medlemsmøter for medlemmene, i tillegg til arrangement i samarbeid med eksterne.

Styrke fremtidig grønn omstilling og verdiskaping og dermed skape nye arbeidsplasser i Telemark

Det statlige *Missions - tre avgrensa samfunnsoppdrag* starte opp i Telemark høsten 2024 gjennom prosjektet Sirkulære Telemark 2030. Arbeidet gjennomføres i samarbeid med det regionale fempartssamarbeidet bestående av Siva, Forskningsrådet, Innovasjon Norge Vestfold og Telemark, Telemark utviklingsfond, og Telemark fylkeskommune. Kort oppsummert retter prosjektet seg mot å utvikle industrielle symbioser på tvers av verdikjeder, bygge infrastruktur for det grønne skiftet og tilrettelegge for et kompetanseløft for å realisere de grønne verdikjedene.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
60-Fylkessjef for Samfunnsutvikling	3 515	3 589	3 600	85
61-Samfunn og plan	12 771	12 953	14 424	1 653
62-Kultur	86 639	78 932	88 271	1 632
63-Klima, næring og innovasjon	71 865	62 040	73 172	1 307
Sum	174 790	157 514	179 467	4 677

Kommentar til status økonomi

Sektor for samfunnsutvikling har et mindreforbruk på 4,7 mill. kr i 2024. Dette er hovedsaklig relatert til følgende:

- 2,5 mill. kr i reduserte personalutgifter forbundet med sykefravær.
- 2,4 mill. kr i merutgifter knyttet til driftsavtaler
- 1,0 mill. kr i merinntekter knyttet til arkeologiske undersøkelser 2023.
- 1,8 mill. kr knyttet til reduserte lønnsutgifter grunnet avvikling av ulønnede permisjoner og nyansettelser.

Vurdering og analyse

Omstilling og prioritering

Sektor for samfunnsutvikling har i 2024 omstilt sitt arbeid for å prioritere og innrette arbeidet mot satsinger og hovedmål i Telemarksplanen. I tillegg til å redusere tilskuddsporteføljen i tråd med vedtatt budsjett med ca. 1,0 mill. kr (kultur) har administrative ressurser og oppgaver knyttet til Fensfeltet og *Missions - Sirkulære Telemark 2030* blitt prioritert blant annet gjennom omdisponering av søkbar tilskuddsordning til nettverksbygging på ca. 1,8 mill. kr.

Den kulturelle skolesekken og kulturminneforvaltningen har hatt en grundig gjennomgang av oppgaveporteføljen og innrettet arbeidsmengde etter økonomiske og administrative tilgjengelige ressurser. Flere oppgaver har enten blitt effektivisert, redusert i omfang eller også bortfalt.

Prioritering, omlegging og innretning av både administrative og økonomiske ressurser for å imøtekomme vedtak i Telemarksplanen og samtidig ivareta og utvikle en motivert og kompetent administrasjon, er en kontinuerlig prosess. Forhold som vil påvirke dette forholdet er det pågående arbeidet med regionale planer og strategier som regional plan for Klima, energi og grønn omstilling, areal- og transportplan for Grenland og Telemark, ny landbruks strategi og ny Kultur og reiselivsstrategi.

Med bakgrunn i begrensede ressurser til både kunnskapsinnhenting og plan- og strategiutvikling er det i 2024 inngått ulike former for samarbeid med omkringliggende fylkeskommuner og nettverk. Dette for å søke konkrete samarbeidsprosjekter for felles kunnskapsinnhenting samt lære av hva andre har gjort.

Regional samfunnsutvikling

Telemark fylkeskommune er helt avhengig av et godt og tett samarbeid med offentlige institusjoner, næringslivet, kultur- og reiselivsaktører og frivilligheten i Telemark for å nå målene som er satt i Telemarksplanen. Det er gjennom og sammen med aktørene at vi skaper arbeidsplasser, har en god by-

og stedsutvikling, reduserer utenforskapet og klimagassutslippene våre og tilrettelegger for gode og mangfoldige kulturopplevelser for alle som bor, besøker og ønsker å flytte til fylket vårt.

Tilskuddsporteføljen ble lagt fram i Handlings- og økonomiplanen 2025 - 2027. I sektor for samfunnsutvikling var denne i størrelsesorden 270 mill, kr. i 2024.

190,0 mill. kr er videreformidling av statlige støtte og finansieringsordninger innenfor næringsutvikling, spillemidler, friluftsliv, kulturarv, bredbånd, omstillingskommuner og landbruk. Størrelsen er i all hovedsak avhengig av Telemarksamfunnets evne og vilje til å søke på prosjekter og tiltak. Fylkeskommunen har en helt sentral rolle i formidling, sammenstilling, koordinering, veiledning og rådgivning av de ulike mulighetene disse statlige midlene representerer.

Med en redusert administrativ ressurs samt lavere stimuleringsmidler gjennom eget virkemiddelapparat, er det en risiko for at størrelsen på statlig tilskudd til Telemark vil bli redusert i kommende periode.

Av de resterende 80 mill. kr. er 47 mill. kr. bundet til eierskap, 3 parts samarbeid og føringer fra statsbudsjettet. 16 mill. kr. er forankret i politiske vedtak, 7 mill. kr. er bundet i avtaler som utløper i 2025 og resterende 8 mill. var frie tilskuddsordninger (jmf. FT sak 2/25). Forventningsgapet mellom forventet leveranser og fylkeskommunale bidrag i samfunnsutviklingen vil ikke avta i perioden.

Det er sektorens vurdering at en rekke statlige forventninger til rollen som regional myndighet og forvalter av vår kulturarv overstiger det Telemark fylkeskommune er i stand til å levere på. Dette vil kreve ytterligere omprioriteringer i kommende periode. Fylkesdirektøren vil komme tilbake til hvordan disse utfordringene imøtekommes.

Oppstarten av Sirkulære Telemark 2030 i 2024 retter seg i all hovedsak mot tre mål: 1) 55 % kutt i klimagassutslipp innen 2030, 2) øke eksport av norske varer og tjenester og 3) etablere ny grønne arbeidsplasser. Arbeidet er delt i 3 faser hvor fase 1) Organisering, mobilisering, kartlegging og analyse ble startet i 2024. Arbeidet er sin helhet knyttet til satsinger og hovedmål i Telemarksplanen. Det ble i 2024 tildelt midler til 8 ulike sirkulære verdikjeder - som på sikt kommer til å utgjøre deler av Telemarksporteføljen. BDO er tildelt oppdaget med utarbeidelse av et kunnskapsgrunnlaget og Telemarks kan sies å være godt i gang med sitt nasjonale Missions-prosjekt. Sirkulære Telemark 2030 befester seg som en viktig satsning for å nå fylkets klimamål, samtidig som det tilrettelegges for arbeidsplasser og eksport basert på et sirkulært og fremtidsrettet næringsliv.

Utvalgte resultater

DKS

I 2024 har 60 ulike produksjoner gjennomført 1 333 formidlinger for til sammen 58 778 publikummere, hvorav 5 959 barnehagebarn gjennom den kulturelle skolesekken.

Verdensarven

I 2024 ble det ferdigstilling av det mangeårige verdensarvprosjektet med istandsetting av Ovnshus A i Hydroparken på Notodden, i godt samarbeid med eiere. Istandsetting etter beste praksis i tråd med de nasjonale verdensarvambisjonene.

Dagsturhytter

I 2024 satte fylkesutvalget av midler til forprosjekt for Dagsturhytte-prosjektet. Målet er 17 unike dagsturhytter i Telemark (en i hver kommune). Gjenbruk av gamle låver, naust, stabbur osv. ønskes tatt i bruk og istandsatt til en dagsturhytte langs en godt brukt og tilrettelagt turvei til glede for alle som bruker naturen vår og forhåpentligvis får vi enda flere opp av sofaen og ut i naturen. Prosjektet har fått støtte fra sparebankstiftelsen Telemark og Nome på inntil 5,5 mill. kr.

Regional bibliotekutvikling

I 2024 ble prosjektet *Tøyveskebiblioteket* rullet ut i Telemark. Det er et samarbeid mellom fylkesbiblioteket, folkebibliotekene og barnehage. 14 kommuner i Telemark er med. Prosjektet går ut på at barnefamilier kan låne med seg en tøyveske med høytlesingsbøker hjem fra barnehagen, og levere på samme sted. Målet er å gjøre bøker lett tilgjengelig for barnefamilier og dermed stimulere til høytlesing i hjemmet.

Regional by- og stedstutvikling

Tilskuddsmidler fra Handlingsplan for ATP-Telemark ble fordelt på tiltak knyttet til blant annet fortetting med høy kvalitet og grønn mobilitet i 8 kommuner. Tilbakemeldinger fra kommunene ubetinget positiv og uttrykt at midlene ofte er avgjørende for å igangsette tiltak som igjen genererer videre vekst.

Bystrategi Grenland 2024-2035 – strategi for areal og transport -

ble vedtatt i kommunene og fylkeskommunen i 2024. Bypakke Grenland fase 2 ble vedtatt av lokale parter samtidig med bystrategien og vil inngå i handlingsprogrammet til ny regional plan og søknad om ny belønningsavtale ble oversendt.

Sirkulære Telemark 2030

Sirkulære Telemark 2030 befester seg som en viktig satsning for å nå fylkets klimamål, samtidig som det tilrettelegges for arbeidsplasser og eksport basert på et sirkulært og fremtidsrettet næringsliv.

Matrike Telemark-

er Telemark sitt bidrag til regjeringens ambisjon om Matnasjonen Norge. Matrike Telemark bidrar til økt verdiskapning innen matproduksjon i Telemark og til å iverksette nasjonale føringer, strategier og handlingsplaner.

Dette jobber vi videre med

De mest sentrale oppgavene for sektor for samfunnsutvikling i kommende periode er utarbeidelse av regionale planer for ATP-Grenland og Klima, energi og grønn omstilling samt ny strategi for landbruk og for kultur og reiseliv. Disse planene vil danne grunnlaget for Telemarks fremtidige strategier og satsinger innenfor de aktuelle samfunnsområdene og vil få direkte konsekvens for fremtidig innretning av både administrative og økonomiske ressurser.

En Stortingsproposisjon med vedtak om Bypakke Grenland fase 2 vil kunne sette Grenland i posisjon til å forhandle om en lengre og mer omfattende byvekstavtale. Dette vil være en prioritert oppgave i kommende periode.

Oppstarten av *Sirkulære Telemark - 2030* i 2024 har lagt grunnlaget for et flerårig program hvor målet er å kutte klimagasser, øke eksporten av norske varer og tjenester og skape arbeidsplasser innenfor det grønne skiftet.

Mineralutvinning på Fensfeltet har ikke blitt mindre aktuelt, tatt i betraktning dagens verdensbilde. Nome kommune, Direktoratet for mineralutvinning og Telemark fylkeskommune har inngått et partnerskap for økt og koordinert innsats i dette arbeidet.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett	Årets budsjett		
	Vedtatt totalramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap
Investering	1 750	146	1 750	146
Samfunnsutvikling				
Sum	1 750	146	1 750	146